

**T. C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
BİLGİ VE BELGE YÖNETİMİ ANABİLİM DALI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**ANADOLU KAZASKERLİĞİ
6/1 NOLU RUZNAMÇE DEFTERİNE GÖRE
ANADOLU'DA KADILIK KURUMU**

BERİN ÜK

2501130079

**TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. RİFAT GÜNALAN**

İSTANBUL - 2016

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS
TEZ ONAYI

ÖĞRENCİNİN;

Adı ve Soyadı : Berin ÜK Numarası : 2501130079

Anabilim Dalı /
Anasanat Dalı / Programı : Bilgi ve Belge Yönetimi Anabilim Dalı Danışmanı : Doç. Dr. Rifat GÜNALAN

Tez Savunma Tarihi : 14.07.2016 Saati : 11:00

Tez Başlığı : “ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defterine Göre Anadolu’da Kadılık Kurumu”

TEZ SAVUNMA SINAVI, İÜ Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği’nin 36. Maddesi uyarınca yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın tezinin KABULÜNE OYBİRLİĞİ / OYÇOKLUĞUYLA karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
1- PROF. DR. M. GÜLDEN SARIYILDIZ		Kabul
2- PROF. DR. BİLGİN AYDIN		Kabul
3- DOÇ. DR. RIFAT GÜNALAN		Kabul

YEDEK JÜRİ ÜYESİ	İMZA	KANAATİ (KABUL / RED / DÜZELTME)
1- PROF. DR. NİYAZİ ÇİÇEK		
2-YRD. DOÇ. DR. EKREM TAK		

ÖZ

ANADOLU KAZASKERLİĞİ 6/1 NOLU RUZNAMÇE DEFTERİNE GÖRE ANADOLU'DA KADILIK KURUMU

BERİN ÜK

Osmanlı İmparatorluğu, yüzyıllar boyunca hüküm sürdüğü topraklarda idari sistemin istikrarlı bir şekilde ilerlemesi için gerekli mekanizmaları sağlamaya çaba göstermiştir. Bu nedenle Osmanlı Devleti, hayata geçirdiği tüm karar ve faaliyetlerin kayıt altına alınmasına özen göstermiştir. Kadı atamalarını ihtiva eden kazasker ruznamçe defterleri de, Osmanlı İmparatorluğu'nda taşra yönetim sisteminin nasıl işlediğini bize gösteren kaynaklardır.

Kadılık sistemi, Osmanlı adli teşkilatının taşradaki koludur. Kazasker ruznamçe defterleri bize kadılık sistemi hakkında kayda değer bilgiler verir. Sistemin düzeni, uygulanışı, dönem dönem gerçekleşen reformlar ve görevliler ile ilgili bilgiler bu kazasker ruznamçe defterlerinde mevcuttur.

Kazasker ruznamçeleriyle ilgili şu ana kadar yapılmış pek çok çalışma mevcuttur. Çalışmalarda amaç, Osmanlı'da kaza yönetimini kazasker ruznamçeleri üzerinden incelemek olmuştur. Bu çalışma da, Osmanlı İmparatorluğu'nun taşra yerleşimlerinde kadılık kurumunun durumunu bir ruznamçe defteri üzerinden incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada kullanılan Ruznamçe İstanbul Müftülüğü Şer'iyye Sicilleri Arşivi'nde bulunan Anadolu Kazaskerliği 6/1 nolu Ruznamçe Defteri'dir. Çalışmada, defterin transkripsiyonu yapılmış ve defterin içeriğinin değerlendirilmesine yer verilmiştir. Ayrıca dönemin kadıları ve kadılık sistemi ile ilgili bilgiler ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kazasker Ruznamçe Defterleri, Kadılık Sistemi, Osmanlı Adli Teşkilatı, Taşra Yerleşimi

ABSTRACT

JUDICIAL ORGANIZATION IN ANATOLIA ACCORDING TO ANATOLIA KAZASKERLIK 6/1 NUMBERED RUZNAMÇE REGISTER

BERİN ÜK

Ottoman Empire made effort to ensure necessary mechanism in commanding lands for keeping on of administrative system stably during centuries. Therefore, Ottoman took care to be recorded politics followed and all of the activities which were implemented. Kazasker registers which include qadi assignments are sources that show us how system of provincial administration run in Ottoman Empire.

Qadi is a branch of Ottoman judicial organization in the provinces. Kazasker registers give us noteworthy informations about system of qadi. Information about formation, practice, reforms which materialized in periods of system and attendants are available in ruznamçe registers.

Lots of studies were done about Kazasker registers until now are available. The aim of the studies has been to examine through ruznamce kazasker accident management in the Ottoman Empire. This study also purposes to examine situation of qadi instution in Ottoman Empire via a Ruznamçe register. Ruznamçe which was used in the study is Anatolia Kazaskerlik 6/1 Numbered Ruznamçe Register belongs to Archives of Şer'iyye Records at Mufti of Istanbul. In the study, transcription of the Register was done and it was given place to evaluation of the content of the Register. Furthermore, informations about qadies of the period and qadi system were revealed.

Key words: Kazasker Ruznamçe Registers, Qadi System, Juidicial Organization Of Ottoman, Provincial Residential

ÖNSÖZ

Osmanlı Devleti, kuruluşundan yıkılışına kadar geçen altı yüzyıllık zaman zarfında, adli ve idari kurumlara büyük önem vermiştir. Öyle ki yüzyıllar boyunca yaşadığı kriz zamanlarında dahi çeşitli reformlarla kurumlarını ayakta tutmaya gayret etmiştir. Bünyesinde pek çok milleti barındıran bir imparatorluk olması hasebiyle bilhassa adli kurumlara önem veren Osmanlı Devleti, adaleti, sisteminin ve hayatîyetinin esası saymıştır.

Osmanlı Devleti'nin adli ve idari yapıda göstermiş olduğu hassasiyet kayıt sistemine de yansımıştır. Gerek kadı tayin defterleri olarak nitelendirilebilecek olan Kazasker Rûznâmçe defterleri gerekse mahkeme kayıtlarının tutulmuş olduğu Şer'iyye sicilleri, adalet sisteminin önemine işaret eden iki temel kaynaktır.

Bu çalışma, Kazasker Rûznâmçe defterlerinde yer alan bilgiler ışığında Anadolu'daki "kadılık sistemini" incelemektedir. Çalışmada Meşihat Arşivi'nde 6/1 numarasıyla kayıtlı Anadolu Kazaskerliği Rûznâmçe Defteri incelenmektedir. Teze konu olan Anadolu Kazaskerliği 6/1 nolu defterin öncelikle fiziksel ve içerik yönünden analizi yapılmıştır. Defterdeki toplam beş yüz on yedi kaydın dört yüz yirmi dokuz adedi kadılıkla, kalan seksen sekiz adedi medreselerle ilgilidir. Osmanlı İmparatorluğu'ndaki kadılık sistemi bu kayıtlardan hareketle açıklanmış ve tayin, azil, yer değiştirme, maaşın yükselmesi gibi konulara değinilmiştir. Ayrıca Kazaskerlik ve Kazasker Ruznamçeleri ile ilgili bilgiler de verilmiştir.

Anadolu Kazaskerliği 6/1 nolu defterde hangi kazaların kaç kez yer aldığı ve yer alan kazaların hangilerinin fermanla ve berâtla veya mektupla verilmiş oldukları tablolarla belirtilmiştir. Sonrasında ise kayıtlarda geçen özel isimlerin hangi sayfalarda yer aldığı yine tablo halinde gösterilmiştir.

Çalışmada Arapça kelimeler ve tamlamalar, üzerinde hiç değişiklik yapılmadan olduğu gibi alınmıştır. Türkçe kelimeler ise günümüzde kullanıldığı şekliyle alınmıştır. "Olunub, edib, idüp, gelüb..." gibi kelimeler "edip, olunup, gelip..." hâlinde yazılmıştır. Arapça'daki ĩ Türkçedeki [â] harfiyle, okutucu görevindeki ى[î] harfiyle, ince ve uzun okunan u harfi [û] harfiyle, ع harfi ۆ[']

ifadesiyle ve hemze ise ['] simgesiyle gösterilmiştir. Ayrıca örnek belgelere atfedilen dipnotlar; metinlerin defterdeki sayfalara göre verilmiş numaraları göstermektedir.

Bu çalışmanın hazırlanması sırasında benden yardımını esirgemeyen ve gerekli tüm yönlendirmeleri yapan tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Rıfat GÜNALAN ve Medeniyet Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Öğretim Üyesi Sayın Prof. Dr. Bilgin AYDIN hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vii
KISALTMALAR LİSTESİ.....	ix
GİRİŞ.....	1

I. BÖLÜM

KAZASKERLİK VE KAZASKER RUZNAMÇELERİ

1.1. KAZASKERLİK	2
1.1.1. KAZASKERLİĞİN TARİHÇESİ	2
1.1.2. KAZASKERLİĞİN ÖNEMİ VE MAAŞ KONUSU	4
1.1.3. KAZASKERLERİN GÖREV VE YETKİLERİ	7
1.1.4. KAZASKERLİĞE BAĞLI BİRİMLER.....	8
1.2. KAZASKER RUZNAMÇELERİ	10
1.2.1. RUZNAMÇELERİN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ	10
1.2.2. RUZNAMÇELERİN İÇERİĞİ	11
1.2.2.1 Arzuhaller ve Mahzarlar.....	12
1.2.2.2 Hatt-ı Hümayun ve Fermanlar	12
1.2.2.3 Kadı Beratı	14
1.2.3. KAZASKER RUZNAMÇELERİNİN ÖNEMİ	15

II. BÖLÜM

OSMANLI'DA KADILIK SİSTEMİ

2.1. KADILIK KURUMUNUN KURULUŞU VE GELİŞİMİ	17
2.2. KADI TA'YİN KAYITLARINDA KULLANILAN BAŞLICA UNSURLAR	17
2.3. KADILARIN KONUMU	19

2.4.KADILARIN GÖREV VE YETKİLERİ	21
2.5.KADILARIN MAAŞLARI	23
2.6.KADI VE YARGILAMA USULÜ	26
2.7.KADILIKLA İLGİLİ TERİMLER	27
2.7.1. Kadıların Yardımcıları	27
2.7.2. Mevleviyet Kadıları	29
2.7.3. Kaza Kadılıkları.....	29
2.8.KADILARIN DİĞER MEMURLARLA İLİŞKİSİ	31
2.9.KADILARIN TEFTİŞİ	31
2.10. MESLEKTE İLERLEME	34
2.10.1. Terakki Alma	34
2.10.2. Kadıların Terfî Sistemi	38
SONUÇ	41
DEFTERİN ANALİZİ	43
EKLER	
TABLO I: Kaza İsimleri.....	46
TABLO II: Medrese İsimleri.....	51
ANADOLU KAZASKERLİĞİ 6/1 NUMARALI RUZNAMÇE	
DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU	54
BİBLİYOGRAFYA	163
İNDEKS	169

KISALTMALAR LİSTESİ

A.g.e : Adı Geçen Eser

A.g.m : Adı Geçen Makale

A.g.t : Adı Geçen Tez

AÜEHFD :Ankara Üniversitesi Erzincan Hukuk Fakültesi
Dergisi

AÜDTCF : Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi

Bkz : Bakınız

C : Cilt Numarası

Çev. : Çeviren

İA : İslam Ansiklopedisi

İSAM : İslam Araştırmaları Merkezi

OTAM : Osmanlı Tarihi Araştırma Merkezi

S : Sayfa/ Sayfalar

SBF : Siyasal Bilgiler Fakültesi

TDV : Türkiye Diyanet Vakfı

T.y : Tarih Yok

TÜBAR : Türklük Bilimi Araştırmaları

TODAİE :Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü

Y.y. : Yayın Bilgisi Yok

GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nin idari yapısı merkez ve taşra olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Özellikle taşrada idareyi sağlamak merkezden tayin edilen görevliler tarafından gerçekleştirilirdi. Bu görevliler bulundukları yerde görev süreleri boyunca devletin temsilcisi konumunda bulunurlardı. Osmanlı Devleti hukuki ve adli yapıyı korumaya önem verirdi. Kendinden önce kurulmuş olan İslam devletlerinin örfi ve şer'i sistemlerini bünyesinde barındıran Osmanlı Devleti'nin taşra yönetimi kadılıklardan oluşmaktaydı. Bu çalışma önceki İslam devletlerinde de var olan kadılık kurumunun Osmanlı Devleti'ndeki tarihsel gelişimi, önemi, yönetimi ve koşullarından söz edilmiştir. Çalışmada 6/1 numaralı Anadolu Kazaskerliği Ruznamçe Defteri incelenmiş, transkripsiyonu gerçekleştirilmiş, analiz edilmiş ve söz konusu defter doğrultusunda kadılık sistemi açıklanmıştır.

Osmanlı Devleti'nin özgün bir kurumu haline getirmiş olduğu kadılık sistemi, Rumeli ve Anadolu kazaskerlerinin denetimi altında idi. Tez çalışmasında ilk bölüm kazaskerlik kurumuna ayrılmıştır. Kazaskerliğin teşkilatlanması, yapısı, gelişimi, merkez teşkilatındaki yeri gibi önemli konular, çeşitli kaynaklardan ulaşılan bilgiler doğrultusunda aktarılmıştır.

Kadılık sistemi Kazasker Ruznamçeleri vasıtasıyla günümüze ulaşmıştır. Bu defterler taşra teşkilatı ve işleyişinin yanı sıra dönemin Kazasker ve Şeyhülislamıyla ilgili bilgiler de vermektedir. Tez çalışmasında 6/1 numaralı Anadolu Kazaskerliği Ruznamçe Defteri incelenmiş olup bu defter doğrultusunda Kazasker ruznamçeleri ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Tez, 6/1 numaralı Anadolu Kazaskerliği Ruznamçe Defteri'nin transkripsiyon aşamasından sonra analizinin gerçekleştirilmesi, kadılık, kazaskerlik ve kazasker ruznamçeleri ile ilgili kaynak taraması yapılması ve sağlanan kaynaklar sonucu elde edilen bilgilerle çalışma konusu olan defterdeki belgelerle örneklendirilmesi şeklinde gerçekleştirilmiştir. Bu tez kendinden sonra gerçekleştirilecek daha nitelikli çalışmalara bir basamak olursa amacına ulaşacaktır.

I. BÖLÜM

KAZASKERLİK VE KAZASKER RUZNAMÇELERİ

1.1.KAZASKERLİK

Kadıasker ünvanı, Osmanlı öncesinde askerler arasındaki davalara bakan ordu kadısına verilmiştir.¹ Görev ve yetki alanı oldukça geniş olan kadıaskerler, Kadü'l-kuzat olarak da anılmıştır.² Kendinden önceki Türk ve İslam devletlerinin pek çok konuda devamı niteliğinde olan Osmanlı Devleti, önceki devletlerden aldıklarını hayata geçirirken reforme ederek farklı bir boyut kazandırmıştır. Osmanlılar'da bu unvanın sahibi olan görevliler, aynı zamanda Dîvân-ı Hümâyûn üyelerinden olmalarının yanı sıra, yargı ve eğitim alanlarında yetkilidirler.³ Divan-ı Hümâyûn üyesi olan kazaskerler, hukukçu olduğu için ilmiyye ve yargı sınıfının en üstünde yer almışlardır. Bu yönüyle kazaskerler, tahsilleri sırasında meslekleriyle ilgili ilim dallarında belli bir seviyeye ulaşmak durumundaydı.

1.1.1. KAZASKERLİĞİN TARİHÇESİ

Osmanlı'da kazaskerlik kurumunun Anadolu Selçuklulardan alındığı düşünülmektedir. Ancak teşkilatlanması Mehmet İpşirli'nin ifadesiyle bazı kaynaklara göre I. Murad dönemi başlarına 762 (1361) bazılarına göre ise 763 (1362) yılına dayanır⁴ ve Çandarlı Kara Halil Hayreddin Efendi ilk kadı olarak atanmıştır. İmparatorluğun yıkılışına kadar müessese çeşitli değişim ve gelişimlerle farklı yapılara bürünmüştür. Bunun en önemli sebeplerinden biri hiç şüphesiz ki günün ihtiyaçlarının göz önünde tutulmuş olmasıdır. Fâtih Sultan Mehmed dönemine kadar

¹ Mehmet İpşirli, "Kazasker", **TDV İslam Ansiklopedisi**, TDV, Ankara, C. XXV, 2002, s.140.

² Aydın Yetkin, "Osmanlı Devletinde Hukuk Gelişim Süreci", **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, y.y., Sinop, C. VI, No: 24, 2013, s.389. 'çevrimiçi'
http://www.sosyalarastirmalar.com/cilt6/cilt6sayi24_pdf/yetkin_aydin.pdf, 10.05.2016.

³ İpşirli, "Kazasker", s.140.

⁴ İpşirli, "Kazasker", s.140-141.

tek kazasker görev yapıyordu.⁵ Ancak fetihlerin ilerlemesi ve ülke sınırlarının genişlemesi sonucu Fâtih döneminde kazaskerlik kurum haline gelmiş ve yine Fâtih Sultan Mehmed döneminin sonlarında Karamânî Mehmed Paşa, Rumeli ve Anadolu Kazaskerliklerinin oluşturulması için padişaha arz sunmuştur.⁶ Her iki kazaskerlik de imparatorluk için büyük önem arz ediyordu. Yüzölçümü bakımından Anadolu Kazaskerliği daha büyüktü ancak “darü’l-cihad” olması bakımından Rumeli Kazaskerliği daha üst rütbedeydi. Nitekim on altıncı yüzyıl sonuna kadar sürdürülebilen Osmanlı fetih politikasına bakıldığında Avrupa’daki fetihlere önem verilmiş olduğu gözlenmektedir. Bazı dönemlerde sınırları korumak ve dini amaçlarla farklı bir yol izlenmiştir. Yavuz Sultan Selim döneminin hilafet amaçlı fetihleri ve Kanuni Sultan Süleyman’ın bazı savaşları buna örnek gösterilebilir. Önceleri kazaskerlik makamına mevleviyet kadılığından gelebilmek mümkündü. On altıncı yüzyılda yapılan düzenlemeyle bu makama İstanbul kadılığı yapmış olanların getirilmesi kararlaştırılmıştır. Sonraları çıkarılan “Paye Kanunu” ile de mevleviyetler ve kazaskerlikler paye alındıktan sonra tayin edilmeyi gerektirmiş olmasına rağmen on altıncı yüzyıla kadar iki yıl süreyle görevde kalan kazasker süreyi tamamladıktan sonra kazasker mazulü sayılır ve yerini sıradaki kazaskere bırakırdı.⁷ Muhtemelen bunun sebebi sayısı artan kadılar arasında tercih kolaylığı ve sırada bekleyenlerin çoğalmamasıdır. Kaide gereği önce Anadolu kazaskerliği sonra Rumeli kazaskerliği ve daha sonra Şeyhülislamlık şeklinde bir strateji mevcuttu ancak nadiren de olsa Anadolu kazaskerliğinden Şeyhülislamlığa geçiş olabiliyordu.⁸

Osmanlı Devleti’nin ilk yıllarında kazaskerler doğrudan veziriazama bağlıydı ve on altıncı yüzyıl sonlarına kadar kazasker tayinleri bu şahıslar tarafından yapılmaktaydı. Fakat on altıncı yüzyıl, Osmanlı tarihinde Yükselme Devri diye adlandırılan dönem, Osmanlı Devleti’nin sınırlarının çok genişlemiş olduğu bir dönemdi ve üst düzey yönetimde gelişmeler gerçekleşmesini zorunlu kılmıştı. Teşkilat yapısı da bu gelişmeye paralel olarak değişim göstermekteydi. Zamanla

⁵ Mehmet Fâtih Özer, “Osmanlı İlmiye Teşkilatı Araştırmalarında Kullanılabilecek Temel Kaynaklar”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri(Din Eğitimi) Ana Bilim Dalı, Ankara, 2014, s.30-33, (Çevrimiçi) <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>, 21.05.2016.

⁶ İpşirli, “Kazasker”, s.141.

⁷ Özer, **a.g.t.**, s.31-33.

⁸ Özer, **a.g.t.**, s.31.

teşkilattaki bazı kurumların yetkisinin artırılma ihtiyacı doğması doğaldı. Merkezi yönetim, sadrazamının omzundan bazı yükleri almak amacıyla on altıncı yüzyıldan itibaren kazasker ve mevâlînin tayinleri vezîriâzâmın icâzetini almak şartıyla şeyhülislâmlara bırakılarak yetkilerinin genişletilmesi yoluna gitmiştir.⁹ Sadrazamın çoğunlukla padişahın vekil-i mutlakı olduğu bilgisi bazı görevlerini farklı yöneticilere devretmekteki haklılığını ortaya çıkarmaktadır.

1.1.2. KAZASKERLİĞİN ÖNEMİ VE MAAŞ KONUSU

Kazaskerlik dairesi, kadıların bağlı olduğu tek kurumdu. Kadının, tayin, azil ve terfî işlemlerinin gerçekleşmesi açısından, mesleğe adım atarken bu daireye dâhil olması gerekliydi. Aksi takdirde resmiyet kazanması mümkün değildi.¹⁰

Kazaskerlerin gelirleri ilk yıllarda haslardan sağlanmaktaydı.¹¹ Tımarlardan da paylarına bir miktar düştüğü bilinmektedir.¹² On yedinci yüzyıl başlarında Ayn Âlî'ye göre şeyhülislâma, Rumeli ve Anadolu kazaskerlerine yevmiye ödenmektedir. Âlî, kazaskerlere seyfiye sınıfının miras paylaşımından on altıncı yüzyıl'ın ikinci yarısında Rumeli kazaskerine sekiz bin akçe, Anadolu kazaskeri için bunun iki katı kadar bir gelir ayrılmış olduğuna işaret etmektedir. Kazaskerlerin gelirleri bununla sınırlı değildi. Kadı ve müderrislerin bazı tevcîhât berâtlarından belli miktarlar da harç payı olarak hisselerine düşerdi. Kazaskerler maaşları “ber-vech-i arpalık” kazaları tasarruf ederler. Padişahların tahta çıkışı sırasında dağıtılan cülûs bahşîşi ve hediyelerden de faydalanırlardı.¹³ Her padişahın tahta çıkmasını kutlamak amacıyla dağıttığı cülûslerden belli bir miktar, tevcihat berâtlarından bir miktar harç ve kadı ile

⁹ İpşirli, “Kazasker”, s.141.

¹⁰ İlber Ortaylı, **Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı**, Turhan Kitabevi, Ankara, 1994, s.11, ‘çevrimiçi’

http://www.academia.edu/6571141/%C4%B0lber_Ortayl%C4%B1_Osmanl%C4%B1_Devletinde_Kad%C4%B1, 10.05.2016.

¹¹ İpşirli, “Kazasker”, s.141.

¹² Özer, **a.g.t.**, s.36.

¹³ İpşirli, “Kazasker”, s.141-142.

müderis atamalarından “resm-i kismet” adıyla sekiz on bin akçeye kadar çıkabilen gelirleri de bilinmektedir.¹⁴

Mâzuliyet dönemlerinde kazaskerlerin maaşları, on beşinci ve on altıncı yüzyıl arası yıllarda günlük yetmiş beş ve yüz akçe, on altıncı yüzyıl son dönemlerinde yüz elli ve iki yüz akçe, on yedinci yüzyıla gelindiğinde iki yüz elli akçe idi. Bu miktarlardan ziyade, “riayeten” yüksek maaşla mâzul olan birçok kazaskerin mevcut olduğu da bilinmektedir.¹⁵ Kazaskerler emekli olunca aldığı mazuliyet maaşından dolayı maddi sıkıntı çekmezdi ayrıca bu maaşın zamanla artış göstermesi devletin kazaskerliğe ve ilmiye sınıfına verdiği ehemmiyeti göstermektedir.¹⁶

Osmanlı’da üst yetkililerin farklı elkabları mevcut olduğu gibi kazaskerlerin elkabı da kanunnâmelerde belirtilmiştir. Fâtih Kanunnâmesi’ndeki elkab tam olarak, “a‘lemü’l-ulemâi’l-müteb’ahhirîn efdalü’l-fudalâi’l-müteverriîn yenbûu’l-fazl ve’l-yakîn vârisü ulûmi’l-enbiyâ ve’l-mürselîn keşşâfu’l-müşkilâti’d-dîniyye ve sahhâhu müteallikâti’l-yakîniyye keşşâfu rümûzi’d-dekâyik hallâlü müşkilâti’l-halâyik ...”¹⁷ şeklindedir. Kazaskerler; Dîvân-i Hümâyun’a gelirken, vezirler ve defterdarlarla gibi, çavuşbaşı ve kapıcılar kethüdâsı tarafından karşılanırlar, Divan’da müzakereler bittikten sonra, vezîriâzama ve diğer vezirlere tanındığı gibi, sofranın kurulması ayrıcalığı söz konusuydu. Söz konusu durum kazaskerin Divan-ı Hümâyun üyeleri içerisindeki nüfuzunu göstermektedir. Kazaskerler padişahların cülûs ve biat gibi merasimlerde tören kıyafetleriyle teşrifatın ilk sırasında yer alırlardı. Ayrıca padişahların seferlerde kazaskerler padişahların yanında giderek huzura kabul edilir ve padişah bizzat kendileriyle sohbet ederdi. Kazaskerler ayrıca, Ramazan ve Kurban bayramlarında, şehzadelerin sünnet düğünlerinde, sultanların düğünlerinde, cenaze merasimlerinde ve padişahların cenaze namazlarında, şehzadelerin sancağa çıkışları

¹⁴ Özer, **a.g.t.** s.36.

¹⁵ İpşirli, “Kazasker”, s.141.

¹⁶ Özer, **a.g.t.** s.36.

¹⁷ İpşirli, “Kazasker”, s.142.

gibi vesilelerle yapılan törenlerde hem Dîvân-ı Hümâyûn üyesi olarak hem de ulemânın önde gelen temsilcileri olarak önemli bir konumda bulunurlardı.¹⁸

Kazaskerlerin kıyafetleri; örf denen kıvrımlı bir sarık, kaftan, yazlık ve kışlık samurlar, hil'at, örf feracesi, abai ve yakalı sof denen giysi çeşitlerindendi. Padişahlar sefere katılmadığı takdirde kazaskerler de katılmazlardı. Bunun yerine vekâleten mevâlî kadılarından biri ordu kadısı olarak gönderilirdi.

Kazasker tayin meselesi, merkezi yönetim açısından önem arz etmekteydi. Padişah konuyla yakından ilgilenirdi. Tayin olunmak için mabeyne ya da şeyhülislamlığa dilekçe yazar, şeyhülislam görüşünü mabeyne bildirir son olarak Padişah eline ulaşan talebi şeyhülislamın görüşünü dikkate alarak değerlendirirdi. Kazaskerlerin tayinleri gibi azilleri konusunda da ülkenin en büyük otoritesi olan padişah yetki sahibiydi.¹⁹ Tayin ve azil kararlarına, basit bir memuriyet konumunda bulunmadıklarından, padişah müdahale edebiliyordu. Özellikle devletin her alandaki gelişiminin duraksadığı on altıncı yüzyıl sonlarından itibaren bu kurumda da istikrar azalmış ve aziller sıkça görülmeye başlanmıştır. Osmanlı İmparatorluğu, özellikle on yedinci yüzyıldan itibaren girdiği duraklama döneminde, savaşların uzun sürmesi ve çoğunlukla yenilgiyle sonuçlanması, iç politikada usulsüzlük ve bozulmalar sonucu meydana gelen üst seviyedeki sadrazam, şeyhülislam gibi görevlilerin azledilmesi olaylarından kazaskerler de etkilenmeye başladı. Bunun sebebi, zamanla sayıları kontrolsüzce artmakta olan kazaskerlerin ve mevleviyet kadılarının görev sürelerinin kısaltılması olmalıdır.²⁰ Görevden almalar belli sebepler doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Bunlar arasında kazaskerlerin hastalık, Veziri azamla uyuşmazlık, ilmî açıdan noksanlık, görevde isteksizlik ve ihmal, siyasî olaylar, Padişah değişikliği gibi sebepler sayılabilir.²¹

Kazaskerliğe verilen önemi gösteren etkenlerden bir diğeri, kurumun fetva makamı olan şeyhülislamlıktan önce kurulmuş olmasıdır. Bu bilgi bize devletin taşra sistemine ne kadar önem verdiğini göstermektedir ki bu bilgi ışığında taşra

¹⁸ İpşirli, “Kazasker”, s.142.

¹⁹ Özer, **a.g.t.**, s.32-37.

²⁰ İpşirli, “Kazasker”, s.141; Özer, **a.g.t.**, s.32.

²¹ İpşirli, “Kazasker”, s.141.

teşkilatında düzeni sağlamanın ön planda tutulduğuna kanaat getirmek hiç de zor olmaz. Fâtih dönemine kadar bütün veziriazamlar kazaskerlikten gelmişlerdir. Bu durum Osmanlı Devleti'nin, bir hukuk devleti olduğunu kanıtlamaktadır. Ayrıca Molla Gürani kendisine Fâtih tarafından teklif edilen veziriazamlık görevini reddedip kazaskerlik görevini kabul ederek; kazaskerliğin veziriazamlıktan daha itibarlı bir görev olduğunu göstermiştir.²² Ancak daha sonraları kadıasker azillerinin artması, bu mesleğin itibarını sarsmıştır.²³

1.1.3. KAZASKERLERİN GÖREV VE YETKİLERİ

Kazaskerler hem merkezde yani Divan-ı Hümâyûn'da hem de taşrada yetkili olduklarından, görevlerini başlıca yönetim ve yargı olarak başlıca iki alanda toplamak mümkündür. Kuruluş döneminde ülke topraklarının henüz çok gelişmiş olmaması ve kurumun teşkilat yapısının tam olarak oturtulmamış olması sebebiyle görevleri daha ziyade ordu ve yargı anlaşmazlıklarını sona erdirmek, seferler sırasında çıkan davalara bakmakla sınırlıydı.²⁴ Kazaskerlerin görevlerini kısaca, ordunun ve askeri sınıfın hukuksal problemlerini çözmek olarak tanımlamak da mümkündür.²⁵ Zamanla bu görevlere ek olarak eğitim sisteminin de girdiği görülür. Mülâzemet sisteminin düzeni, kadıların ve müderrislerin tayin ve azil gibi konuları ve diğer işlemler önemli vazifeleri arasına girdi.

Devlet genişledikçe iki kısma ayrılmış, Rumeli kazaskerleri birinci kazasker konumuna sahip olarak Rumeli sınırları içerisindeki, Anadolu kazaskerleri ise Anadolu ve Arabistan coğrafyasındaki ilmiye mensuplarından sorumlu olmuşlardır. Kazaskerlerin görevleri ile alakalı aydınlatıcı en eski bilgiler Yıldırım Bayezid dönemine aittir ve bu bilgiler ışığında kazaskerlerin ilk dönemlerde kadılardan sorumlu oldukları ortaya çıkmaktadır. Sistemin oturmasının yanı sıra İkinci Bayezid

²² Özer, **a.g.t.**, s.33-34.

²³ Mehmet İpşirli, "Osmanlı İlmiye Mesleği Hakkında Gözlemler (XVI-XVII. Yüzyıllar)", İsmail Erünsal-Christopher Ferrard-Christine Woodhead, **Osmanlı Araştırmaları VII-VIII**, İSAM, İstanbul, C. VII, No:7-8, 1988, s.278, (Çevrimiçi) http://www.isam.org.tr/documents/_dosyalar/_pdfiler/osmanli_arastirmalari_dergisi/osmanl%C4%B1_sy7_8/1988_7-8_IPSIRLIM.pdf, 23.05.2016.

²⁴ İpşirli, "Osmanlı İlmiye Mesleği Hakkında Gözlemler (XVI-XVII. Yüzyıllar)", s.142.

²⁵ Özer, **a.g.t.**, s.34.

dönemiyle birlikte kazaskerlerin görevleri arasında en önemli ve zor olanı, hukuk teşkilâtı mensubu olan kadılarla eğitim teşkilatının mensubu olan müderrislerin tayin işleriyle alakadar olmak olmuştur. Divan-ı Hümâyûn üyesi olarak kazasker, Dîvân-ı Hümâyûn'da örfî hukuk ve yargı konularını vezîriâzam ve onun uygun gördüğü kimseler tarafından yürütür, şer'î hukuk ve yargı ise kazaskerlerin kendi görev alanına girerdi. Kazaskerler ayrıca divanda bazı büyük davaları görerek yargılama yapma hakkına da sahipti.²⁶ Kimi zaman şeyhülislamın yerine onu teyit etmek amacıyla siyasi ve idari fetvalar verme hakkına da sahip olmuşlardır.²⁷

1.1.4. KAZASKERLİĞE BAĞLI BİRİMLER

On sekizinci yüzyıldan itibaren kazaskerler yoğun iş tempolarına tek başlarına yetişmekte zorlandıklarından kendilerine yardımcı olacak; tezkireci, ruznamçeci, matlabci, tatbikçi, mektubcu ve kethüdalar seçerlerdi.²⁸ Bunlardan askeri kassamlara, kazaskerin yerine mirasla ilgili davalara bakan görevliye denirdi.²⁹ Rumeli kazaskeri, İstanbul ve Galata bedestenlerinde bulunan kassâm memurları, ayrıca zabıt kâtibi niteliğinde bir vekâyi' kâtibi olmak üzere kalabalık bir personel grubuna sahipti.³⁰

Kazaskerlerin günden güne artan görevleri ve bakmaları gereken davaların artan sayıları maiyetleri altında çeşitli işleriyle ilgilenen ve kendilerine yardımcı olan personelin bulunması, kimi zaman bu personelin nicelik bakımından artış göstermesi sonucunu doğurmuştur. Davanın önem derecesine göre, kimi zaman kendileri davalara bakarlar ve eğer çok önemli olduklarını düşünmedikleri bir dava ile karşılaşılırsa, davayı “şeriatçı” denilen nâiblere intikal ettirirlerdi.³¹

Resmi yazışmaları yönetenlere tezkireci; müderris ve kadı sicil kaydını yapanlara Ruznamçeci; sıra ve kıdeme göre tayinler ve kayıtlarla ilgilenenlere

²⁶ İpşirli, “Osmanlı İlmiye Mesleği Hakkında Gözlemler (XVI-XVII. Yüzyıllar)”, s.142.

²⁷ Özer, **a.g.t.**, s.35.

²⁸ İpşirli, “Osmanlı İlmiye Mesleği Hakkında Gözlemler (XVI-XVII. Yüzyıllar)”, s.143.

²⁹ Özer, **a.g.t.**, s.36.

³⁰ İpşirli, “Osmanlı İlmiye Mesleği Hakkında Gözlemler (XVI-XVII. Yüzyıllar)”, s.143.

³¹ İpşirli, “Osmanlı İlmiye Mesleği Hakkında Gözlemler (XVI-XVII. Yüzyıllar)”, s.143.

matlabcı; kazaskerin mührünü koruyup yolladıkları evraklardaki mührün kendi defterlerindeki ile aynı olup olmadığını kontrol edenlere tatbikçi; kazaskere ait yazışmaları idare edenlere mektubcu; kazaskerin daha ziyade para ve şahsi işleriyle meşgul olanlarına da kethüda denirdi.³²

Kazaskerler, Dîvân-ı Hümâyûn'da veya mahkemelerde sonuçlanmayan davalar kendilerine havale olduğu takdirde, kendi mahkemelerinde karara bağlarlardı. Kazaskerlerin haftanın belli günlerinde evlerinde divan kurup davalara bakmaları, evlerinin ayrıca bir mahkeme olduğunu göstermektedir. Buradaki amaç, mahkemelerde kesintiyi engellemek olmalıdır.

Rumeli ve Anadolu mahkemeleri 1914 yılında birleştirildi ve Osmanlı Devleti yıkılıncaya kadar varlığını sürdürdü.³³

³² Özer, **a.g.t.** s.36.

³³ İpşirli, "Osmanlı İlmiye Mesleği Hakkında Gözlemler (XVI-XVII. Yüzyıllar)", s.143.

1.2. KAZASKER RUZNAMÇELERİ

Osmanlı Devleti'nde ilmiye teşkilâtının tarihi ve işleyişi hususunda “**kazasker rûznâmçeleri**” önemli kaynaklardan biri olarak karşımıza çıkar.³⁴ Kazasker ruznamçe defterleri, ilmiye üyelerinin hizmet konusundaki eğitimleri, tayin, azil, terfi, görev yerleri ve değişikliği gibi kayıtları barındıran defterlere denir.³⁵

Kazasker ruznamçe defterleri, kayıt sisteminin önemini iyi kavramış olan Osmanlı Devleti'in Rumeli'de ve Anadolu'da gerçekleşen tayin, azil gibi konuların yer aldığı bir defter türü olup tayini yapılan kadı ve tayin edilmiş olduğu yer başlıca konulardır. Ayrıca, kadılık sistemi hakkında önemli bilgiler veren defterlerdir.³⁶ Kazasker dairelerinde kendileriyle ilgili işlemler kazasker ruznamçe defterlerinde bulunan kadının işlemi geçerli sayılır ve yürürlüğe girerdi. Yetkisi kazaskerin elinde olan kadıların tayinleri hangi kadı veya müderrisin, hangi tarihte, kaç akçe yevmiye ile nereye tayin edildiği gibi bilgilerle kaydedilirdi.³⁷ Kazasker Ruznamçeleri, kadılık sistemini ve bu sistemin nasıl işlediğine dair önemli bilgilere sahip olması sebebiyle de etkili bir kaynaktır.

1.2.1. RUZNAMÇELERİN FİZİKİ ÖZELLİKLERİ

Ruznamçe defterlerinin dış kapaklarında o dönemde görev yapmış olan kazaskerinin adı ve defterin içeriğindeki belge ve kayıtların yılları bulunur. İlk sayfada sol üst köşede sayfa numaraları bulunmaktadır.

³⁴ İsmail Erünsal, “Nuriosmaniye Kütüphanesinde Bulunan Bazı Kazâsker Rûznâmçeleri”, **İslam Medeniyeti Mecmuası**, Dilek Basımevi, İstanbul, 1980, C. IV, No: 3, s.720.

³⁵ Özer, **a.g.t.**, s.63.

³⁶ Erünsal, **a.g.m.**, s.707-720.

³⁷ Özer, **a.g.t.**, s.63-65.

Kazasker ruznamçe defterlerinin ilk bölümlerinde arzuhâl ve ferman suretleri vardır.³⁸ Ruznamçe defterlerinin sonunda ise kazaskerin mührü görülür ki buradan sonraki kısma yazı eklenmesini engellemek amacıyla defterde bulunur.

Ruznamçe defterlerindeki kayıtlar önceki kadının kimliği, görev süresi ve makamında hangi sebeple ayrıldığına dair bilgileri içeren birinci kısım ile adayın kimliği ve ilmiyedeki kariyerini belirten arzdan oluşan ikinci kısımdan oluşur. Ayrıca tayinin tam tarihi ve süresi de kayıtta yer almaktadır. İlk bakışta anlaşılması için tayin yeri derkenarda işlenmiştir.³⁹

1.2.2. RUZNAMÇELERİN İÇERİĞİ

Ruznamçe Defterlerinde kadıların görev yerleri ve değişikliği, görev süreleri, yevmiyeleri konusunda bilgiler bulunmaktadır. Ayrıca kazaların isimleri dolayısıyla yargı alanlarına ait bilgiler de mevcuttur.⁴⁰ Ruznamçe defterleri farklı belge türlerini içermesi bakımından da önemlidir.⁴¹

Halil İnalçık, İstanbul Müftülüğü'nde Rumeli Kazaskeri'ne ait 952/1545-1312/1894 yılları arasındaki döneme ait iki yüz elli yedi adet, Anadolu Kazaskeri'ne ait 1076/1665-1310/1892 yılları arasındaki döneme ait yüz yirmi adet defter bulunduğunu ifade etmektedir. Kazasker ruznamçeleri serisine ait en eski defter 942-958/1545-1551 tarihlidir.⁴²

Nuruosmaniye Kütüphanesi'nde bulunan elli iki adet defter ise beş bin yüz doksan üç mükerrer numarası ile kayıtlıdır ve birkaçı Rumeli kazaskerliğine, geri kalan ve büyük kısmını kapsayan defterler de Anadolu kazaskerliğine aittir.⁴³ Defterlerin bazı kısımlarında müderris ve mutasarrıf tayinleri, büyük çoğunluğunda

³⁸ Özer, **a.g.t.**, s.68.

³⁹ Özer, **a.g.t.**, s.68-69.

⁴⁰ İsmail Gündoğdu, "Osmanlı Tarihi Kaynaklarından Kazaskerlik Ruznamçe Defterleri ve Önemi", **Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi**, y.y., C. VI, No: 2, 2009, s.715, (Çevrimiçi) <https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/940/434>, 21.05.2016.

⁴¹ Erünsal, **a.g.m.**, s.701.

⁴² Halil İnalçık, "Kazasker Ruznamçe Defterine Göre Kadılık", Çev. Bülent Arı-Selim Aslantaş, **Adalet Kitabı**, Kadim Yay., Ankara, 2007, s.134-135, (Çevrimiçi) <http://www.inalcik.com/images/pdfs/4440896ADALETKiTABI.pdf>, 22.05.2016.

⁴³ Erünsal, **a.g.m.**, s.20.

ise kadı tayinlerine dair belgeler bulunmaktadır.⁴⁴ Söz konusu defterlerin içeriği incelendiğinde ise fermanlar, hüküm ve buyrulduklar, devlet daireleri arasındaki ilişkiyi gösteren arzlar ve şikâyetler görülecektir.⁴⁵ Mevleviyet denen daha yüksek kadılıkların kayıtları ise “Ruus Defterler”nde yer alırdı. Ayrıca kayıt hangi kazaskere ait ise onun mührü yer alırdı. Bu bilgi bize bir kadının hangi dönemde tayin edilmiş olduğu bilgisine götürür. Bir defterde birden fazla mühür yer alması ya da mührsüz olması gibi durumlar da görülmektedir. 1845 yılından itibaren defterlerde şeyhülislam mühürleri de görülmektedir. Klasik dönemde kazasker ruznamçelerinin kısmında kadı tayinleri, sonraki kısımda müderris tayinleri yer alıyorken; Tanzimat’tan sonra, mutasarrıflığın oluşturulmasıyla beraber, mutasarrıflar için de ayrı bir bölüm açılmıştır.⁴⁶

Ruznamçelerde kadı atamalarının yanı sıra arzuhaller, fermanlar ve mahzarlar da yer almaktadır.

1.2.2.1. Arzuhaller ve Mahzarlar

Arzuhaller ve arz-ı mahzarlar, defterlerin genelde ilk sayfalarında olup defteri yazan kadı hangi kazaskerliğe bağlıysa oraya hitaben, istek ve şikâyetleri bildirmek için yazılan ve çeşitli talepler içeren dilekçedir.⁴⁷ Diğer bir tanımla; ister askeri sınıftan ister halktan, Müslim veya gayri müslim herkesin, dilek veya şikâyetlerini bildirmek amacıyla kendi makamından daha üst makama yazdığı dilekçelerdir. Bir kadı açısından düşünüldüğünde kendisiyle ilgili bir şikâyet ya da kendisine gönderilmiş bir talep bu türdeki kaydın içinde mevcuttur. Aynı şekilde tayin olunan kazayla ilgili belgeler de yer almaktadır. Bilindiği gibi kadıasker hem askeri hem de reaya davalarına bakardı. Arzuhaller en düşük memuriyetten padişaha kadar her yetkiliye yazılabilirdi ve genelde seyfiye sınıfından olanların yazdıkları arzuhallere

⁴⁴ Özer, **a.g.t.**, s.65.

⁴⁵ Gündoğdu, **a.g.m.**, s.715.

⁴⁶ Özer, **a.g.t.**, s.65.

⁴⁷ Arzuhaller için bkz: Gülten Sarıyıldız: **Sokak Yazıcıları, Osmanlılarda Arzuhaller ve Arzuhalciler**, İstanbul, Derlem Yayınları, Kasım 2010; Özer, **a.g.t.**, s.69; Mehmet İpşirli, “Mahzar” , **TDV İslam Ansiklopedisi**, TDV, C. XXVII, 2003, s.400; Mehmet İpşirli, “Arzuhal” , **TDV İslam Ansiklopedisi**, Ankara, TDV, C. III, 1991, s.448.

arz kısaltılması kullanılırdı.⁴⁸ Arzuhâlde belirtilen zarar muhtemelen özel zararlar olmalıydı çünkü kamu zararları mühimme defterine kaydedilirdi. Arzuhaller bazen faaliyetinden dolayı memnuniyet duyulan kadıların görev süresinin uzatılmasını talep etmek için de yazılırdı. Mahzarlar ise ruznamçelerin ilk sayfalarındaki çok imzalı arzuhallere denirdi.⁴⁹ En son kısımda arz edenlerin imzaları ve mühürleri bulunurdu.⁵⁰

1.2.2.2. Hatt-ı Hümâyun ve Fermanlar

Mabeyn başkâtipleri ve padişahın bizzat kendi elleriyle yazdığı çok uzun ve her iki durumda da padişah emirleri Hatt-ı Hümâyun ismini alırdı.⁵¹ Hatt-ı Hümâyunları, padişah bazı istisnalar dışında kendi eliyle yazardı.⁵² Dîvân-ı Hümâyun veya Paşakapısı'ndaki divanlarda alınan kararlar sonucu yazılan tuğralı padişah emirlerine ise ferman denirdi.⁵³ Sefere çıkılması, asker sevki, vergi vb. devlet işleri ile ilgili konularda; beylerbeyi, sancak beyi, kadı gibi görevlilerin mektup veya arzı yahut halktan birinin arzuhâli üzerine konunun divanda görüşülüp bir karara bağlanması sonunda hazırlanırdı.⁵⁴

Her iki emrin ortak özelliği de padişah emri olmasıydı ve mutlaka yerine getirilmesi gerekmekteydi.⁵⁵ Her iki tür de resmi makamlardan çıktığı için; belli şartlarda oluşturulurdu. Söz gelimi hatt-ı hümâyunlar gönderileceği kişilere göre, yazılma usulü gibi çeşitli konularda farklılık göstermektedir.⁵⁶

Hatt-ı hümâyunlarda kazaların rütbesinde yapılan değişiklik, azledilen bir kadının suçunun bağışlanması, kadının rütbesinin yükseltilmesi veya azledilmesi ve

⁴⁸ Gündoğdu, **a.g.m.**, s.720; Mehmet İpşirli, “Arzuhal”, s.448.

⁴⁹ Tunca Özgişi, “Osmanlı Adalet Sisteminde Bireysel Başvuru Hakkı”, **Yalova Sosyal Bilimler Dergisi**, Yalova, Leges Yazılım Yay., C. IV, No: 8, 2014, s.56, ‘çevrimiçi’ <http://yusbed.yalova.edu.tr/article/view/5000101566/5000094668>, 20.05.2016.

⁵⁰ Özer, **a.g.t.**, s.70; İpşirli, “Mahzar”, s.400.

⁵¹ Mübahat S. Kütükoğlu, “Hatt-ı Hümayun”, **TDV İslam Ansiklopedisi**, TDV, Ankara, C. XVI, 1997, s.485.

⁵² Gündoğdu, **a.g.m.**, s.706.

⁵³ Özer, **ag.t.**, s.70.

⁵⁴ Mübahat Kütükoğlu, “Ferman”, **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**, TDV, Ankara, C. XII, 1999, s.400.

⁵⁵ Özer, **a.g.t.**, s.70.

⁵⁶ Bekir Koç, “Hatt-ı Hümâyunların Diplomatik Özellikleri ve Padişahı Bilgilendirme Sürecindeki Yeri”, **Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi OTAM**, Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi, Ankara, C. XI, No:11, 2000, s. 305-313, ‘çevrimiçi’ <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/19/1267/14576.pdf>, 10.05.2016.

bir kadının bir kazadan başka bir kazaya tayin edilmesi gibi konuları içermektedir.⁵⁷ Bazı hatt-ı hümayunlar konuları itibarıyla çok genel olup ilmiye teşkilatının işleyişiyle ilgili olduğu, bazılarının ise kazaların rütbesinin artırılıp eksiltilmesiyle ilgili olduğu görülmektedir. Bunun sebebi; dönem dönem meydana gelen siyasi, ekonomik ve sosyal değişimlerdir. Şöyle ki, bir savaş durumunda bir kazanın önemi artabileceği gibi bir ekonomik anlaşma ile bir diğerininki artabilir.

Kazasker ruznamçeleri Anadolu ve Rumeli kazaskeri tarafından tutulurdu.⁵⁸ Bundan dolayı defterler de, Anadolu Kazaskerliği ve Rumeli Kazaskerliği Rûznâmçe defterleri olmak üzere ikiye ayrılırdı. Osmanlı Devleti, çok uzaktaki bir eyalet olan Mısır için ayrı bir kalem oluşturmuştu.⁵⁹ Mısır'daki kadı atamalarıyla Anadolu Kazaskerliği ilgilenmiştir. Atamalar Anadolu Kazaskeri tarafından yapıldığı için kayıtları Anadolu Kazaskerliği bünyesindeki Mısır Ruznamçe kaleminde tutulurdu ve Anadolu Kazasker Ruznamçe Defterlerinde kayıtlıdır.⁶⁰ Bazı defterlerde ilk kısım kadı, ikinci kısım müderris atamalarından oluşuyorken; bazılarında kadı, müderris ve mülazemet kayıtları görülmektedir.⁶¹

1.2.2.3.Kadı berâtı

Padişah tarafından şahıslara veya hükmi şahıslara imtiyaz sağlayan, devlete ait herhangi bir memuriyete tayin için de verilen, mal ve mülk üzerinde yetki ve tasarruf hakkı veren belgelere berât denir.⁶² Berâtlar da fermanlar gibi çeşitli usul ve rükunlar içermektedir.

Osmanlı Devleti'nde diğer tayinler gibi kadıların da ataması padişah berâtıyla yapılırdı.⁶³ Kazasker ruznamçelerinde geçen "bâ-berât" ifadesi, atamada berât alınmış ve kaydedilmiş olduğunu ifade ederdi.⁶⁴

"Bâ-berât Çağa

⁵⁷ Özer, **a.g.t.**, s.70.

⁵⁸ Gündoğdu, **a.g.m.**, s.698-707.

⁵⁹ İpşirli, "Osmanlı İlmiye Mesleği Hakkında Gözlemler (XVI-XVII. Yüzyıllar)", s.142.

⁶⁰ Gündoğdu, **a.g.m.**, s.715.

⁶¹ Özer, **a.g.t.**, s.73.

⁶² Necdet Gök, "Osmanlı Diplomatasında Ferman ve Berat Arasında Benzerlik ve Farklar", **Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi OTAM**, Ankara Üniversitesi, Ankara, C.XI, No: 11, 2000, s.216-218 (Çevrimiçi) <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/19/1267/14572.pdf>, 11.05.2016.

⁶³ Gündoğdu, **a.g.e.**, s.709.

⁶⁴ Gündoğdu, **a.g.e.**, s.708.

Çağa kazâsı hâlî olmağın yevmî yüz otuz akçe ile Nevâhî-i Barçınlı kazâsından kırk dört ay infisâl ve on üç ay âsitânesi olan Mevlânâ Abdî dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile şehir-i âtî gâyetinden bir ay tevkîd ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.”⁶⁵

“Bâ-berât Çerkeş

Çerkeş kadısı Sun'ullah sene-i mezbûre Rabiü'l-âhiri guresinden müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Korupazarı kazâsından dört ay mağdûriyetinden mâ'adâ yirmi beş ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olup müstahik olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.”⁶⁶

Bir medreseden icazet alan öğrenci, ilk olarak mülâzım olmak için İstanbul'da yüksek rütbeli bir müderrisin stajyerliğini yaptıktan sonra Anadolu ve Rumeli kazaskerliği tarafından tutulan Matlab Defterine yazılır ve sırasını beklemeye başlardı. Böylece yargı sistemine dahil olmak için aday olurdu.

Kazaskerin nezaretinde belli bir dereceye erişmiş olmak, kadılık için önemli bir adımdı. Kadı adaylarının isimlerinin yer aldığı defterler olan Rûznâmçe defterleri, Divân-ı Hümâyûn'un toplantı günlerinde padişahın huzurunda okunur ve ve padişahın iradesi alınırdı. Atamalar kadı ihtiyacının olduğu ve atanacak kadının başarılı bir çalışma izleyeceği düşünülen kazaya yapılırdı.⁶⁷

1.2.3. KAZASKER RUZNAMÇELERİNİN ÖNEMİ

Kazasker Rûznâmçe defterleri, kazalara atanan kadılarla ilgili bilgileri ihtiva etmektedir.⁶⁸ Bu defterler sayesinde, dönemin kadılarının çalışma koşullarıyla ilgili bilgi edinilebilir. Kazaskerlerin gerçekleştirmiş olduğu tayinleri içermesi yönüyle Osmanlı ilmiye teşkilatı araştırmaları için de önemli bir kaynaktır.⁶⁹

Kazasker ruznamçelerinde yer alan bilgilerden biri de kazalardır. Kazaların idari statüsü ve geçirdiği değişim ile ilgili gelişmeler hakkında bilgi sahibi olmak için

⁶⁵ Meşihat Arşivi, “Anadolu Kazaskerliği 6/1 Numaralı Ruznamçe Defteri”, s.1.

⁶⁶ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.11.

⁶⁷ Gündoğdu, **a.g.e.**, s.708-709.

⁶⁸ Gündoğdu, **a.g.e.**, s.715.

⁶⁹ İnalçık, **a.g.e.**, s.135; Özer, **a.g.t.**, s.66.

önemli kaynaklardır. Bu yönüyle kazasker ruznamçelerini Osmanlı idari coğrafyasının kronolojik sınır çizelgesi olarak tanımlamak mümkündür.

Kazasker ruznamçelerinde kazaskerlerin isim ve mühürleri ile kadı, müderris, mutasarrıf ve muvakkitler ve onların icraatlarıyla ilgili oldukça önemli bilgiler bulunmaktadır. İlmiye teşkilatının kimlerden oluştuğu, mühürlerin tarih boyunca geçirdiği yolculuk ve en önemlisi teşkilat mensuplarının faaliyetleri hakkında çıkarım yapmak mümkündür.

Osmanlı Devleti Yükselme Devri sonuna kadar sürekli toprak kazanmış, sonraki dönemlerde de toprak kaybederek hâkimiyet yerlerini kaybetmiştir. Dolayısıyla bazı kazaları elden çıkarmıştır. Kazasker ruznamçelerinde kadılıkların ve müderrislerin isimleriyle birlikte bağlı oldukları kazaskerlik ve bulundukları yerin belirtilmiş olması, bu bilgilere dayanarak Osmanlı idari haritasını çizme imkânı sağlar.

Mutasarrıflar sancakların idari yöneticisi olmalarına rağmen, kendilerine dair fazla kaynak olmaması, kazasker ruznamçelerinin önemini daha da arttırmaktadır. Ayrıca Mülazemet defterlerinden ulema'daki mülazemet bilgisine ulaşılabilir.

Bir muvakkitin tayininin kazaskerce yapılmış olduğu ve kadılara oranla daha yüksek maaş aldıkları bilgisi bu defterler sayesinde ortaya çıkmaktadır.⁷⁰

Bu defterlerin belli bir dönemden sonra şeyhülislam tarafından mühürlendiğini daha önce belirtmiştik. Defterlerdeki mühürlere bakılarak hangi dönemde hangi şeyhülislamın görev yaptığı da anlaşılabilir. Tayin kaydı olan ulemanın zaman içerisinde yevmiyesinde gerçekleşen değişiklik sayesinde devletin ücret politikası ve paranın değerindeki değişiklik gözlemlenebilmektedir. Tüm bunlar dışında defterlerde kullanılan dil, cilt şekilleri ve kapağındaki ebrular da incelenmeye değer konulardır.⁷¹

⁷⁰ Özer, **a.g.t.** s.67.

⁷¹ Özer, **a.g.t.** s.63-66-67-68-147-148.

II. BÖLÜM

OSMANLI'DA KADILIK SİSTEMİ

2.1. KADILIK KURUMUNUN KURULUŞU VE GELİŞİMİ

Klasik dönem Osmanlı taşra sistemi, adli ve idari açıdan kadılıklardan oluşmaktaydı.⁷² Beylikler döneminden itibaren, fethedilen yerlere adaleti sağlamak için bir kadı tayin edilirdi. Kadı, son İslam devletinde hukuku temsil eden ve coğrafyayı önemli derecede tanıyan memurdur.⁷³ Osmanlı taşrası, kazalara ayrılmıştı ve bu kazalarda hukuk ve adaleti sağlamak için medreselerden yetişmiş, düzgün tahsilli ve ahlaklı kimseler kadı olarak tayin edilirdi.⁷⁴

Osmanlı Devleti'nde ilk kadıların devletin kurucusu Osman Bey tarafından tayin edilmesiyle kadılık sistemi kurulmuştur.⁷⁵ Tarihi kayıtlara göre Osmanlı Devleti'nde ilk kadı, Şeyh Edebalı'nın damadı ve aynı zamanda talebesi olan Dursun Fakihdir.⁷⁶ Ancak kadılık sisteminin kurumsal olarak gelişimi 14. yüzyıl boyunca sürmüştür. Murad Hüdavendigâr devrinde “kazaskerlik” makamının kurulmasıyla kadı tayini bu makama devredilmiştir.⁷⁷ Fâtih dönemine kadar medrese mezunları kadılık yapabiliyorken⁷⁸ onun döneminde kurulan Sahn-ı Seman Medreselerinin

⁷² Yasemin Beyazıt, “Osmanlı İlmiye Tarikinde İstihdam ve Hareket: Rumeli Kadiaskerliği Ruznamçeleri Üzerine Bir tahlil Denemesi (XVI. yüzyıl)”, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih(Yeniçağ Tarihi) Ana Bilim Dalı, Ankara, 2009, s.192.

⁷³ İlber Ortaylı, “Kadı”, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, TDV, Ankara, C. XXIV, 2001, s. 69.

⁷⁴ Yetkin, *a.g.m.*, s.389.

⁷⁵ Şeniz Anbarlı Bozatay - Konur Alp Demir, “Osmanlı Adli ve İdari Sisteminde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme”, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2014-Haziran, s.76, (Çevrimiçi) <https://edergi.mehmetakif.edu.tr/index.php/sobed/article/viewFile/890/699>, 11.05.2016.

⁷⁶ Özer, *a.g.t.*, s.23.

⁷⁷ Yetkin, *a.g.m.*, s.389.

⁷⁸ Özer, *a.g.t.*, s.23.

mezunları kadılık müracaatında bulunma hakkına sahipti.⁷⁹ Sahn-ı Seman Medresesi öğrencilerine “danişmend” adı verilirdi. Mezun olunca “mülazım” ismini alırlar⁸⁰ ve kadılığı seçenler önce, merkezdeki mahkemelerden birinde staj görürler sonra da bir kadılığa atanırlardı.⁸¹ Büyük şehirlerde kadı olabilmek için, İlmiye teşkilatında yüksek kademelere ulaşmış olmak gerekiyordu.⁸² Ayrıca bu dönemde kadı atamasında kazaskerin teklifi önemini artırmıştır.⁸³ On beşinci yüzyıl ortalarından itibaren coğrafi sınırların genişlemesi bu düzenlemeyi gerekli kılmıştır. Kadıların tayin, azil, terfi gibi özlük işlemlerine Kazaskerler bakardı.⁸⁴ On sekizinci yüzyıla kadar kadılık imtihanları padişah önünde yapılyorken, bu yüzyıldan sonra kazasker önünde yapılmıştır.⁸⁵

2.2. KADI TAYİN KAYITLARINDA KULLANILAN BAŞLICA UNSURLAR

Kadıasker ruznamçe defterlerinin, giriş kısmı genellikle Arapça bir serlevha’dan oluşmaktadır. Kayıtlarda karışıklık olmaması için her ayın ilk günü itibariyle atamaların tarihleri açık bir şekilde yazılmaktadır. Ayrıca ayın ilk tarihte gün rakamlarla değil “gurre” kelimesiyle ifade edilmektedir. Padişah’tan tayin onayı alınan kadının gerekli berâtı almış olduğu “bâ-berât” kelimesi ile ifade edilmektedir.⁸⁶

İncelediğimiz defterde birçok belgede bu ifadeye rastlanmaktadır.

“Bâ-berât Tarhala

Tarhala kadısı Ali sene-i mezkûre Şevvâli guresinden on iki ay müddet-i mu‘ayyenesi ni tasarrufundan sonra ref‘ ve yeri dört yüz akçe ile Trabzon kazâsından yirmi ay infisâli olan ve beş ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Ali dâ‘îlerine dört

⁷⁹ Ortaylı, “Kadı”, s.121.

⁸⁰ Abdülkadir Erçin, “Osmanlı’da Kadı Ve Şer’i Mahkemeler”, **Bartın Üniversitesi Çeşm-i Cihan: Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları E-Dergisi**, 2015, s.16, (Çevrimiçi) <http://cesmicihan.bartın.edu.tr/index.php/cesmicihandergi/article/download/111/37>, 25.05.2016.

⁸¹ Özer, **a.g.t.**, s.23.

⁸² Mustafa Akdağ, “Osmanlı Müesseseleri Hakkında Notlar”, **AÜDTCF Dergisi**, C.XIII, No:1-2, y.y., Ankara, 1955, s.48, (Çevrimiçi) <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/26/1239/14136.pdf>, 23.05.2016.

⁸³ Bozatay - Demir, **a.g.m.**, s.76.

⁸⁴ Ortaylı, “Kadı”, s.71.

⁸⁵ Şamil Arık, “Osmanlılarda Kadılık Müessesesi”, **OTAM**, No: 8, Ankara Üniversitesi, Ankara, 1997, s.8, (Çevrimiçi) <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/otam/article/view/5000085553/5000079640>, 11.05.2016.

⁸⁶ Özer, **a.g.t.**, s.71.

yüz doksan dokuz akçe ve Ilıca-i Bergama ile bâ-fermân-ı âlî tekmîl-i seneteyn ilhâk edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.⁸⁷

Kayıtlarda karışıklık olmasını engellemek açısından hem önceki kadının hem de yeni kadının isimleri açıkça yazılmaktadır.⁸⁸

“Bâ-berât Ayasuluğ

Ayasuluğ kadısı Abdullah dokuz ay bî-berât mutasarrıf olmağın gâyet-i şehirden üç ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Sâhil kazâsından kırk iki ay infisâl ve yedi ay âsitânesi olan Resul dâ'îlerine iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.”⁸⁹

Kayıtlarda önceki kadının fiilen görev süresinin biteceği tarih de açıkça yazılmaktadır. Defterlerde ataması yapılan kadının önceki yevmiyesi, ataması yapılan yer, görev süresi ve göreve başlaması gereken tarih gün, ay ve yıl ayrıntılı olarak verilmektedir.⁹⁰

2.3. KADILARIN KONUMU

Kadılık için reşit olmak, temyiz sahibi olmak, güvenilir, dürüst ve iman sahibi biri olmak, hukuki bilgi donanımına sahip olmak ve adil davranabilmek, tarafsız olabilmek, Müslüman olmak, hukuki tahsil ve ehliyeteye sahip olmak ve erkek olmak gerekmektedir.⁹¹

Osmanlı Devleti'nde önceki İslam devletlerinin aksine kadılık, kolay erişilebilen bir kurum olmayıp iyi bir eğitim gerektirmekteydi. Eğitimin tamamlanmasından sonra hak kazananlar tayin olundukları yerde göreve başlarlar ve en üst seviyeye kadar hiyerarşik düzende ilerlerlerdi.⁹²

Aşağıda yer alan kayıt örneği, bir kadının terfisini hiyerarşik olarak takip etmemizi mümkün kılmaktadır.

“Bâ-berât Kürretü'n-Nühas

Kürretü'n-Nühas kadısı Mehmed gâyet-i şehri-âfîden on iki ay müddet-i mu'ayyenesini tasarrufunda ref' ve yeri dört yüz elli akçe ile Seferîhisâr kazâsından

⁸⁷ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.5.

⁸⁸ Özer, **a.g.t.**, s.71.

⁸⁹ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.5.

⁹⁰ Özer, **a.g.t.**, s.71.

⁹¹ Erçin, **a.g.m.**, s.16.

⁹² Ortaylı, “Kadı”, s.71.

kırk altı ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olup eşrâf-ı kuzâttan müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Muharrem dâ'îlerine yevmî dört yüz doksan dokuz akçe ve Yörügân-ı Taraklıborlu ve Çarşamba-i Bolu kazâları ilhâkıyla tevcîh ve zaman-ı hulûline değin kazâ-yı mezkûrunu muncizen ber-vech-i ma'îşet zabt idüp ba'de-hulûli't-tevkît ma'an seneteyn tamâmına değin ma'îşet mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu”⁹³.

Medrese mezunları kadı olmadan önce mülazım olurlardı. Mülazemetteki üç yıllık süresini tamamlayan adayküçük bir kazada ve maaşı en düşük yerde işe başlardı. Buradaki görevi tamamlandıktan sonra da daha üst bir kazaya tayinini beklerdi. Bu süreye “zaman-ı infisal” denirdi ve bu müddet içerisinde farklı görevler yaparak kendilerini geliştirme imkânı elde ederlerdi. Bilgi seviyesi ve eserleriyle kendini göstermiş olan kadı, “tahta başı” olurdu.⁹⁴

Tayinleri aynı anda yapılan kadılardan kimi zaman üç kadı kendi aralarında anlaşarak görev yerlerini değiştirebilirdi. Bazen tarafların terfi etmesiyle de nakil olayı gerçekleşirdi.⁹⁵ Kadılara siyaset cezası uygulanmadığından, “dövülme cezası” uygulanırdı.⁹⁶ Kadıların kanı da, diğer ulema ve padişah kanı gibi, akıtılamazdı.⁹⁷ Kadılara idam cezası Osmanlı’da nadiren görülmüştür.

Kadılık sistemi, Osmanlı’nın ilk dönemlerinde kurulmuş ve güçlü bir bürokratik sistem oluşturarak varlığını devletin çöküşüne kadar sürdürmüştür. Ancak gerileme dönemlerinde merkezi yönetimin kan kaybetmesiyle mahalli gücün kadılığa müdahale ettiği görülmüştür. Öyle ki teb’anın mahkemeyi basmasına kadar mesele ileri gitmiştir.⁹⁸

Kadılık sisteminde kuruluş ve yükselme dönemlerinden itibaren düzgün bir sistem oluşturulmaya çalışılmasına rağmen Tanzimat dönemine yaklaştıkça bozulmalar meydana gelmiştir. Bu kurumu düzeltmek amacıyla da tayin, yükselme,

⁹³ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.12.

⁹⁴ Yetkin, **a.g.m.**, s.389.

⁹⁵ Özer, **a.g.t.**, s.32.

⁹⁶ Ortaylı, “Kadı”, s.70.

⁹⁷ İlber Ortaylı-Murat Bardakçı, “Osmanlı’da Adalet Sistemi”, 14 Ekim 2014, (Çevrimiçi) <http://www.burakucuncu.com.tr/osmanlida-adalet-sistemi-ilber-ortayli-murat-bardakci.html>, 21.05.2016.

⁹⁸ Ortaylı, “Kadı”, s.70-71.

görevden alınma gibi durumlar yasalara bağlanarak iltimasın ve görevi kötüye kullanmanın önüne geçilmeye çalışılmıştır.⁹⁹

2.4. KADILARIN GÖREV VE YETKİLERİ

Kadıların görevleri arasında en önemlisi yargı idi. Kadı, hukuk ve ceza davalarına bakardı. Kadıların verdiği hükümler sorumlu oldukları bölgede ve yetkili oldukları süre zarfında geçerliydi. Kadılar bu kararları şer‘i ve örfi hukuku gözeterek vermek zorundaydı. Kadılar görevleri karşılığında maaş almazlardı ve kanunnamede belirtildiği üzere harçlarla geçimlerini sağlarlardı.¹⁰⁰

Kadı, mahkemeye başvurusu yapılmış davada yargılama yaparken önce davacıyı sonra davalıyı dinlerdi. Kadı kararı verirken fetvalardan da yararlanabilirdi. Herhangi bir konuda karar veren kadı, bir nüsha halinde bunu sicil defterine kaydedirdi.¹⁰¹

Kendinden önceki İslam devletleriyle kıyaslandığında Osmanlı kadısı, daha geniş yetki ve otoriteye sahipti.¹⁰² Doğrudan doğruya bir şikâyet konusu için Divan’a mektup veya arz gönderirdi.¹⁰³ Kadının görev yaptığı yere **taht-ı kaza** denirdi.¹⁰⁴ Osmanlı’da kadıların itibarı son derece yüksekti ve kendilerine has kıyafetleri olurdu.¹⁰⁵ Yalnızca yargı ile değil aynı zamanda mülkî ve beledî konularda yetkiliydi. Osmanlı’da kadı, merkezi otoritenin temsilcisiydi. İlber Ortaylı, Osmanlı kadısının başlıca görevlerinin “naib, mütevellî, imam, hatip vs. tayini, noterlik

⁹⁹ Erçin, **a.g.m.**, s.18.

¹⁰⁰ Yetkin, **a.g.m.**, s.389-390.

¹⁰¹ Erçin, **a.g.m.**, s.20.

¹⁰² İlber Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, **Amme Dergisi**, TODAİE, Ankara, C. IX, No: 1, 1976, s.97, (Çevrimiçi) http://www.todaie.edu.tr/resimler/ekler/9299a8bdeb3058f_ek.pdf?dergi=Amme%20Idaresi%20Dergisi, 11.05.2016.

¹⁰³ Seydi Çelik, “Osmanlı’da Devlet Hukuk Adalet Algısı Bir Halil İnalçık Çözümlemesi”, 2015, s.10, (Çevrimiçi) http://akademikpersonel.kocaeli.edu.tr/seydi.celik/diger/seydi.celik28.04.2015_11.41.02diger.pdf, 21.05.2016.

¹⁰⁴ Beyazıt, **a.g.t.**, s.195.

¹⁰⁵ Ortaylı, “Kadı”, s.73.

görevleri, vakfiye tanzim ve tescili, kefalet vs. senetlerin tanzimi, miras, evlilik akdi tanzimi, tapu sicil muhafızlığı, infaz hâkimliği görevi, mülki görevler, vezirlerin haslarının kontrolü, lonca teftişi, ordunun iaşesine yardım olduğunu” belirtmiştir.¹⁰⁶ Osmanlı’da kadılar; noter, vakıf müfettişi ve belediye başkanı gibi hizmetlerle de yükümlüydüler. Osmanlı kadısı, kendisine verilmiş olan arz yetkisiyle merkezle direkt bağlantı kurabiliyordu. Kadı’nın, amiri olan kazasker kadının görevini yerine getirmesini sağlamak, ihmali önlemek ve adaleti sağlamak gibi amaçlarla kadıya müdahale edebilirdi.¹⁰⁷

Kadılar, bir yerde genelde iki yıllık süreyle görevli kalırlardı ve bu süreye “müddet-i örfiye” denirdi.¹⁰⁸ Defterlerde genelde kadılara görev verilmesi “sadaka etmek, edilmek” ifadesi ile belirtilmektedir. Aşağıdaki belge bu noktaya bir örnek teşkil etmektedir.

“Gördek kadısı Ali gâyet-i şehri-âti den ref ve yeri İznikmid kazâsından munfasıl olup kudemâ-i tarîkden pîr ve müsin ve te’bîd ihtiyâr eden Mevlânâ İbrahim dâ’îlerine Marmara kazâsı ilhâkıyla ba’d-e’l-arz sadaka buyruldu”¹⁰⁹

Ataması yapılan kadının, bu müddet zarfında görev süresinin uzatılması veya kısa tutulması da mümkün olabiliyordu.¹¹⁰ Müddet-i örfiye konusuna örnek olarak: “Nusaybin kazâsından ber-vech-i ma’îşet mutasarrıf olan Ömer’in tarîkde alâkası olmayıp ecnebî olmakla gâyet-i şehri-âtiye bakiyye ref ve yeri kazâ-yı Gerger âhara ber-vech-i ma’îşet tevcîh olunmağla sifrü’l-yed kalan Elhâc Ahmed dâ’îlerine Palu kazâsı ilhâkı ve müddet-i örfiye ile ba’d-e’l-arz sadaka buyruldu”¹¹¹

Bunun sebebi oluşabilecek bazı olumsuzlukları engellemektir. Olumsuzluklardan biri kadıların uzun süre aynı yerde kalmasının sonucu olarak yetkilerini kötüye kullanması diğeri ise yeterli sayıda hâkimlik kadrosu oluşmaması riskidir.¹¹²

¹⁰⁶ Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s. 97.

¹⁰⁷ Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.96-97.

¹⁰⁸ İlber Ortaylı, **Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı**, Turhan Kitabevi, Ankara, 1994, s.11, (Çevrimiçi)

http://www.academia.edu/6571141/%C4%B0lber_Ortayl%C4%B1_Osmanl%C4%B1_Devletinde_Kad%C4%B1, 10.05.2016.

¹⁰⁹ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.1.

¹¹⁰ Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.97.

¹¹¹ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.1.

¹¹² Yetkin, **a.g.m**, s.389.

Kadılar, görev ve yetkileri oldukça geniş olduğu hâlde; siyasi konularda karar veremezlerdi.¹¹³ Bazen istisnai durumlar gerçekleşebiliyordu. İdari ve siyasi mekanizmalar kendilerine bir yetki verdiğinde, siyasi konular görev alanlarına girerdi: Ganimet bölüştürülmesi, ordunun düzeni, asileri öldürme emri vermek ancak üst yetkililerden emir almaları sonucunda yetki sınırlarına dâhil olurdu. Bu kısıtlamalar yine de kadıyı kanunların koruyucusu ve uygulayıcısı, iktidarın gözü kulağı, yetki alanı dâhilindeki devlet görevlilerini kontrol etme yetkisinden alıkoymazdı. Bulunduğu bölgede devletle aralarında sürekli ilişki bulunmalıydı. Ayrıca devletin muhatap aldığı kişi olması bakımından, sağlam bir bağ kurmak durumundaydı. Özellikle sivil halkla ilgili olumsuz durumları merkeze iletme ve vergilerin denetimi gibi görevler yöneten-yönetilen arasındaki elçilik vazifesi ilişkiyi güçlü tutmaktaki önemini gözler önüne sermektedir. Kadıların savaş sırasında ordunun ihtiyaçlarını gidermek gibi görevleri vardı ve sancakbeyleri veya beylerbeyleri savaşa gittiklerinde yerlerinden ayrılamazlardı.¹¹⁴

Genel olarak sefer sırasında kazaskerlerin davaya bakıyor olmasının yanı sıra padişahların sefere katılmadığı zamanlarda kazaskerler de sefere katılmazlardı. Bu durumda vekâleten mevâliden kadılar seferlerde görevli olabiliyorlardı.¹¹⁵ Bu yönü göz önünde bulundurulduğunda kadılar; ilmiye sınıfı için oldukları kadar seyfiye sınıfı için de önem arz etmekteydi.

2.5. KADILARIN MAAŞLARI

Kadıların mali durumu, değişiklik gösterirdi. Bulundukları kazanın gelirinin kadıların gelirlerini belirlemesinin yanında; zamanla gerçekleşen değişimler gelirlerinin artmasına ve azalmasına yol açabilirdi.

Kadıların, kazalardan elde ettikleri gelir “mahsûl-i kaza” olarak adlandırılmaktaydı. Kadıların maaşlarının kazanın mahsulünden tedarik ediliyor olmasında, her kadının bulunduğu kazayı zirai açıdan geliştirmesi amaçlanmış olmalıdır. Hissesine düşen akçenin yüksek veya düşük olması, o yılın gelirine göre belirlenirdi. Tahmin edileceği gibi, toprak her yıl aynı oranda mahsul vermezdi.

¹¹³ Erçin, **a.g.m.**, s.17.

¹¹⁴ Erçin, **a.g.m.**, s.17-18.

¹¹⁵ Ortaylı, “Kadı”, s.73.

Bunun sonucunda kadı kimi zaman düşük gelirle karşı karşıya kalırdı. Bu tür durumlarda kadılar, kaza-i mahsulün bulundukları rütbe için yetersiz gelmesi durumunda zam ve hatta terakki isteme hakkına sahipti.

Kazalar derecelendirilirken mahsul-i kazaya göre büyüklük, önem ve nüfus göstergeleri ile sınıflandırılmaktaydı. Bu sınıflandırmalar kadıların yer değiştirme, terfi gibi konularında göz önünde bulundurulurdu.

Kadılıkların maaşlarına göre statüleri “cihet-i kaza” olarak adlandırılmaktaydı. Kadılıklar için nüfus faktörünün yanı sıra, mevki ve mahsul-i kaza faktörleri de ele alınarak cihet-i kaza belirlenir ve kadılıklar bu cihetlere göre en üst rütbeden en alt rütbeye doğru sınıflandırılırdı. Bu konuda elimizde farklı kaynaklar mevcuttur. Kaynaklardan biri, on altıncı yüzyıl tarihçilerinden Celalzâde’nin Kanunnamesidir ki Celalzâde eserinde, cihet-i kazanın nüfus faktörü baz alınarak saptandığı ve her bin haneden on akçe tahmin üzere belirlendiğinden söz etmektedir.¹¹⁶ Nejat Göyünç ise 1518 ve 1526 tarihlerinde kaza cihetleri belirlenirken Müslüman nüfus baz alındığından, Mardin’de dört bin yedi yüz altmış Müslüman hanesinin bulunduğunu ve cihetinin elli akçe olduğundan söz etmiştir.¹¹⁷ Göyünç’ün verdiği bu bilgiye göre Müslüman nüfusun yoğun olduğu kazanın statüsü daha yüksek olacağından itibarı daha fazlaydı. Ancak nüfus yoğunluğunun çoğunluğu gayri Müslimlerden oluşan Rumeli Kazaskerliği’nin Anadolu Kazaskerliği’ne göre daha yüksek bir statüde olduğunu daha önce belirtmiştik. Kadılık derecelerine ait Turan Gökçe tarafından yayımlanan Anadolu Vilayeti kadılarını içeren kayıtlar dışında on altıncı yüzyılın başlarına ait çok fazla bilgi mevcut değildir. Kadılar, maaş usulü ile çalışmazlar ve yaptıkları hizmetlerden elde ettikleri harçlarla geçinirlerdi. Osmanlı’da hazinenin gider yükünü azaltmak için bazı görevlerde bu yöntem uygulanmış ve uzunca bir süre bunun kolaylığından faydalanılmıştır. Tabii bazı istisnai durumlar da mevcuttu, örneğin; on altıncı yüzyılın ilk yarısında timar tahsis edilen kadılar da bulunmakta idi.¹¹⁸ Bu yüzyıla kadar rüşvet ve yolsuzluk gibi oluşabilecek herhangi bir usulsüzlüğü önlemek amacıyla, gelir kaynakları timardan

¹¹⁶ Ahmed Akgündüz, **Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri**, İstanbul, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, C. VII, No: 1, y.y., 1992, s.250.

¹¹⁷ Nejat Göyünç, **XVI. Yüzyılda Mardin Sancağı**, TTK Yay, Ankara, 1991, s. 47-48.

¹¹⁸ Beyazıt, **a.g.t**, s.195-196-197.

ve yaptıkları işlerden aldıkları ücretten ibaret olan kadıların gelir kaynaklarından olan timar 16. yüzyıldan itibaren kaldırılmıştır.¹¹⁹

Topkapı Sarayı Arşivi'ndeki 1513 tarihli ve Turan Gökçe tarafından yayımlanan Anadolu Vilayeti kadılarını içeren deftere göre¹²⁰ kadı yevmiyeleri dört ila üç yüz akçe arasında değişmekte iken 1528 tarihli defterde ise on ila üç yüz akçe arasında ücretlerden söz edilmektedir. Her iki defterdeki veriler incelendiğinde yevmiyelerin dört, beş, altı, yed, sekiz, on üç, on beş, on dokuz, yirmi üç, elli beş, doksan, yüz yirmi, yüz elli, iki yüz gibi birbirinden çok farklı rakamlarda olduğu görülür. Yevmiyeler kadılıkların büyüklüklerine göre değişir. On altıncı yüzyılın sonlarından itibaren kadılıklar kimi zaman ulemâya arpalık olarak verilebilmekteydi. Mevleviyet kadılıklarının altında yevmi dört yüz doksan dokuz ve yevmi dört yüz akçeli kadılıklar bulunurdu. Bir alt kademede kadiaskerin yetki alanındaki yevmi üç yüz akçeye değin olan kadılıklar yer almaktaydı. Kadiaskerler, Rumeli, Anadolu ve Mısır'daki kadılıklardan mesuldü ve Mısır, Anadolu Kadiaskerliğinin yetki alanında idi. Bunun sebebi devletin genişliği, bu kıtalarda ayrı dil, kültür ve yaşam koşullarının var olmasıydı. Ayrıca devlet her bölgedeki personelini, gelir durumuna ve önemine göre, ulaşım ve haberleşme şartları iyileştirerek, istihdam ve hareket ettirebilirdi. On altıncı yüzyılın ikinci yarısında kadıların dereceleri çok çeşitlilikten kurtarılmıştır. Bu süreç kadılıkların yeniden düzenlenmesi ve standart bir yapıya kavuşturulmasıyla gerçekleştirilmiştir.¹²¹

Önceleri belli maaşları ve mahkeme binaları olmayıp davalara evlerinde bakan kadılar bulundukları bölgenin idari, mâli ve imar işlerinden sorumluydu.¹²² Ayrıca şehir ve kasabaların güvenlik, asayiş ve belediye hizmetlerinden de sorumluydu. Diyebiliriz ki kadılar, görev yaptıkları kazanın hem emniyet müdürü hem mülki idare amiri görevini yürütmekteydiler.¹²³ Kadılar şehir idaresinde

¹¹⁹ Özer, **a.g.t.**, s.29.

¹²⁰ Turan Gökçe, “934 (1528) Tarihli Bir Deftere Göre Anadolu Vilâyeti Kadılıkları ve Kadıları”, **3 Mayıs 1944 50. Yıl Türkçülük Armağanı**, Yay. Haz. Prof. Dr. İsmail Aka vd., Akademi Kitabevi, İzmir, 1994, s. 80.

¹²¹ Beyazıt, **a.g.t.**, s.197-198-201-202.

¹²² Ekrem Buğra Ekinci, “Osmanlı Devleti’nde Mahkemeler ve Kadılık Literatürü”, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, C. III, No: 5, Bilim ve Sanat Vakfı - Türkiye Araştırmaları Merkezi, 2005, s.418, (Çevrimiçi)

http://ktp.isam.org.tr/pdfdrg/D02512/2005_5/2005_5_EKINCIEB.pdf, 10.05.2016.

¹²³ Bozatay - Demir, **a.g.m.**, s.76.

asayişten sorumlu olduğu için; asayışı bozan yerlerin kapatılması için arz verme yetkisi bulunuyor olması da kurumun önemini göstermektedir.¹²⁴

2.6. KADI VE YARGILAMA USULÜ

Kadı, hükmü verirken davalıların değil de kendi mezhebine veya padişahın emrettiği mezhebe göre hüküm vermek zorundaydı.¹²⁵ Bu mezhep de Hanefi nüfus çoğunlukta olduğundan Hanefi mezhebi olurdu ancak davacının talep etmesi durumunda onun mezhebine göre de hüküm verilirdi.¹²⁶ Bu nedenle kadının tüm mezhep görüş ve bilgilerine hâkim olması gerekirdi.¹²⁷ Kadıların vermiş oldukları kararlarla ilgili kayıtlar incelendiğinde, İslam hukukuna aykırı hiçbir karar vermemiş oldukları ortaya çıkmaktadır.¹²⁸

Kadının verdiği karardan memnun olmayanlar, Divan-ı Hümâyûn'a, hatta padişaha kadar gidip itirazını belirtebilirdi.¹²⁹ Kadılar hakkındaki şikâyetleri Divan dikkate alarak işlem yapabiliyordu. Aşağıda bir kadının şikâyet edilmesi sonucu oluşturulmuş bir belge yer almaktadır:

“Bender-i Kili kadısı Süleyman'ın kazâ-yı mezbûru hâlî bıraktığını ahâlîsi ihbâr etmekle muvakkiti olan Hasan dâ'îleri gâyet-i şehirden tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.”¹³⁰

¹²⁴ Yetkin, **a.g.m.**, s.389.

¹²⁵ Ekinci, “Osmanlı Devleti'nde Mahkemeler ve Kadılık Literatürü”, s.425.

¹²⁶ Özer, **a.g.t.**, s.25.

¹²⁷ Resul Kesenceli, “Osmanlı'da Kadılık Yargı Yönetimi”, **Somuncu Baba Dergisi**, Nasihat Yay. Malatya, No: 170, 2014, s.38, (Çevrimiçi) http://www.somuncubaba.net/pdf/0170/www.somuncubaba.net-2014-12-0170-11osmanlida_kadilik.pdf, 21.05.2016.

¹²⁸ İlhan Akbulut, “Osmanlı Devleti'nde Adalet Düzeni”, **AÜEHFD**, C. IV, No: 1-2, y.y., Erzincan, 2000, s.223, (Çevrimiçi) http://eski.erkincan.edu.tr/birim/HukukDergi/makale/2000_1_12.pdf, 21.05.2016.

¹²⁹ Yetkin, **a.g.m.**, s.390.

¹³⁰ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.19.

Osmanlı Devleti, disiplinli bürokrasisi ve adli sistemi sebebiyle uzunca bir müddet dünyanın en kuvvetli devleti olmuş ve yıkılışına kadar kadılık sistemini korumuştur. Ancak devletin zayıflamasıyla beraber her alanda olduğu gibi bu alanda da gerilemeler baş göstermiştir.

Tanzimat dönemine gelindiğinde ıslahat çalışmalarına paralel olarak hukukta yapılan reformlarda göze çarpan var olan sistemi reforme etmek yerine yenisinin ortaya çıkmış olmasıdır ve bunun sonucunda iki taraflı bir sistem meydana gelmiştir. Tanzimat döneminin yeni sisteminde Fransız etkisi görülmektedir. Zımmîler denen Osmanlı gayri Müslim tebaası, klasik dönemde de Tanzimat döneminde de kendilerine has mahkemelerine sahip olmuşlardır.¹³¹

2.7. KADILIKLA İLGİLİ TERİMLER

Kadılık sisteminin kendine has bazı terimleri vardı. Bunlardan “mansıb” ilmiye sisteminde kadılık görevine, “mutasarrıf” tayin olunduğu kazada görevli kadıya, “zaman-ı zabt veya zaman-ı ittisal” göreve başlama zamanına, “müddet-i örfiye” kadının görevde kalma süresine, “zaman-ı infisal” kadının görevinin bitiş tarihine, “müddet-i infisal” bir görev bittikten sonra diğer görevi beklerken geçen süreye, “tevkî” mutasarrıf olmak için beklemesine, “muvakkit” tevkî süresini bekleyen adaya, “tevkî müddeti” mutasarrıf olmak için bekleme süresine, “tenciz ve takrib” tevkî süresi sonunda adayın atamasının yapılmasına, “tashih” kadı tevcih divanlarının kayıtlar üzerinde gerçekleştirdiği işleme denir.¹³²

2.7.1. Kadıların Yardımcıları

Osmanlı Devleti zaman geçtikçe fetihler yoluyla topraklarını muazzam ölçüde genişletmişti. Bu durumun bazı düzenlemeleri kendisiyle beraber getirmesi kaçınılmazdı. Pek çok sistem gibi kadılık sistemi de bu düzenleme ve gelişmelerden nasibini almıştı. Geniş bölgelerde kadı her davaya bakamadığından kendi yerine “nâib” adı verilen vekiller tayin ederdi.¹³³ Bu vekillerin maaşları kadı tarafından

¹³¹ Ekinci, “Osmanlı Devleti’nde Mahkemeler ve Kadılık Literatürü”, s.419-421.

¹³² Özer, **a.g.t.**, s.25.

¹³³ Ortaylı, “Kadı”, s.73.

ödenirdi.¹³⁴ Naib, kadının görevli ve yetkili olduğu işlere bakacağından tahsil ve eğitimi yüksek ve bulunduğu bölgenin ulemasından kişilerden seçilirdi.¹³⁵ Bu naibler kadılık vasıflarına haiz olup kadınların iş yoğunluğu sebebiyle kadının yerine görev yaparlardı. Kadı naibliği çok yaygın bir uygulama olduğundan, naib sözü bir süre sonra kadı yerine kullanılmaya başlanmıştır.¹³⁶ Kadılar, tayin olundukları sancakların daha küçük birimleri olan kasaba ve nahiyelerinde de vazifeli durumda olduklarından ve tek başlarına her işe yetişemeyeceklerini bildiklerinden bazı bölgelerde naiblik uygulamasından faydalanmışlardır. Naiblerin görevleri arasında; davalara bakmak, gerektiğinde keşfe çıkmak da vardı.¹³⁷ Kadılar, naiblerin kararlarını kontrol ve gerektiğinde düzeltme yetkisine sahiptiler.¹³⁸ Kadılar, naibler görevlerine sadık olmadıkları takdirde, bazı durumlarda merkezin emriyle, onları azletmek durumundaydı.

Kadıların naiblerden sonraki yardımcıları, Hukuki olarak bir yetkisi olmayan fakat cemaat arasındaki sorunları çözmede rolü olan “**imam**”lardır.

Kadıların diğer bir yardımcıları “subaşı” denilen görevlilerdi. Merkezden tayin edilen bu şahıslar; bad-ı hava adıyla bilinen niyabet ve resm-i arusEke? gibi vergileri toplamak ve suçluları yakalamak ve cezalandırmak gibi “kolluk görevi” denilen görevi yerine getirirler yani polislik görevini icra etmekteydiler.

Subaşıların yardımcı kolu olarak yanında “yasakçı” denilen görevliler bulunurdu. Asayişin bozulduğu zamanlarda olağanüstü şartlarda ortaya çıkan bu kuvvet, Kapıkulu askerlerinden oluşmaktaydı. Geceleri asayişini sağlamakla yükümlü olan bu görevliler, belli bir ücretle çalışırlardı ve hırsızlık gibi olaylarda ihmalleri görülürse tazminat ödemek zorunda kalırlardı. Kadıların diğer yardımcıları “kale dizdarları”ydı. Kale içi asayişinden sorumlu olan kale dizdarları, sefer zamanları en önemli sorumlu amirdi. Birçok kurum üzerinde sıkı denetim yetkisi olan bu görevliler, ayan ve eşraf ile de sıkı temas halindeydi.

¹³⁴ İbrahim Hakan Dönmez, “Evliya Çelebi’ye Göre 17. Yüzyıl Osmanlı’sında Kadı Algısı”, **Türk Dil Kurumu**, No: 95, 2012, s.125, (Çevrimiçi) <http://www.millifolklor.com/tr/sayfalar/95/013.pdf>, 21.05.2016.

¹³⁵ Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.98.

¹³⁶ Ekinci, “Osmanlı Devleti’nde Mahkemeler ve Kadılık Literatürü”, s.418.

¹³⁷ Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.98.

¹³⁸ Ekrem Buğra Ekinci, “Osmanlı Hukuku’nda Mahkeme Kararlarının Kontrolü (Klasik Devir)”, C. LXV, Türk Tarih Basımevi, Ankara, 2002, s.961, (Çevrimiçi) http://www.ekrembugraekinci.com/pdfs/mahkemekararlarininkontrolu_kd.pdf, 21.05.2016.

Tüm bu görevliler arasında çarşı, pazarda narh kontrolünden sorumlu olan “muhtesib” de kadının başyardımcısı olarak önemli bir yere sahipti. Muhtesib ayrıca karaborsa, esnaf ve işçi takibi, fiyat, ölçü, kalite, temizlik kontrolü gibi işlerle de görevliydi. Kadılar; şehir hayatını ve sosyal düzeni korumak amacıyla her kazaya tayin edilen muhtesibler, on dokuzuncu yüzyıla kadar varlığını sürdürmüştür.

Narh, muhtesibin kadı aracılığıyla tespit ettiği; durum, ticari fiyat, emek ve mevsim gibi faktörlerin etkilemesiyle değişen fiyat sistemidir. Ahali ve esnafın ileri gelenleri, narh gibi önemli konularda kadıya yardımcı olurlardı.¹³⁹

Bunların dışında kadıya yardımcı olanlar; kassam, kâtip, muhızır (adli polis), farklı dillerin konuşulduğu bölgede tercüman, imam, papaz, haham ve ayak işlerini gören personel ile mütevellî ve esnaf kethüdası olarak sıralanabilir.¹⁴⁰

Kadının diğer görevleri arasında; avarız vergilerinin toplanıp kaydedilmesi, korunması ve malın alım satım bedelini muhafaza etmek; bir diğer görevi ise, ordunun ihtiyaçlarını temin etmek ve toplanan vergileri orduya hızlı bir şekilde ulaştırmak olarak sıralanabilir. Payitaht bu emirleri bizzat kadıya hitaben yazardı, kadı ise mukataaya verilecek yer için mukataa sahibine iltizam tezkiresi yazardı. Kadı, şehrin alt yapı tesis ve imarı gibi konuların intizamıyla da yükümlü olduğu için bu konuda vakıf mütevellilerini tayin, kontrol ve azletmek gibi yetkilere de sahipti. Kadının diğer bir görevi şehirlerde büyük sorun olan iâşe ve ibade (yeme-içme) ihtiyacını sağlamak, gerekirse civar kaynaklardan faydalanmak ve karaborsa, rüşvet, yolsuzluk gibi suçların önüne geçmektir.

Kadının alt yapı tesisi ve imar faaliyetleri gibi konularda ise yardımcısı mimarbaşdır. Suyolları, surlar, hamamlar, pazar yeri tespiti ve mevcut yerin değiştirilmesi gibi konular, kadı tarafından merkeze bildirilip gereği yapılırdı.¹⁴¹

2.7.2. Mevleviyet Kadıları

Kadılık sisteminde, derecesi yüksek olan kadılıklara “mevleviyet” ve buralarda görev yapan kadılara ise “mevâlî” denmiştir. Bu tür kadılıklar idari ve

¹³⁹ Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s. 98-99-100-101-102-103.

¹⁴⁰ Özer, **a.g.t.**, s.29.

¹⁴¹ Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.103-104-105.

askeri açıdan bağımsız yapıdaydı ve her eyalette bulunmadıklarından sayıları nispeten azdı.¹⁴²

Mevleviyetler; üç yüz akçe maaşlı devriye mevalisi ve maaşları beş yüz akçeyi bulabilen daha yüksek mertebeli kadılıklar olmak üzere ikiye ayrılırdı.¹⁴³

On sekizinci yüzyıla gelindiğinde kadılıkların mevleviyetler ve kasaba kadılıkları olarak ikiye ayrıldığını ve kadiaskerlerin yetkisi altında bulunan kadılıkların yevmî yüz elli, iki yüz, üç yüz, dört yüz ve dört yüz doksan dokuz akçe olarak gruplandırıldığını görmekteyiz.¹⁴⁴

Günlükleri üç yüz ile beş yüz akçe arasında değişen kadılıklar “mevleviyet” olarak tanımlanırdı.¹⁴⁵ Yevmî yirmi beş ile üç yüz akçe aralığında kadılıklara yapılan atamalar kadiasker ruznamçelerinde bulunmasına rağmen; yevmi dört yüz ve dört yüz doksan dokuz akçeli kadılıkların ve mevleviyetlerin atamaları bu defterlerde mevcut değildir. Bunun sebebi yevmi beş yüz akçeli mevleviyet kadılıklarının kazaskerin değil, şeyhülislamın yetki alanında bulunması ve bunların arzlarının sadrazam vasıtasıyla yapılmakta olmasıydı. Kazalar içerisinde mevleviyetler ayrı bir yere sahip olması mevleviyet kadılarının beş yüz akçe yevmiye almasından anlaşılmaktadır. On altıncı yüzyılda bu kadılıklar İstanbul, Edirne, Bursa, Bağdat, Mısır, Sam, Halep, Mekke, Medine, Trablus olarak sıralanmaktadır.¹⁴⁶

Mevleviyet kadılıklarının maaşları yüksek ve konumları önemli olduğundan mevali olmak isteyenler Sahn-ı Seman, Süleymaniye veya bunlarla eşdeğer bir medreseden mezun olmak şartını taşımak zorundaydılar. Mevaliler, şeyhülislamlığa kadar yükselme imkânına sahipti.¹⁴⁷ Bu özellikleri de konumlarının önemi hakkında ipucu vermeye yetmektedir. Çünkü Osmanlı’da şeyhülislamlık çok önemli bir görevdi ve şer‘i hukukun bir numaralı temsilcisiydi.

2.7.3. Kaza kadılıkları

¹⁴² Özer, **a.g.t.**, s.24.

¹⁴³ Erçin, **a.g.m.**, s.17.

¹⁴⁴ Beyazıt, **a.g.t.**, s.199.

¹⁴⁵ Özer, **a.g.t.**, s.24.

¹⁴⁶ Beyazıt, **a.g.t.**, s.199.

¹⁴⁷ Özer, **a.g.t.**, s.25.

Mevleviyet kadılıklarından sonra kaza kadılıkları gelmektedir. Bunlar da kendi aralarında sitte, eşrâf-ı kuzât ya da yüz elli akçeli kadılık olarak ayrılırdı.¹⁴⁸ İncelediğimiz defterde yüz elli akçelilerle ilgili bir örnek yer almaktadır:

“Ulus kadısı Mehmed sene-i mezbûre Rabi’ü’l-evveli guresinden on sekiz ay müddet-i mu‘ayyenesi tekmîlden sonra ref‘ ve yeri yüz elli akçe yine kazâ-yı mezkûrun yirmi altı ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Kemâleddin dâ‘îlerine misli ile tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba‘de’l-arz buyruldu.”¹⁴⁹

Eşrâf-ı kuzât, bunlar arasında yüksek yevmiyeli kadılara denirdi.¹⁵⁰ İncelediğimiz defterde yer alan bir eşrâf-ı kuzât örneği şu şekildedir:

“Seferîhisâr-ı Günyüzü kadısı Mehmed bi’l-iktizâ âhara nakl ve yere eşrâf-ı kuzâtın sâhib-i fazîlet ve her vechle vâcibü’l-ikrâm olup şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olan Mevlânâ Mustafa dâ‘îlerine gâyet-i şehirden ber-vech-i ma‘îşet tevcih olunup mutasarrıf olmak ricâsına ba‘de’l-arz buyruldu.”¹⁵¹

2.8. KADILARIN DİĞER MEMURLARLA İLİŞKİSİ

Kadı yukarıda sayılan görev ve yetkileri dışında seyfiye mensublarının müfettişi olarak da görev yapmaktaydı. Beylerbeyi ve sancakbeyi sefere giderken kadıyı mutlak vekili olarak bırakırdı ayrıca reyanın talepleriyle ilgili olarak kadıya mektup da göndermesi aralarında sürekli bir diyalog olduğunu gösterir. Kadının hukukçu yönü göz önünde bulundurulacak olursa, şehirde adaleti sağlamak ve yapılan işin kanuna uygun olmasını temin etmek amaçlanmış olmalıdır. Bu sayede, aralarında hiyerarşik bir üstünlük olmadığı halde, beylerbeyi ve sancakbeyi kadı tarafından, kadı da bunlar tarafından denetlenme imkânı bulmuştur.

Kadının payitaht açısından önemini gösteren diğer bir yetkisi de vali ataması yapılmak için yazılan berâtın kadı tarafından incelendikten sonra kayda alınmasıdır ki kadıların çeşitli sebeplerden dolayı valiyi reddettiği de olurdu.¹⁵²

Devlet adaletinin taşradaki eli, olarak tanımlanabilecek olan kadının, idari statü bakımından önemli bir konumda olduğunu belirtmek gerekir. İlmiye sınıfından

¹⁴⁸ Erçin, **a.g.m**, s.17.

¹⁴⁹ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.11.

¹⁵⁰ Erçin, **a.g.m**, s.16.

¹⁵¹ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.9.

¹⁵² Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.105-106.

olmasının yanı sıra, tüm yöneticiler gibi askeri sınıfa dâhildi. Şer’i hukuku uygulamakla vazifeliydi ve halkın devlet karşısındaki sözcülüğünü yapar arzları merkeze iletirdi. Kadının gayrı müslimlerin yaşayışına müdahale etmek gibi bir yetkisi yoktu fakat onların da hukukunu gözetmek zorunluluğu vardı.¹⁵³

2.9. KADILARIN TEFTİŞİ

Kadılık sistemi, her ne kadar Osmanlı’nın diğer sistemleri gibi titizlikle kurulmuş ve yönetilmeye çalışılmışsa da elbette denetlenmesi gereken kimi aksaklıklar görülürdü. Ancak bu konuda görevli herhangi bir memuriyet oluşturulmamıştı. Bir kadının haksız bir kararı veya tutumu olduğunda ahali kendisini şikâyet eder ve payitaht bir beylerbeyi veya sancak beyini “müfettiş paşa” namıyla görevlendirirdi. Bunun dışında “mübaşir müfettiş” namıyla dergâh-ı âli çavuşlarından biri veya merkezden başka bir kadı “toprak kadısı” namıyla memur tayin edilirdi.¹⁵⁴ Düzenli bir teftiş mekanizması olmadığından kadının hatası olduğunda bir kontrol gerçekleştirirdi.¹⁵⁵

İncelediğimiz defterde şöyle bir örnek mevcuttur:

“İncesu müstakilen kazâ olmak üzere tevcihe sâlih olmağla bundan akdem Çepni ve Çongar kazâsından ilhâk olunmuşken el-halet’ü hazihi mülhak-ı mezbûrun ahâlîsi mutasarrıf olan Abdûlhâlîm şikâyeti mutazammın mahzârı ile Dîvân-ı Hümâyûn’a arz-ı hâl ettiklerinde mülhak-ı mezkûr ifrâz olunup âhar kazâyâ ilhâk olunmasıçün fermân-ı âlî sâdır olmağla ifrâz olunup hâlâ Antakya kadısı olan Mevlânâ Mustafa’nın tekmîl-i müddetinden sonra mutasarrıf olmak üzere muvakkiti olan Mevlânâ Müftizâde Mehmed dâ’îlerine gâyet-i şehirden mutasarrıf olmak üzere tevcih olunup ba’de-hulûli’t-tevkît muvakkiti olduğu Antakya kazâsıyla ma’an mutasarrıf olmak ricâsına ba’de’l-arz inâyet buyruldu.”¹⁵⁶

¹⁵³ Ortaylı, “Kadı”, s.70-72.

¹⁵⁴ Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.106.

¹⁵⁵ Özer, a.g.t, s.26.

¹⁵⁶ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.11.

Kadılar Şer‘i ve Örfi hukuka bağlı kalmak kaydıyla bağımsız hareket ederlerdi ve yalnızca padişah ve Divan’a karşı sorumluydu.¹⁵⁷ Gerekli durumlarda kadıyı kontrol, kararları iptal ve düzenleme gibi yetkiler padişahın elindeydi.¹⁵⁸ Kadılık kurumunun bir diğer özelliği de, kadıların diğer kadılar tarafından teftiş ediliyor olmasıydı.¹⁵⁹ Böylece yetkilerine güvenerek halka zulmetmeleri engellenmeye çalışılmış olmalıdır.

Kadıların görev süresince; ticaret, borç alıp verme, hediye alma ve verme ile ziyafet vermek gibi faaliyetlerde bulunmaları yasaktı.¹⁶⁰

Tüm kadılıklar içinde en dikkate değer olan, yolsuzluklarla mücadele eden, toprak kadılığı yani “seyyar kadılık”tı¹⁶¹. Bir bölgede yolsuzluğun artması durumunda seyyar kadılar görevlendirilir ve bunlara “mehayif müfettişi” denirdi. Yolsuzluk yaptığı anlaşılmaması durumunda kadı yakalanarak merkeze yollanırdı.¹⁶² Kadıların verdiği kararın haksız olduğu iddiası varsa, dava yeniden görülürdü.¹⁶³

Kadıların kendi naiblerini ve kendilerinden önceki kadıların işlemlerini denetlemek gibi yükümlülüğü mevcuttu. Kadıların, ahaliyle gereğinden fazla kaynaşp görev ve yetkisini kötüye kullanmaya yeltenmemesi açısından, 20 aydan fazla bir yerde görev yapması yasaktı.¹⁶⁴

İmparatorluğun sınırlarının genişlemesiyle kadıların görev sürelerinde de düzenlemeler yapılmıştır. Mevleviyet kadılıkları için bir yıl, kaza kadılıkları için önceleri iki yıl sonra yukarıda belirtildiği gibi yirmi ay olarak belirlenmiştir. Kadıların görev süresinin kısa tutulması başta işe yarar bir uygulama olmasına rağmen; sonraları kadıların görev sürelerini uzatmaya çalışmak için kanunsuz yollara başvurmaları gibi etik olmayan sonuçlar doğurmuştur. Kadılık sisteminde bir de infisâl süresinin uzaması olumsuzluğa sebep oluyordu. Bu süre dâhilinde geçim

¹⁵⁷ Hülya Taş, “Osmanlı Kadı Mahkemesi’ndeki “Şuhud’ül-hal” Nasıl Değerlendirilebilir?”, No: 44, 2008, s.27, (Çevrimiçi) <http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423873246.pdf>, 20.05.2016.

¹⁵⁸ Bozatay - Demir, **a.g.m.**, s.76.

¹⁵⁹ Ortaylı, “Kadı”, s.73.

¹⁶⁰ Özer, **a.g.t.**, s.28.

¹⁶¹ Ortaylı, “Kadı”, s.73.

¹⁶² İlber Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.106.

¹⁶³ Nevin Ünal Özkorkut, “Yargı Bağımsızlığı Açısından Osmanlı’da ve Günümüz Türkiye’sinde Yargıya Genel Bir Bakış”, C. LVII, No: 1, 2008, s.234, (Çevrimiçi) <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/263/2362.pdf>, 21.05.2016; İlber Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.106.

¹⁶⁴ Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.107.

sıkıntısı çeken kadılar; esnafılık, müderrislik, naiblik yaparak para kazanmaya çalışırken meslekten uzaklaşıyor bazen kitaplarını satma yoluna bile gidebiliyordu. Diğer bir olumsuzluk da naiblerin etrafı keşfe çıkması anlamına gelen “devre çıkma” usulünde görülmüştür. Naiblere mülki ve idari amirlerin eşlik ediyor olması, onlara güven vermiş ve reayaya haksızlıklar baş göstermiştir.

Kadılar aklını ve sağduyu özelliğini kaybetmek; kör, sağır veya dilsiz bir vaziyete gelmek, usulsüzlük yoluna gitmek, imanını kaybetmek, suçu ortaya çıkarılmak, bilgisizliği anlaşılmak ve mesleki yetersizliği aşikâr olmak gibi durumlarda meslekten azledilirdi.¹⁶⁵ Osmanlı Devleti’nde kadı ilmiye sınıfına dâhil olduğundan önemli bir memurdu ve bu sınıfın tüm ayrıcalıklarına sahipti.¹⁶⁶

2.10. MESLEKTE İLERLEME

İlmiye bürokrasisine baktığımızda, mevleviyet kadılıklarınının altında kalan kadılıkların kadıaskerin yetki alanında olduğunu görürüz. Kadılar mülazım olmaya hak kazanıp mesleğe girdikten sonra, kadı olarak meslekte istihdam olurlar ve meslekte hareket ederek kariyerlerinde ilerlerlerdi.

2.10.1.Terakki Alma

Kadıaskerin yetki alanındaki kadılıkların yevmi yirmi beş akçe ile kariyerine başlangıç yapar ve yevmi üç yüz akçe ile en üst makam olan sancak kadılıklarına gelerek ilerleyişini tamamlardı. Mevleviyet statüsündeki kadılıklar için kadıların yanı sıra müderrislik kariyerinde üst noktalara kadar ulaşp Sahn’da ve daha üst rütbedeki medreselerde görev yapan müderrisler de görevlendirilme hakkına sahip olmasına karşın; daha alt kadılık olan kazalar ise mesleğe girdikten sonra kadılık kariyerine giren ve müderrisliğe geçmeleri nadiren görülen zümre mensupları tarafından doldurulduğundan ötürü bu şahısların mesleki hayatları genellikle kadılıkla başlar ve kadılıkla sonlanırdı. Mülazemet süresi tamamlanan mülazım, yevmi yirmi beş akçe ile en alt seviyede kadı olarak atandığı yerde süresini tamamladıktan sonra infisâle

¹⁶⁵ Özer, a.g.t, s.26-27-28-30.

¹⁶⁶ Ortaylı, “Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, s.107.

geçer ve buradan da daha üst bir göreve, yevmi yirmi beş akçe olarak başlayan kadılık yevmi beş akçe artarak altı kademe ilerleyerek yevmi elli akçeye ulaşırdı ve yevmi yirmi beş akçe rütbeli bir kadı görevini tamamlayınca infisal aşamansa geçer, infisal bitiminde yevmi otuz akçe ile bir başka kazaya tayin edilirdi. Burada görevi biten kadı, tekrar infisale geçer ve görevi bitiminde yevmi otuz beş akçe ile görevlendirilirdi. Bundan sonra infisal bitiminde yevmi kırk beş akçe ile görev verilirdi. Yevmi kırk beş akçeden sonra yevmi elli akçeye, yevmi elli akçeden onar onar artırılarak yevmi seksen akçeye atanırdı. Yevmi seksen akçeye ulaşanlar ise yevmi yüz akçe ile yevmi yüz akçe ile ayrılanlar yevmi yüz otuz akçe ile ve yevmi yüz otuz akçeye ulaşanlar ise yevmi yüz elli varıncaya değin on iki mertebe yükselirlerdi.¹⁶⁷

“Bursa Sinan Ağa müderrisi Mehmed ref ve yeri yevmî otuz akçe ile İstanbul’da Şerif Hasan medresesinde munfasıl olup erbab-ı haysiyattan olan Mevlânâ Mecdizade Ahmed dâ’îlerine yevmî kırk akçe ile ba’de’l-arz sadaka buyruldu”¹⁶⁸.

“Karasu kadısı müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref ve yeri yüz otuz akçe ile Yüreğir kazâsından yirmi yedi ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Abdûlbâkî dâ’îlerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba’de’l-arz buyruldu.”¹⁶⁹

Kadılar, yevmi yüz elli akçeden sonra yevmi iki yüz akçeye, yevmi iki yüz akçeden de yevmi üç yüz akçeli kadılıklara yükselerek kariyerlerinde ilerlerlerdi. Daha önce de belirtildiği gibi yirmi beş akçeyle başlayıp üç yüz akçeyle kadıasker yetki alanındaki kadılıklara ilerleme sağlamışlardır.¹⁷⁰

“Döğer kadısı Mustafa şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref ve yeri Göl kazâsından kırk dört ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Mevlânâ Ya’kub dâ’îlerine yevmî üç yüz akçe müddet-i örfiyye ile ba’de’l-arz buyruldu”¹⁷¹

Gelibolulu Âlî’nin ifadesine göre kasaba kadılıkları yevmi yirmi beş ve yüz elli akçe arasında paralellik gösterir ve bu kadılar yükselemez ancak on altıncı yüzyılın sonlarında bu durum değişmiştir ve yevmî iki yüz, üç yüz, dört yüz ve dört

¹⁶⁷ Beyazıt, **a.g.t.**, s.226-227-229-230.

¹⁶⁸ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.25.

¹⁶⁹ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.7.

¹⁷⁰ Beyazıt, **a.g.t.**, s.230.

¹⁷¹ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.1.

yüz doksan dokuz akçelik kadılıklara çıkabilirler.¹⁷² Koçi Bey ise kasaba kadılarının yevmi yüz elli akçeye kadar yükseldiklerini belirtmesine karşılık¹⁷³ hareket ruznamçelerinde kasaba kadılarının yevmi üç yüz akçeye kadar hareket edebildikleri ortaya çıkmıştır. Kadılar bazen yukarıda zikredilen kadılık basamaklarında ilerleyerek infisale geçtiklerinde bir üst rütbeye atanarak yer değiştirirler bazen ise bir görevden başka bir göreve hareket ettiklerinde ya da tebdil durumunda derece değiştirmeden aynı rütbe ile yer değiştirirlerdi ve bu hareket türüne “misliyle hareket” denirdi. Aynı şekilde bir görevden başka bir göreve geçiş yaptıklarında ya da tebdil durumunda derece artışıyla yapılan hareket türüne ise “terakkiyle hareket” denirdi.¹⁷⁴

“Bâ-berât Ayandon

Ayandon kadısı Mustafa on ay bî-berât mutasarrıf olmağla şehr-i âtî gâyetinden iki ay tevkîtle ref¹⁷⁵ ve yeri yüz elli akçe ile Kargı kazâsından yetmiş beş ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan diğer Mustafa dâ’îlerine misli ve müddet-i örfiyye ile ba’de’l-arz buyruldu”¹⁷⁵

“Bâ-berât Cide

Cide kadısı Ahmed’in müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref¹⁷⁶ ve yeri yüz elli akçe ile Yörügan-ı Arac kazâsından otuz iki ay infisâl ve altı ay âsitânesi olan Mustafa dâ’îlerine bâ-terakkî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba’de’l-arz buyruldu.”¹⁷⁶

Terakkiler hızlı ilerleyişin bir diğer yolu idi. Terakki, Osmanlı Devleti’nde seyfiye mensublarının gelirlerinin çeşitli sebeplerle artırılmasına denirdi.¹⁷⁷ İlmiyye mensuplarının bir görev bitiminde yeniden görevlendirilecekleri zaman bir üst rütbeye daha hızlı ilerlemesi tayin edilirken aldıkları terakkilerle kolaylaşıyordu.

Terakkinin farklı şekilleri ve dönemleri olurdu. Yasemin Beyazıt, “Bazı ilmiye mensupları görevlerindeki örfi sürelerinden feragat ederler ve terakki

¹⁷² Gelibolulu Mustafa Âlî, *Künh’ül-Ahbâr*, C.II, No:75.

¹⁷³ Koçi Bey Risalesi, Haz. Zuhuri Danişman, s.95; Koçi Bey Risaleleri, Haz. Seda Çakmakcıoğlu, s.134-288.

¹⁷⁴ Beyazıt, **a.g.t**, s.231.

¹⁷⁵ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.4.

¹⁷⁶ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.5.

¹⁷⁷ Gündoğdu, **a.g.m**, s.714.

alırlardı” demektedir.¹⁷⁸ Beyazıt’ın bu ifadesinden, kadıların bazı durumlarda görev sürelerini tamamlamadan terakki almalarından, anlaşılıyor ki; her görev her kadı için aynı sürede ve şekilde sonuçlanmazdı. Kadıların bazı tebdilleri terakki ile gerçekleşirken bazı tebdillerde terakki verilmediği ve kadıların aynı rütbeleri ile hareket ettiği zamanlar olurdu. Bu farklılığın sebebi; kadıların tebdile razı olmamaları ve terakki verilmek şartıyla tebdili kabul etmeleri idi.

Kadıların reayanın rıza ve memnuniyetini kazanmaları, görevde iken terakki almalarında ikinci önemli nedendir. Bu nedenle kadılar halkın kendilerine ulaştırdığı mahzarları ellerinde bulundurlar ve terakki isterlerken bu mahzarları sunarlardı. Bazen bu memnuniyeti bizzat kendileri arz eder, bazen de mahzar kadıaskerliğe gönderilerek terakki istenirdi.

Kadıların terakki alma sebepleri arasında üçüncü sırayı, kadıların idari görevlerindeki başarıları almaktaydı. Dördüncü sırada ise adli görevlerindeki başarı yer almaktaydı. Terakki verirken en önemli konu kadıların adalet üzere kararlar vermesi ve görevini bu yolla sürdürmesiydi. Terakki verilme konusunda kaza mahsulünün yeterli gelmemesi de sebepler arasındaydı fakat nadiren görüldüğünden son sebep olarak değerlendirilir.¹⁷⁹

Terakki her kadının alabileceği bir şey olmayıp belli şartlarla verilirdi.¹⁸⁰ Kadılar görev süresince gerçekleştirdikleri başarıları, reayanın memnuniyetini kazanmaları ve mali hizmetlerindeki başarıları müddetlerinin sonuna kadar görevde kalmalarına sebep oluyordu.

Kadılar yaptıkları işlemlerden belli bir harç almak suretiyle geçimlerini temin etmek maksadıyla bazen kazadan elde edilen gelirin yeterli gelmediğini belirtirler ve mağduriyetlerinin giderilmesi için terakki talep ederlerdi. Bir ilmiyye mensubunun, terakki alması göreve atanırken infisal ettikten sonra tayin olunacağı rütbe ile değil o rütbenin üzerindeki bir kademe ile istihdam olunması anlamına gelirdi. Bunun sebebi tayin sırasında, kadının görevden ayrıldığı rütbesine bakılmasıydı. Örnek vererek açıklamak gerekirse; yevmi yirmi beş akçe ile görev yapan biri terakki ile yevmi otuz

¹⁷⁸ Beyazıt, **a.g.t.**, s.237.

¹⁷⁹ Beyazıt, **a.g.t.**, s.234-237-238-239-240.

¹⁸⁰ Gündoğdu, **a.g.m.**, s.714.

akçeye ulaşırsa, ataması yapılırken otuz beş akçeyle yeni görevine başlardı. Bu durumda kısa bir görevde yirmi beş ve otuz akçelik iki rütbeyi kat etmesini sağlardı.

Elbette tarihin her döneminde her meslek dalında hızlı ilerlemek isteyenler olduğu gibi, kadılık sisteminde de hızlı yükselmek isteyenler olmuştur. Kadıların hızlı yükselmek için kullandıkları bazı yöntemler vardı. Kadılıkta hızlı yükselmenin adı tafra hareketi ve tebdiller, terakkiler ya da hileler yoluyla gerçekleştirilirdi. Tafra hareket etmenin cezası görevden azledilme ve infisale geçirilirdi. Amaç hızlı ilerlemenin engellenerek, niteliksiz görevliler oluşmasını ve nitelikli olanların açıkta kalmasını önlemektir. Koçi Bey de pek çok defa terakki vererek bir iki yılda yeni mülazımın yüz elliye çıkarılması, kadılık sisteminin düzeninin bozulup tayin ve terfilerde izdihama neden olduğunu, bir kadının yeni bir göreve iki yıl mülazemet ile atanmadığını, kadıların maddi açıdan çöküntüye düştüğünü ve bir mansıbdan gereğinden fazla kadının biriktiğinden söz etmektedir ve bu sorunu ortadan kaldırmak için ise mülazemet sisteminin kontrol altında tutulmasını ve hak etmeyen kişilerin mesleğe alınmamasını talep etmiştir.¹⁸¹

İlmiye sınıfı, kadıların bu haksız ilerleyişi konusunda dikkatli hareket etmişlerdir. Fakat tahmin edileceği gibi tafra hareket her ne kadar engellenmeye çalışılmış ve tespit edilenler azledilmiş de olsa tebdiller ve terakkiler yoluyla ilerleme yok edilememiştir.

Bir de “tekâ‘üde hareket” vardı ki bu, kariyerinde nadiren ilerleme kaydeden kadıların alt düzeydeki medreseleri ömür boyu tasarruf etmek suretiyle emekli olması durumunu ifade ederdi.¹⁸²

Bir ilmiye mensubunun mertebelerini ne kadar sürede tamalandığına bakılırsa; mülâzemet süresi ile birlikte toplam kariyerde geçirdiği zamanın elli buçuk yıl olduğu görülür. Fakat bu her zaman aynı sırada ve sürede gerçekleşmeyebilirdi. Bazı vazife sahipleri, mevâlîzâdeler ve padişah hocasından mülazım olanlar mesleğe en alt basamaktan değil de daha üst basamaklardan başlıyor olması bu durumu açıkça göstermektedir.¹⁸³

¹⁸¹ Koçi Bey Risalesi, Haz. Yılmaz Kurt, s.45-46.

¹⁸² Beyazıt, a.g.t, s.231.

¹⁸³ Beyazıt, a.g.t, s.231-233-240-241-242-243.

2.10.2. Kadıların Terfî Sistemi

Kadıların ilerleyişinde en belirleyici unsur mansıbdaki (devlet hizmeti) hareket idi. Zümre elemanları mesleğe girişlerinden itibaren görevleri için belirlenmiş ve gruplandırılmış kadılık derecelerinde ilerlerlerdi. Kendilerinin bulundukları rütbeye uygun kadılıklara tayin olunmak için talepte bulunurlar ve istedikleri görev boşaldığında atamaları yapılırdı. Kadılar bu hareketlerini gerçekleştirirken aynı zamanda mekânları da değişmiş olurdu.

Osmanlı İmparatorluğu çok geniş topraklara sahip olduğu için, işlemleri birbirine karıştırmama ve bürokrasiyi kolaylaştırma ve koalisyonu güçlendirmek adına, kazai faaliyetlerini Anadolu ve Rumeli olmak üzere iki yetki alanından yürütmekteydi. Toplamda üç bin üç yüz on dokuz hareket kaydı içerisinde Anadolu'dan Rumeli'ye otuz, Rumeli'den Anadolu'ya altı adet geçişin olduğu bilinmektedir ve bu oranın çok düşük seviyede olması muhtemelen geçişe müsaade edilmemesinden kaynaklanmaktadır. Rumeli ve Anadolu canibleri arasında geçiş yapılabilmesinin bir takım nedenleri de vardı. Bu nedenler arasında vakıfların şartları ve zümre mensuplarının özel durumları sayılabilir. İki bölge arası geçişte kadı hareketinin çok dikkatli takip edildiği tespit edilmiştir.¹⁸⁴ Bir kadı diğer bir yere geçmek istediği takdirde kendi yerine birini bulmak zorundaydı.

Yukarıdaki bilgiler ışığında kadıların mekânda hareketleri kimi zaman kendi talepleri, kimi zaman görev sürelerince göstermiş oldukları başarılar ve karşılaştıkları olumsuz durumlar, kimi zaman infisal sürelerinin tamamlanması gibi nedenlerden gerçekleşirdi. Aşağıda bir kadının müddetini tamamladıktan sonra yerine başka bir kadının atamasını gösteren bir belge yer almaktadır.

“Akhisâr-ı Geyve kadısı Müftüzâde İbrahim gâyet-i şehirden on dört ay müddet-i mu‘ayyenesini tekmîlden sonra ref‘ ve yeri Silifke kadısı iken hasebiyle mansıbı âhara verilip sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Hüseyin dâ‘îlerine bakiyye-i müddeti olan on altı ay zamânını tekmîl edince mutasarrıf olmak ricâsına ba‘de'l-arz sadaka buyruldu.”¹⁸⁵

Bir başka belgede ise görev yeriyle ilgilenmeyen bir kadının görev yerinin değiştirilme durumu görülmektedir:

¹⁸⁴ Beyazıt, a.g.t, s.253-254-255.

¹⁸⁵ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.13.

“Bâ-berât Sandıklı

Sandıklı kadısı Şükrûllah’ın kazâ-yı mezbûru hâlî bıraktığı mütehakkık olmağın muvakkiti Abdurrahim dahî iki ay te’hîr olunup yeri iki yüz akçe ile Uluborlu kazâsından hakîkî ve i’tibârî yirmi sekiz ay infisâl ve âsitânesi olan Mevlânâ es-Seyyid Yusuf dailerine yevmî üç yüz akçe ile gâyet-i şehirden ancak dört ay mutasarrıf olup seneteynden bakiyye yirmi ay merkum Abdurrahimden sonra tekmîl etmek ricâsına ba’d-e’l-arz buyruldu.”¹⁸⁶

Uzak mekânlara gitmektense yakın ve çevre kadılıklara yönelimin ve daha önce görev yapılan kazaya tekrar atanma isteğinin bulunduğu tespit edilmiştir.¹⁸⁷

“Hasan Paşa

Üsküdar’da Hasan Paşa müderrisi Osman’ın ref’ ve yeri yevmî beş akçe ile İstanbul’da Cibâli Efendi medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Abdullah dâ’îlerine yevmî otuz akçe ile ba’d-e’l-arz sadaka buyruldu.”¹⁸⁸

Kadı eksikliği bulunan bir kazaya yetkili göndermek amacıyla da mekân değişikliği yapıldığı defterimizdeki örneklerden görülebilmektedir:

“Bâ-berât Eğirdir

Eğirdir kazâsı hâlî olmakla yevmî kırk akçe ile Bursa’da Hoca Bali Medresesi’nden tul-ı infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mahmud dâ’îlerine yevmî yüz elli akçe ile gâyet-i şehirden ancak yedi ay mutasarrıf olup müddet-i örfiyyesinden bâkî (kalan) on üç ayını âhar kazâda tekmîl etmek ricâsına ba’d-e’l-arz buyruldu.”¹⁸⁹

¹⁸⁶ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.18.

¹⁸⁷ Beyazıt, **a.g.t.**, s.259.

¹⁸⁸ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.25.

¹⁸⁹ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.18.

SONUÇ

Tezin inceleme konusu olan defter, Anadolu'da kadılık sisteminin işleyişi ile ilgili örneklere erişme imkânı sağlamaktadır. Çoğu belgeler kadılık ile ilgili olmasına karşın müderrislerin tayin, azil, terfleri gibi bilgilerin yer aldığı kayıtlar da, defterde yer almaktadır. Kadıların tayin ve azilleri, terfi ve terakkileri, görev yerlerinin değiştirilme nedenleri, halkın memnuniyeti ve memnuniyetsizlik durumunda yapmış olduğu şikâyetler ve bu şikâyetlerin dikkate alınma durumuyla ilgilidir.

Defterle ilgili yapılan çalışmanın ilk aşamasında defterin transkripsiyonu yapılmıştır. Daha sonra, “Defterin analizi” kısmında, defterde adı geçen kazalar bir tabloyla gösterilmiş ve hangi kazaya kaç kez atama yapıldığı belirtilmiştir. Kazalar arasında “berâtla” verilenler tespit edilip yine tablo halinde gösterilmiştir.

Çalışmada sayısı kazalara göre daha az olan medreselerin isimleri de bir tabloda verilmiştir. Son olarak defterde yer alan tüm özel isimlerin yer aldığı “İndeks” kısmı oluşturulmuştur.

Kadılık sistemi Osmanlı taşra teşkilatının temel taşlarından biridir. Osmanlı Devleti’ni tüm kurumlarıyla anlayabilmek için üzerinde durulması gereken bir sistem olarak önemlidir. Kadıların ne tür niteliklere sahip oldukları, yer değiştirme, terfi etme, azledilme gibi gelişmelerin hangi durumlarda gerçekleştiği, yöneticilerle reaya

arasındaki ilişkileri anlayabilmek için Kazasker Ruznamçeleri birincil kaynak konumundadır.

Kadılar Osmanlı İmparatorluğu'nun altı yüzyıllık ömrü boyunca varlıklarını sürdürmüşlerdir. Merkez teşkilâtı ile reaya arasında bir köprü görevinde bulunmuşlardır. Kadı, devletin halkın içindeki temsilcisi, halkın da devletin yanındaki sözcüsü konumundaydı. Osmanlı hukukunu taşrada temsil etmekle vazifeliydi. Bunları yaparken de kendine naibler yardım ederdi. Usulsüzlük durumunda kadılar gerek birbirlerini denetlerler ve gerekse yöneticiler tarafından kontrol altında tutulurlardı.

Kadılar, maaşlarını görev yaptıkları kazanın gelirinden elde ederlerdi. Mahsûl-i kaza adı verilen bu gelir, mahkeme gelirlerinden elde edilirdi. Görevli oldukları kazayı başıboş bırakan kadıların reaya tarafından şikâyet edildiği görülmüştür. Bu usûl sistemde devamlılığın esas olduğunu ortaya koymaktadır.

Kadıların terakki alarak ilerleme durumlarına dair defterde pekçok örnek mevcuttur. Terakki almak isteyen kadı daha yüksek bir rütbeye ve kazaya atanmak için sıra beklerdi.

Kadılar infisal sürelerini tamamlamadığı takdirde, bunu diğer bir kazada tamamlamaları mümkündü. Böylelikle başıboş kaza kalmasının önüne geçilmiştir. Ayrıca aynı kazada belli süreden fazla kalamama durumları da işsiz kadıların artışını önemli ölçüde azaltmıştır.

Tüm tedbirlere rağmen; kadılık sisteminde aksaklıklar oluşması kaçınılmazdı. İmparatorluğun çöküşüne kadar gerçekleştirilen her reformda kadılık kurumu da gözden geçirilmiş ve aksaklıklar giderilmeye çalışılmıştır. Ancak tam anlamıyla bir başarı sağlanamamıştır.

Kazaskerler, kadılardan sorumlu olan Divan-ı Hümâyûn üyesiydi. Bizzat padişah tarafından azil ve terfi işlemleri gerçekleştirilir. Askeri davalara bakıyor olması açısından seyfiye sınıfı için önem arzetmekteydi. Bunun yanı sıra mensubu olduğu İlmiye sınıfının önemli bir üyesi idi. Sadrazamlığa kadar yükselebiliyorlardı. Kadıların tayin işlemlerinin sorumlusu olan kazaskerler bu işlemleri Kazasker

Ruznamçelerine kaydedirdi. Kazasker Ruznamçeleri belli usuller ile yetkili kişiler tarafından yazılırdı. Kadı tayinleri ile ilgili bilgiler bu defterlerde yer almaktadır.

DEFTERİN ANALİZİ

Tezde incelenmiş olan defter Anadolu Kazaskerliği'nin 6/1 numaralı Ruznamçe Defteri'dir. Defterde toplam beş yüz on yedi kayıt mevcuttur ve bunların dört yüz yirmi dokuz adedi kadılıkla ilgilidir. Diğerleri medreselerle ilgilidir.

Defterde kayıtlar tutulurken izlenen yöntem; belli bir tarihte ortaya çıkarılmış olan kayıtların bir arada tutulması şeklindedir. İlk önce tarih yazılmıştır ve kayıtlar tarihin altında sıralanmaktadır. Defterin ilk sayfası da bir tarihle başlamaktadır ve sırasıyla sayfalar devam etmektedir. İlk tarih:

“El-manâsibü'l-ma'rûzâ ale'l-atâbeti'l-aliye fî gurre-i Muharremü'l-haram li-sene sitte ve tis'în ve elf” şeklindedir.¹⁹⁰

İlk tarihe ait on sekiz adet kayıt yer almaktadır. Ancak her tarihe ait kayıtlar eşit sayıda değildir. Ayrıca her sayfa tarihle başlamamaktadır. Örneğin; ikinci tarihe ait yirmi sekiz adet kayıt mevcuttur ve bir sonraki tarih daha ileride bir sayfada görülmektedir. İncelenen defterin sonuna kadar belli tarih aralıklarında kayıtlar mevcuttur.

Kayıtların hangi kaza veya medreseden söz ettiği az ve öz bir şekilde belgenin hemen başında yer almaktadır. Böylece sözü edilen kazanın hangisi olduğu anlaşılmaktadır.

“İznik

İznik kazâsı kuzât-ı kasabâta...”¹⁹¹ veya

“Baba Efendi

Bursa'da Baba Efendi müderrisi Ali ref' ve yeri...”¹⁹² şeklinde devam etmektedir.

Belgelerin başında “Bâ-berât” ve “Bâ-fermân” ifadeleri yer almaktadır:

“Bâ-berât Eskiil

Eskiil kadısı Mustafa...”¹⁹³

¹⁹⁰ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.1.

¹⁹¹ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.1.

¹⁹² Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.28.

Bazı belgelerde bu ifadelere rastlanmamaktadır. Ayrıca sözü edilen kazada görev yapan kadının isminin peşi sıra gelmekte olduğu örnekte anlaşılmaktadır. Bazı belgelerde iki yerleşim yerinin bir kaza halinde tevcih edildiği görülmektedir.

“Karaova ma’a Bodrum

Karaova ma’a Bodrum kadısı Mehmed müteveffâ olmağla...”¹⁹⁴

Kaza ve görev yapan kadının isimleri verildikten sonra yeni tayin olunan kadının ismi, görev yeri ve yevmiyesi belirtilir.

“...Sivas ili kazâsından otuz yedi ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan İvaz dâ’îlerine...”¹⁹⁵

Bazı belgelerde kadıların bir kaza ilhakıyla kadı tayin edildiği anlaşılmaktadır.

“...yevmî yüz elli akçe ve Deyr ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba’de’l-arz sadaka buyruldu”¹⁹⁶

Kadının kazaya atanma sebebi de belgede belirtilmiştir. Aşağıdaki örnekte terfî yoluyla atanmış bir kadı kaydı yer almaktadır.

“...Mevlânâ Abdurrahman dâ’îlerine bâ-terfî yevmî yüz akçe ve müddet-i örfiye...”¹⁹⁷

Defterde bazı kadıların kendi talepleriyle tayininin gerçekleşmiş olduğu da görülmektedir.

“Bâ-berât Sandıklı

Sandıklı kadısı Derviş’in Divân-ı Hümayun’a mahzâr ile şükâtı gelmeğın gâyet-i şehr-i âtîden bâ-fermân-ı âlî ref’ ve yeri iki yüz akçe ile Adala kazâsından elli beş ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Şükrullah dâ’îlerine yevmî üç yüz akçe ile on iki ay tamâmına değın mutasarrıf olup bakiyye-i müddetini kazâ-yı âharda tekmîl ricâsına ba’de’l-arz sadaka buyruldu”¹⁹⁸

¹⁹³ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.1.

¹⁹⁴ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.2.

¹⁹⁵ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.2.

¹⁹⁶ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.2.

¹⁹⁷ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.3.

¹⁹⁸ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.3.

Defterde terakki ile atanmış kadı örnekleri yer almaktadır.

“...Bursa’da Ahmed Gazi müderrisi olan Abbas dâ‘îlerine bâ-terakkî yevmî yüz akçe ile...”¹⁹⁹

Yeni atanan kadının alacağı ücret ve görev yapacağı süre belirtilerek kayıt sonlandırılır.

“...Mevlânâ Nasuh dâ‘îlerine yevmî yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba‘de’l-arz sadaka buyruldu.”²⁰⁰

Defterdeki yazılar okunaklı olmadığından anlaşılamayan kısımlar mevcuttur. Özellikle bazı sayfalarda zamanla gerçekleşmiş olan tahribat nedeniyle yazılar silinmiş veya üzeri kararmıştır. Bu nedenle transkripsiyon metinlerinde okunmamış kısımlar mevcuttur ve bu kısımlarda tahmini yazılmış olan kelimelerde soru işareti kullanılmış ve okunmayan kısımlar ise [] şeklinde boşlukla gösterilmiştir.

6/1 numaralı defterde yer alan kazaların ve medreselerin isimleri ve kaçar kez defterde yer edindikleri TABLO I ve TABLO II’de belirtilmiştir.

¹⁹⁹ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.9.

²⁰⁰ Anadolu Kazaskerliği 6/1 Nolu Ruznamçe Defteri, s.2.

EKLER

Tablo I: Kaza İsimleri

Adalı	1	Belvirân	1
Ağros	2	Bender-i Kili	1
Ahıska	1	Benî Sûveyf	1
Akçaşehir-i Bolu	1	Bergama	3
Akçay	1	Beyşehir	1
Akdağ	3	Bî'retû'l-Fırat	1
Akdağ ma'a Karataş	2	Bigadic	5
Akhisâr-ı Saruhan	1	Bilis	3
Akşehir	1	Birut	1
Alaçam	2	Bolvadin	2
Alâiye	7	Bozdoğan	3
Amasya-i Aydın	1	Bozkır	3
Anduğ	2		
Araç	2	Bozoksorgunu	3
Arhova	1	Bozüyük-i Menteşe	1
Arim	4	Buhayra	2
Arpoz	1	Bulaman	3
Artukâbâd	1	Burdur	1
Ayandon	2	Cerbe	1
Ayar-ı Tercan	2		
Ayasuluğ	3	Cezâyir	1
Ayaş	1	Cide	1
Aybastı	1	Circe	4
Bafra	2	Cize	1
Baklan	1	Çabukâbâd	1
Bakras	1	Çağa	2
Balat	2	Çalâbâd	1

Barçınlı	4	Çan	2
Basra	1	Çanlı	1
Başgelenbe	2	Çarşamba-i Lazkiye	1
Bayburd-ı Erzurum	1	Çepni ve Çongar	1
Bayramiç	1	Çerkeş	1
Behisni	4	Çine	1
Çorum	1	Gaferyad	2
Danişmentli	1	Galeryat	1
Darende	1	Gedekra	1
Darende	1	Gedos	2
Dazkırı	1	Gercanis	1
Denizli	1	Gerede	1
Devregânî	2	Germeği	2
Divriği	1	Gevanis/Kevanis	1
Divriği	1	Geyikler	2
Doğanhisârı	1	Ginolu	2
Domanic	1	Giresun	1
Döğer	1	Gökâbâd	1
Döğer	1	Gölhisâr-ı Hamid	3
Durağan	1	Gölpazar-i Bolu	1
Eflânî-i Bolu	2	Gölpazarı-i Bursa	1
Efteni	1	Gönen-i Karesi	2
Eğirdir	1	Gönye	1
Eğirdir	1	Gördek	3
Eğrigöz	1	Gördüs	1
Eke? ma'a Hit	1	Göynük	2
Ekrâdlık	1	Gülkiras	1
Emlak	2	Gülnar	1
Ereğli-i Karaman	2	Günyüzü	1
Ergani	1	Güvercinlik	1

Erzincan	1	Güzelcehisâr-ı Menemen	1
Eskiil	2	Haman	2
Eskişehir	2	Havza	3
Eşen	1	Hınız	1
Eşme	1	Ezine-i Lazkiye	2
Ezine-i Kazdağı	3	Hısn-i Mansûr	1
Fenike	1	Hisârönü	1
Ferca	1	Homa	1
Feyyûm	1	Honoz	1
Hoşalay	1	Kars-ı Erzurum	1
Hoyran	3	Kaş	3
Humus	1	Kaşaklı	2
Ilıca-i Bergama	1		
Irla	1	Kavak	1
İdlibi's-Suğrâ	2	Kazâbad	3
İfrâz-ı Fenaris	1	Keçiborlu	1
İğdir	2	Kelemgat	1
İlbeyi	1	Keşderesi	1
İncesu	2	Kireli	1
İnsuyu	1	Kırşehir	2
İrek	1	Kızılhisâr	3
İs'ird	1	Kızılkaya	1
İshaklı	2	Kığı	1
İskefser	1	Koçhisâr-ı Gerede	2
İskenderiyye	1	Koyuhisâr	1
İskilib	1	Koyulhisâr	1
İvrindi	2	Kürtün	1
İznik	2	Köyceğiz	3
İznikmid	2	Kula	2
Kalkanlı	2	Kurşunlu	1

Kangırı	2	Kuruçay	1
Karaağac-ı Gölhisâr	1	Kürretü'n-Nühas	2
Karaağac-ı Yalvac	1	Labseki	4
Karaburun	2	Larende	2
Karacavirân	2	Lazkiyetü'l-Arab	2
Karahisâr-ı Nallı	1	Lefke	1
Karahisâr-ı Sâhib	1	Lek-avnik	1
Karaîsalı	1	Livane ma'a Acara	1
Karaova ma'a Bodrum	1	Maarratü'l-Mısrin	1
Karaulus	2	Maarratü'n-Numan	1
Karayaka	2	Mamuriye	1
Kargı	3	Mahalletü'l-kübrâ	3
Kureyş ma'a Divle	1	Malatya	3
Manavgat	2	Sermin	1
Mansûre	2	Seydigazi	1
Mecidözü	2	Seydişehrî	1
Menfelût	1	Sındırgı	2
Menzile	4	Silifke	2
Mergüze	1	Siroz	4
Merzifon	2	Sis	3
Mihalic	2	Sivas	4
Mihaliccik	2	Sivaseli	1
Minas	3	Sobiçe	2
Muğla	2	Soyda	1
Münif	2	Söğüt	1
Musul	3	Şıkk-ı Sâni	2
Nif	2	Şorba	3
Niğde	1	Şuhud	1
Niksar	1	Taraklıborlu	2
Nusaybin	1	Tarhala	1

Of	2	Tarsus	2
Ortakçı	3	Taşâbâd	1
Osmancık	3	Taşili ma'a Kâhta	2
Petekrek	1	Taşköprü	2
Reşid	1	Tatya	1
Rize	2	Tavas	2
Ruha	2	Timurci Timurciborlu, 1	2
Rumkale	1	Tizmend	1
Sabancı	3	Toht	1
Sahil	2	Torul	2
Samako	2	Tosya	2
Samsun	1	Trabzon	3
Sandıklı	3	Tunus	1
Sart	2	Türkmân-ı Haleb	2
Selenti	3	Ulubey	1
Ulus	1	Yedi Dîvân	1
Ünye	2	Yenice-i Eflegânî	1
Ürgüb	2	Yeniil	4
Üskübi	2	Yenişehir-i Aydın	3
Üzümlü	1	Yüreğir	2
Van	2	Yüzdepâre	1
Viçse?	1	Zile	2
Viranşehir	1		
Yarhisâr	1		

Tablo II: Medrese İsimleri

Abdullah Ağa Medresesi	2	Eyyüb Paşa Medresesi	1
Abdurrahim Bey Medresesi	1	Fazıl Efendi Medresesi	1
Abdurrahman Efendi Medresesi	1	Ferhad Paşa Medresesi	1
Abdurrahman Paşa Medresesi	1	Ferrûh Kethüdâ Medresesi	1
Ahmed Ağa Medresesi	1	Fîruz Ağa Medresesi	1
Ahmed Bey Medresesi	1	Hacı Paşa Medresesi	4
Ahmed Efendi Medresesi	1	Halil Bey Medresesi	3
Ahmed Gazi Medresesi	1	Halil Paşa Medresesi	2
Ahmed Paşa Medresesi	3	Hamza Bey Medresesi	2
Aydın Paşa Medresesi	3	Haruniye Medresesi	1
Baba Efendi Medresesi	2	Hasan Paşa Medresesi	9
Başçı İbrahim Medresesi	1	Hayâlî Efendi Medresesi	1
Bâyezid Hân Medresesi	1	Haydar Bey Medresesi	1
Bayezid Paşa Medresesi	1	Hayrullah Ağa Medresesi	4
Behmen Ağa Medresesi	3	Helvacıbaşı Medresesi	2
Behram Çavuş Medresesi	1	Hürrem Paşa Medresesi	1
Behram Kethüdâ Medresesi	2	Hüseyin Ağa Medresesi	2
Behramiye Medresesi	1	Hüseyin Paşa Medresesi	1
Beşirzâde Medresesi	1	İbrahim Çavuş Medresesi	2
Cafer Çelebi Medresesi	1	İbrahim Paşa Medresesi	8

Cafer Paşa Medresesi	1	İlyas Paşa Medresesi	2
Cenâbî Yahya Medresesi	1	İshak Çelebi Medresesi	1
Cevâhîrzâde Medresesi	1	İskender Çelebi Medresesi	1
Cibâli Efendi Medresesi	1	İskender Paşa Medresesi	1
Çakır Ağa Medresesi	1	İskenderzâde Şeyhî Efendi Medresesi	1
Durmuş Efendi Medresesi	1	Kadri Efendi Medresesi	1
Ebri Bey Medresesi	1	Kirmasti Medresesi	2
Efdal Efendi Medresesi	1	Mahmud Bey Medresesi	5
Elhâc Rüstem Medresesi	1	Mehmed Ağa Medresesi	3
Emin Bey Medresesi	2	Mehmed Paşa Medresesi	2
Eyyüb Bey Medresesi	1	Muid Ahmed Efendi Medresesi	1
Nimeti Çelebi Medresesi	2	Şerif Bey Medresesi	3
Nimetullah Çelebi Medresesi	5	Yahya Efendi Medresesi	1
Oruç Paşa Medresesi	2	Yakup Paşa Medresesi	1
Osmaniye Medresesi	1	Zâti Çelebi Medresesi	1
Saruhan Medresesi	3	Zeynüdin Medresesi	1
Selim Ağa Medresesi	1	Üveys Paşa Medresesi	1
Seyyid Abdûlbâkî Medresesi	1	Şerif Hasan Medresesi	3
Sinan Ağa Medresesi	8	Şerif Mahmud Medresesi	1
Sinan Paşa Medresesi	5	Şeyh Resmî Medresesi	2
Siraciye Medresesi	1	Şeyhü'l-Harem Medresesi	5

Siyavuş Paşa Medresesi	7	Tahta Kadı Medresesi	1
Sultan Medresesi	1	Takiyüddin Medresesi	1
Sütçübaşı Medresesi	1	Takkeci Üveys Medresesi	1
Şemseddin Medresesi	1	Taşzâde Medresesi	1
Şemsi Paşa Medresesi	1	Üveys Ağa Medresesi	2
Şerif Ahmed Medresesi	1	...? Ağa Medresesi	1

ANADOLU KAZASKERLİĞİ 6/1 NUMARALI RUZNAMÇE DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU

[1]

El-manâsibü'l-ma'rûzâ ale'l-atâbeti'l-aliyye fî gurre-i Muharremü'l-harâm li-sene sitte ve tis'în ve elf

İznik

İznik kazâsı kuzât-ı kasabâta tevcîh olunmak için fermân olunmağın Yörügân-ı Ankara kazâsı emr-i şerîf ile Ankara'ya ilhâk olundukda mutasarrıfı olup sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Mehmed -dâ'îleri- sene-i mezbûre Saferi guresinden bakiyye-i müddeti olan on iki ay zamânını İznik kazâsından tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Mihaliccik

Mihaliccik kadısı Mehmed gâyet-i şehri-âti'den kadılık nakl olunup yeri yevmî dört yüz doksan dokuz akçe ile Kastamonu kazâsından otuz ay infisâl ve sekiz ay istimlâk buyrulup eşrâf-ı kuzâttan Efdâlzâde Mustafa dâ'îlerine Korupazarı kazâsı ilhâkıyla Şeyhülislâm hazretleri sellemehü's-selâm ma'rifetleriyle ber-vech-i te'bîd ve tekâ'üd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Kureyş ma'a Divle

Kureyş ma'a Divle kazâsı müstakil kazâ olmağın Bozkır kazâsından ifrâz olunup sâbika kazâ-yı mezbûre kadısı olup pîr ve müsîn olan Salih dâ'îlerine gâyet-i şehirden mutasarrıf olmak üzere ber-vech-i te'bîd sadaka buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Eskiil

Eskiil kadısı Mustafa müteveffâ olmağın yeri Bursa'da kırk akçe ile Süleyman Paşa medresesinden otuz ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Abdusselâm dâ'îlerine şehri-âti gâyetinden yevmî yüz elli akçe ile ancak on ay mutasarrıf olup

bakiyye-i müddetini âhar kazâda tekmîl etmek üzere sadaka buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Lazkiyetü'l-Arab

Lazkiyetü'l-Arab kazâsından ber-vech-i ma'îşet mutasarrıfı olan Şâmî Bekrîzâde Ahmed dâ'îleri zümre-i müderrisînden olmağla Şeyhülislâm sellemehü's-selâm hazretleri ma'rifetleriyle gâyet-i şehr-i âtîden ref' ve yeri Yeniil kazâsı muvakkiti olan Mevlânâ Abdi dâ'îlerine Yeniil kazâsının tevkîti hulûl edince ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Bayburd-ı Erzurum

Bayburd-ı Erzurum kadısı Mevlânâ Es-seyyid Hasan'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay bakiyye ref' ve yeri Kocahisâr-ı Gerede kazâsından kırk dört ay infisâl ve yirmi beş ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Gördek

Gördek kadısı Ali gâyet-i şehr-i âtîden ref' ve yeri İznikmid kazâsından munfasıl olup kudemâ-i tarîkden pîr ve müsin ve te'bîd ihtiyâr eden Mevlânâ İbrahim dâ'îlerine Marmara kazâsı ilhâkıyla ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Seferîhisâr-ı Günyüzü ve Denizli

Seferîhisâr-ı Günyüzü kadısı Ahmed'in şükâtı gelmekle şehr-i âtî gâyetinden bâ-fermân-ı âlî ref' ve yeri dört yüz akçe ile Tosya kazâsından otuz bir ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Ali dâ'îlerine beş ay mutasarrıf olup seneteynde bakiyye-i müddetini Denizli kadısı İbrahim'den sonra Denizli'de tekmîl etmek üzere misli ile ba'de'l-arz buyruldu

Bigadic

Bigadic kadısı İbrahim kazâ-yı mezbûrı terk idüp hâlî olduğu mütehakkık olmağın yeri Bigadic kazâsından munfasıl olup eşrâf-ı kuzâtından olan Es-seyyid Mehmed

dâ'îlerine ber-vech-i ma'îşet şehr-i âtî gâyetinden mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Labseki

Labseki kadısı Ahmed gâyet-i şehirden rızâsıyla ref' ve yeri Alâiye kadısı iken kadıasker-i esbâk zamânında müddet-i örfiyyesini tekmîl etmeden bî-vech mansıbı âhara tevcîh olundukda gelirken esnâ-i tarîkde harâmîler gâret idüp mahâl ü merhamet olan Mevlânâ Ebûbekir dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve seneteyn ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Nusaybin

Nusaybin kazâsından ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olan Ömer'in tarîkde alâkası olmayıp ecnebî olmakla gâyet-i şehr-i âtîye bakiyye ref' ve yeri kazâ-yı Gerger âhara ber-vech-i ma'îşet tevcîh olunmağla sifrü'l-yed kalan Elhâc Ahmed dâ'îlerine Palu kazâsı ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât İs'ird

İs'ird kazâsından ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olan Kazâkizâde Mustafa'nın te'bîde adem-i istihkâkı müte'ayyin olmağla gâyet-i şehr-i âtîden bir ay bakiyye ref' ve yeri Çemişgezek kazâsından altı ay mağdûriyetlerinden mâ'adâ kırk dört ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve Savur kazâsı ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Sart

Sart kadısı Es-seyyid Mehmed'in müddet-i mu'ayyenesi halle karîb olmağın gâyet-i şehirden iki ay tevkîtle ref' ve yeri ber-vech-i te'bîd Arpaz kazâsından mutasarrıf iken âhara tevcîh olmağla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Ahmed dâ'îleri pîr ve müsin ve mahall-i merhamet olduğundan mâ'adâ risâle-i makbûle-i ihdâ idüp şâyeste-i âtîfet olmağın Selenti kazâsı ve Göleler Yörükleri ilhâklarıyla yine ber-vech-i te'bîd sadaka buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Kaşaklı

Kaşaklı kazâsı hâlî olmağın yevmî kırk akçe ile İstanbul'da Üveys Ağa Medresesinden sekiz sene infisâl ve on iki ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile şehir-i âtî gâyetinden Sarı Kavak ma'a Karataş karyeleri ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Çağa

Çağa kazâsı hâlî olmağın yevmî yüz otuz akçe ile Nevâhî-i Barçınlı kazâsından kırk dört ay infisâl ve on üç ay âsitânesi olan Mevlânâ Abdî dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile şehir-i âtî gâyetinden bir ay tevkîd ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bozoksorgunu

Bozoksorgunu kazâsı hâlî olmağın yevmî iki yüz akçe ile Erzincan kazâsından yirmi beş ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Osman dâ'îlerine ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Çepni ve Çongar

Çepni ve Çongar kazâsından ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olan Mevlânâ Abdulhalim dâ'îleri hüsn-i sülûk ve ehl-i ilm ve fakîrû'l-hâl olmağla İncesu kazâsı ilhâkıyla mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Döger

Döger kadısı Mustafa şehir-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri Göl kazâsından kırk dört ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Mevlânâ Yakub dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

[2]

Fî gurre-i Saferü'l-hayr li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât Birut

Birut kadısı Mustafa zihâm-ı mülâzımîne binâ'en şehir-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri Köyceğiz kazâsından yirmi yedi ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan

Mevlânâ Hüseyin dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve müddet-i örfiyye ve Akka ilhâkıyla mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Karaova ma'a Bodrum

Karaova ma'a Bodrum kadısı Mehmed müteveffâ olmağla bakiyye-i müddeti olan sekiz ay zamânı yevmî yüz akçe Bulaman kazâsından elli ay infisâl on beş ay âsitânesi olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine yevmî yüz otuz akçe ile tevcih olunup ve bakiyye-i müddetini âhar kazâda tekmil etmek üzere mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Akdağ

Akdağ kadısı Ramazan kazâ-yı mezbûrı bırakıp hâlî kaldığı sikât ihbârıyla müte'ayyin olmağın yeri Gümüş kazâsından otuz üç ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Esîri Abdulaziz dâ'îlerine yevmî yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile gâyet-i şehirden mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Bakras

Bakras kadısı Süleyman'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehir-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Maarratü'n-Nu'mân kazâsından kırk sekiz ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Receb dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve İskender'in ilhâkıyla müddet-i örfiyyesine mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Artukâbâd

Artukâbâd kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehir-iden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Ginolu kazâsından otuz iki ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Belvirân

Belvirân kadısı Ali ecnebî olmağla şehir-i mezbûr gâyetinden ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Şerif Hasan medresesinden otuz dört ay infisâl ve on ay âsitânesi olan

Halil dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile altı ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddeti örfiyyesini kazâ-yı mezbûr muvakkiti olan Mehmed'den sonra tekmîl ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Sivas

Sivas kadısı Ahmed'in tarîkinde tafrası olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri üç yüz akçe ile Karahisâr-ı Şarkî kazâsından altmış iki ay infisâl ve otuz iki ay âsitânesi olan Mevlânâ Yahya dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ile tevcîh olunup gurre-i mezbûreden Karacavirân kazâsından mutasarrıf olup ba'de'l-hulûlî't-tevkît-i müddet-i örfiyyesi tamâmına değin ma'an mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Irla

Irla kadısı Ali'nin müddeti halle karîb gâyet-i şehr-i âtîden ref' ve yeri Sivas ili kazâsından otuz yedi ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan İvaz dâ'îlerine yevmî yüz otuz akçe ve Yaviçe kazâsı ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Durağan

Durağan kadısı Ömer'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri seksen akçe ile Göre kazâsından yetmiş iki ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Mustafa dâ'îlerine yevmî yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Samako

Samako kazâsından ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olan Mehmed'in azli fermân olunmağla gâyet-i şehirden ref' ve yeri iki yüz akçe ile Üskübî kadısı iken bi'l-iktizâ mansıbı âhara tevcîh olunmağla sifrü'l-yed kalan Şemseddin dâ'îlerine bakiyye-i müddeti olan on altı ay zamânını tekmîl edinceye mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Kazâbad

Kazâbad kadısı Derviş Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Bor kazâsından elli ay infisâl ve yirmi altı

ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Bozüyük-i Menteşe

Bozüyük-i Menteşe kadısı Mehmed'in müddet-i hâlî karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile Üsküdar'da Balaban Paşa medresesinden tûl-ı infisâl ve kâmil âsitânesi olan diğr Mehmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Günyüzü

Günyüzü kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz otuz akçe Barla kazâsından yirmi iki infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Nasuh dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Ünye

Ünye kadısı Mehmed ecnebî olup tarîkle alâkası olmadığını sikât ihbâr etmekle gâyet-i şehirden ref' ve yeri üç yüz akçe ile Sabancı kazâsından tûl-ı infisâl ve kâmil âsitânesi ve kudemâ-i tarîkden pîr ve müsin olup te'bîd ihtiyâr eyleyen Mustafa ber-vech te'bîd ricâsına mutasarrıf olmak ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Trabzon

Trabzon kadısı Ahmed gâyet-i şehirden müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Of kazâsından sekiz ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî yevmî dört yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Larende

Larende kadısı Mahmud'un müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri üç yüz akçe ile Ürgüç kazâsından hakîkî ve i'tibârî otuz ay infisâl ve yirmi üç ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Şerif Ahmed dâ'îlerine yevmî dört

yüz akçe ve tevâbî-i kadîmesinden ilhâkıyla tekâmîl-i seneteyn edince İlisıra nâm karyeye mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Keçiborlu

Keçiborlu kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Eyyûbeli kazâsından on dokuz ay infisâl ve dokuz ay âsitâne-i müstemirresi olan İbrahim dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Eke? ma'a Hit

Eke? ma'a Hit kazâsı müstakîl olmağla gâyet-i şehrden iki ay tevkîtle Çesan/Çesban ve Çavundur'dan ifrâz olunup yevmî kırk akçe ile İstanbul'da İdris Paşa medresesinden beş sene infisâl ve on iki ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Hüseyin dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve Deyr ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

[3]

Arhova

Arhova kazâsı hâlî olmağın yetmiş akçe ile Mazgird kazâsından altmış altı ay infisâl ve altı ay âsitânesi olan Mevlânâ Abdurrahman dâ'îlerine bâ-terfî yevmî yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Ba'zı Geldingân

Ba'zı Geldingân kadısı Ataullah'ın müddeti halle karîb olmağın gurre-i şehirden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî altmış akçe ile Yörügân-ı Arac kazâsından otuz beş ay infisâl ve altı ay âsitânesi olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine yevmî seksen akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Amasya-i Aydın

Amasya-i Aydın kazâsı müstakîl kazâ olmağın Ortakçı kazâsından lâzımü'l-ifrâz ve ulemâdan pîr ve müsin vâcibü'l-ikrâm olan Mevlânâ Abdullatif dâ'îlerine ber-vech-i te'bîd şehr-i âtî gâyetinden mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Sandıklı

Sandıklı kadısı Derviş'in Divân-ı Hümâyun'a mahzâr ile şükâtı gelmeğın gâyet-i şehr-i âtîden bâ-fermân-ı âlî ref' ve yeri iki yüz akçe ile Adala kazâsından elli beş ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Şükrullah dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ile on iki ay tamâmına değın mutasarrıf olup bakiyye-i müddetini kazâ-yı âharda tekmîl ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Eşen

Eşen kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetine tevkîtle Isparta'dan ifrâz olunup kırk akçe ile Üsküdar'da Hacı Paşa medresesinde sekiz sene infisâl ve kâmil âsitânesi olan Hasan dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Hoyran

Hoyran kazâsı müstakîl kazâ olmağın gâyet-i şehr-i âtîden elli ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Yayalı kazâsından altmış beş ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Havza

Havza kadısı Yusuf'un müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Sora ma'a Budak kazâsından kırk bir ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkîl-i mezbûre ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Gevanis/Kiranis?

Gevanis/Kevanis? kazâsı hâlî olmağın yevmî yüz elli akçe ile Gün-i Taşköprü kazâsından elli altı ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine gâyet-i şehr-i âtîye tevkât ve misli ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Ginolu

Ginolu kadısı Ömer'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden üç ay tevkâtla ref' ve yeri yevmî yetmiş akçe ile Eskihisâr kazâsından yirmi dört ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Hasan dâ'îlerine yevmî yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Fî gurre-i şehr-i Rebî'ü'l-evvel li-sene sitte ve tis'in ve elf

Yüreğir

Yüreğir kadısı Abdulnebi'nin müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkâtla ref' ve yeri kırk akçe ile Edirne'den İbrahim Çelebi medresesinden sekiz sene infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Elhâc İsmâil dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Kargı

Kargı kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkâtla ref' ve yeri yüz otuz akçe ile Karahisâr-ı Timurlu kazâsından yirmi dört ay infisâl ve on bir ay âsitânesi olan Ali dâ'îlerine yüz elli akçe müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Sahil

Sahil kadısı Hasan şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkâtla ref' ve yeri yüz elli akçe ile Saz kazâsından tûl-ı infisâl ve kâmil âsitânesi ve umdetü'l-ulemâi'l-izâm bi'l-fiil Edirne kadısı Musli Efendi hazretlerinin birâderleri olup müstahıkk-ı inâyet olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine ber-vech-i te'bîd sadaka buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Şorba

Şorba kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri üç yüz akçe ile Sahil kazâsından elli beş ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ve Akkaya ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Barçınlı

Barçınlı kadısı Ali gâyet-i şehrden ref` ve yeri yüz akçe ile Sis-i Orta kazâsından on yedi ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yüz otuz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Alaçam

Ber-vech-i ma'îşet Alaçam kazâsından mutasarrıf olan Kadızâde Mehmed gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri kırk akçe ile Bursa'da Ahmed Paşa medresesinden tûl-ı infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Seydigazi

Seydigazi kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri yüz elli akçe ile Karayaka kazâsından kırk dört ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Mevlânâ İsa dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Karaîsâlı

Karaîsâlı kazâsından ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olan Mehmed'in te'bîde adem-i istihkakı müte'ayyin olmağla şehr-i âtî gâyetinden ref` ve yeri kadiasker-i esbâk zamânında yevmî yüz elli akçe ile Sis kazâsı tevcîh olunup tasarrufu müyesser olmayıp mağdûr olan İbrahim dâ'îlerine misli müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Sis ve Akdağ ma'a Karataş

Kadiasker-i esbâk zamânında Sis kazâsı tevcîh olunan İbrahim hasb'el-iktizâ şehr-i âtî gâyetinden Karaîsâlı kazâsından nakl olunup yeri hâlî kalmağın Ruha kazâsından

elli ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olup eşrâf-ı kuzâtdan olan Es-seyyid Osman dâ'îleri gâyet-i merkumeden on sekiz ay mutasarrıf olduktan sonra Akdağ ma'a Karataş kazâlarına ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Lek-avnik?

Lek-avnik? kazâsı müstakîl kazâ olmağın gâyet-i şehirde tevkîtle Kars Zülkadriye kazâsından ifrâz olunup kırk akçe ile Bursa'da Mahmud Bey medresesinde kırk altı ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Aybastı

Aybastı kadısı Mehmed şehir-i âtî gurrelerinden iki ay tevkîtle ref' ve yeri ve kırk akçe ile Bursa'da Seyyid Kasım medresesinde dokuz sene infisâl ve on bir ay âsitânesi olan Mevlânâ Hasan dâ'îlerine Kalkanlı kadısı Mevlânâ İsa dâ'îlerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

[4]

Bâ-berât Kalkanlı

Kalkanlı kadısı Veli'nin müddeti halle karîb olmağın şehir-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Kır/Kızıuçan kazâsından yirmi üç ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Fenike

Fenike kazâsı münhâl olmağın kırk akçe ile İstanbul'da Oruç Paşa medresesinden on sene infisâl ve on beş ay âsitânesi olan Ahmed dâ'îleri bakiyye-i müddetini kazâ-yı âharda tekmîl etmek üzere şehir-i âtî gâyetinden ancak sekiz ay mutasarrıf olup ba'dehû muvakkiti olan diğer Ahmed dâ'îleri müddet-i örfiyye ile mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Bozkır

Bozkır kadısı Hüseyin ecnebî olup tarîkde ulûfesi alâkası şehr-i mezkûr gâyetinden üç ay tevkîtle ref` ve yeri kırk akçe ile Edirne Timurtaş medresesinden otuz ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Hasan dâ'îlerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Eflâni-i Bolu

Eflâni-i Bolu kazâsı hâlî olmağın gâyet-i şehr-i âtîden bir ay tevkîtle Çepni Conkar kazâsından yirmi üç ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Osman dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ile ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Ayandon ?

Ayandon kadısı Mustafa on ay bî-berât mutasarrıf olmağla şehr-i âtî gâyetinden iki ay tevkîtle ref` ve yeri yüz elli akçe ile Kargı kazâsından yetmiş beş ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan diğer Mustafa dâ'îlerine misli ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Akçaşehir-i Bolu

Akçaşehir-i Bolu kadısı Hasan'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri kırk akçe ile Üsküdar'da Hacı Paşa medresesinden yirmi yedi ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olan İsmâil dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât İvrindi

İvrindi kadısı Es-seyyid Mehmed müteveffâ olmağın yerine yüz elli akçe ile Timurci-i Borlu kazâsından yetmiş iki ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olan Mehmed dâ'îleri yevmî iki yüz akçe ile gurre-i şehriden on ay mutasarrıf olup seneteynden bakiyye-i müddeti olan on dört ay zamânını Bayramic kadısı Osman'ın tekmîli müddet-i örfiyyesinden sonra Bayramic'de tekmîl ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Fî gurre-i şehr-i Rebî'ü'l-âhir li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât Gönen-i Karesi

Gönen-i Karesi kadısı Mevlânâ Şâh Mehmed gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri iki yüz akçe ile Humus kazâsından otuz sekiz ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Es-seyyid Abdulgani dâ'îlerine üç yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Mihalic

Mihalic kadısı Abdullah sene-i mezbûre Muharremü'l-harâm'ı gurrelerinden müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra bâ-fermân-ı âlî ref` ve yeri dört yüz doksan dokuz akçe ile Yeniil kazâsından dört ay mağduriyetinden mâ'adâ yirmi üç ay infisâl ve on yedi ay âsitânesi olan Mevlânâ Şâh Ahmed dâ'îlerine misli ve tevkît ve mezbûr mülhakât-ı kadîmesinden Kirmasti ve Manyas ilhâkıyla seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Mergüze

Mergüze kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri yüz akçe ile Yörügân-ı Taraklıborlu kazâsından yetmiş iki ay infisâl ve dokuz ay âsitânesi olan Nasuh dâ'îlerine yüz otuz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Nevâhî-i Bergama

Nevâhî-i Bergama kadısı Elhâc Mehmed âhar kazâyâ nakl ve yeri dört yüz akçe ile Ezine-i Kazdağı kazâsından munfasıl olup müstahık olan Mevlânâ Gümüşiîzâde Esad dâ'îlerine kazâ-yı mezbûr nevâhî-i Bergama tevcîh olunup gurre-i mezbûreden ber-vech-i te'bîd ve tekâ'üd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Doğanhisârı

Doğanhisârı kazâsı mahlûl olmağın yüz akçe ile Ardanuc kazâsından on iki ay infisâl ve altı ay âsitânesi olan Hasan dâ'îlerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile gâyet-i şehr-i âtîden mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Gülnar

Gülnar kadısı Ahmed kazâ-yı mezbûrı bırakıp hâli kalmağla yüz otuz akçe ile Germeğ  kazâsından kırk    ay infisâl ve dokuz ay  sit nesi olan Hasan d  ilerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile tevcîh ve gâyet-i  ehr-i âtîden mutasarr f olmak ricâsına ba de l-arz buyruldu

Geyikler

Geyikler kadısı Mahmud un müddeti halle karîb olmağın  ehr-i  t  gâyetinden altı ay tevkîtle ref  ve yeri  stanbul da kırk akçe ile Şemseddin medresesinden on sene infisâl ve yedi ay  sit nesi olan Mevlânâ Osman d  ilerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba de l-arz sadaka buyruldu

B -berât  shaklı

 shaklı kadısı Es-seyyid  erif in müddeti halle karîb olmağın altı ay tevkîtle ref  ve yeri kırk akçe  stanbul da Behmen Ağa medresesinde on iki sene infisâl ve sekiz ay  sit nesi olan Ahmed d  ilerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba de l-arz buyruldu

Osmancık

Osmancık kadısı S leyman ın haseb  l-iktid r ref -i l zım gelmeğ n yüz elli akçe ile Arabgir kazâsından kırk ay infisâl ve on beş ay  sit nesi olan Hasan d  ilerine iki yüz akçe ile gâyet-i  ehr-i âtîden on beş ay mutasarr f olmak ricâsına ba de l-arz sadaka buyruldu

Karahisâr-ı Nall 

Karahisâr-ı Nall  kadısı Nurullah müddeti halle karîb olmağın gurre-i  ehrden altı ay tevkîtle ref  ve yeri e r f kuz tına p r ve müsin olmağın te b d ihtiyâr eden Mevlânâ Ali d  ilerine ber-vech-i mezbûr sadaka ve ihsân buyrulmak ricâsına ba de l-arz buyruldu

F  gurre-i Cum di l- l  sene sitte ve tis  n ve elf

Mahfil-i  er f-i Mısırî

Tavâf-ı Beyt-i Harâm için Mekke-i Mükerreme taraf-ı pür şerefine teveccüh eden Hüccâc-ı Kirâm-ı zevil ihtirâma her sene müstakîl kadı nasb olunmak kanûn-ı kadîm-i şehriyârî olmağın kuzâtdan Mevlânâ Abdullah dâ'îleri sene-i âtiyede Mahfil-i Şerîf-i Mısırî ile teveccüh eden Hüccâc-ı Kirâma kadı nasb ve tayin buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Üzümlü

Üzümlü kadısı Mehmed gurre-i mezkûreden üç ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile Bursa'da Ahi Yakup medresesinden yedi sene infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Elhâc Hasan dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Keşderesi

Keşderesi kazâsı hâli olmağın yüz akçe ile Mazgird kazâsından yetmiş ay infisâl ve altı ay âsitânesi olan Mevlânâ Abdurrahman dâ'îlerine yevmî yüz otuz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

[5]

Bâ-berât Tarhala

Tarhala kadısı Ali sene-i mezkûre Şevvâl-i guresinde on iki ay müddet-i mu'ayyenesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri dört yüz akçe ile Trabzon kazâsından yirmi ay infisâli olan ve beş ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Ali dâ'îlerine dört yüz doksan dokuz akçe ve Ilıca-i Bergama ile bâ-fermân-ı âlî tekmîl-i seneteyn ilhâk edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

İlbeyi

İlbeyi kadısı Ahmed halle karîb olmağın şehir-i âti gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile Galata'da Sinan Paşa medresesinde kırk üç ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mehmed dâ'îlerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Cide

Cide kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Yörügân-ı Arac kazâsından otuz iki ay infisâl ve altı ay âsitânesi olan Mustafa dâ'îlerine bâ-terakkî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

İskefser

İskefser Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri seksen akçe ile Boğazlıyan kazâsından elli dört ay infisâl ve altı ay âsitânesi olan Halil dâ'îlerine yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Hisârönü

Hisârönü kadısı Veli gâyet-i şehirden ref' ve yeri Zile kazâsından munfasıl olup pîr ve alîl olmağın alâ-tarîk-i te'bîd Hisârönü kadısı iken kadiasker-i sâbık zamânında bî-vech-i ref' olunan Salih dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî yine alâ-tarîk-i te'bîd Çeklene kazâsı ilhâkıyla sadaka buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Karaulus

Karaulus kazâsı kadısı halle [karîb] olmağın seksen akçe ile Şavşad kazâsından sekiz ay infisâl ve yedi ay âsitânesi olan Mehmed dâ'îlerine şehr-i âtî gâyetinden dört ay tevkîte ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Çanlı

Çanlı kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gurreesine tevkîtle ref' ve yeri yüz otuz akçe ile Meraüze kazâsından beş ay mağdûriyetinden mâ'adâ on sekiz ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Mahmud dâ'îlerine ve yüz akçe müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Ergani

Ergani kazâsından ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olan Mustafa'nın tarîkle alâkası olmamağla gâyet-i şehirden ref' ve yeri üç yüz akçe ile Payas kazâsından mutasarrıf

iken bir vech âhara verilmekle mağdûr ve sifrû'l-yed kalıp kudemâ-i tarîkden pîr ve müsin olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine Siverek ve Kulp ma'a Zilan kazâlar ilhâkıyla yine ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Ekrâdlık

Ekrâdlık kadısı Bostan'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz akçe ile Katarsarayı kazâsından otuz dört ay infisâl ve yedi ay âsitânesi olan Ahmed dâ'îlerine yüz otuz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Ayasuluğ

Ayasuluğ kadısı Abdullah dokuz ay bî-berât mutasarrıf olmağın gâyet-i şehirden üç ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Sâhil kazâsından kırk iki ay infisâl ve yedi ay âsitânesi olan Resul dâ'îlerine iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Çan

Çan kadısı Ahmed fevt olmağla yeri kırk akçe ile İstanbul'da İbrahim Paşa medresesine otuz altı ay infisâl ve on bir ay âsitânesi Mevlânâ Es-seyyid Mustafa dâ'îlerine yüz elli akçe ile tevhid olunup şehir-i âtî guresinde sekiz ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddeti olan on iki [ay] zamânını Uluborlu'da tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Güvercinlik

Ber-vech-i ma'îşet Güvercinlik kazâsında mutasarrıf olan Receb şehir-i âtî guresine ref' ve yeri ber-vech-i te'bîd Bolvadin kazâsından mutasarrıf iken kadıasker-i sâbık zamânında bî-vech âhara tevcîh olunmağla sifrû'l-yed kalan Mevlânâ Ali dâ'îleri pîr ve müsin olmağla ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Emlak

Emlak kadısı İbrahim gâyet-i şehri-âti den altı ay tevkîtle ref ve yeri kudemâ-i tarîkden olup mukaddema ber-vech-i te'bîd kazâ-yı mezbûra mutasarrıf iken bî-vech yedinden nez' olunan Receb dâ'îlerine ancak yedi ay mutasarrıf olup ba'dehû Yarhisâr kadısı Ahmed'in tekmîl müddet-i örfiyyesinden sonra Yarhisâr'a ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Gerede

Gerede kadısı Hüseyin gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref ve yeri iki yüz akçe ile Virânşehir kazâsından otuz altı ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Abdulaziz dâ'îlerine üç yüz akçe müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Kelemgat

Kelemgat kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref ve yeri yüz akçe ile Sakız kazâsından seksen dört ay infisâl ve on bir ay âsitânesi olan Mehmed dâ'îlerine bâ-tarîk yüz elli akçe müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Çalâbâd

Çalâbâd kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın şehri-âti gâyetinden ref ve yeri yüz otuz akçe ile Ilıca-i Saruhan kazâsından doksan ay infisâl ve yedi ay âsitânesi olan diğeri Mehmed dâ'îlerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Ruha

Ruha kadısı Camzâde Elhâc Ahmed sene-i mezbûre Rebî'ü'l-âhiri guresinde müddet-i örfiyyesini tekmîlden sonra ref ve yeri dört yüz akçe ile Karahisâr-ı Şarkî kazâsından otuz beş ay infisâl ve on sekiz ay âsitânesi olan Mevlânâ Elhâc Mustafa dâ'îlerine dört yüz elli akçe ve Suruc ilhâkı ve tevâbi-i kadîmesiyle bâ-fermân-ı âlî müddet-i örfiyyesi tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Bergama

Bergama kadısı Abdurrahimzâde sene-i sâbika Zilhiccesi gurreinde müddet-i örfiyyesini tekmîlden sonra ref` ve yeri üç yüz akçe ile Ezine-i Lazkiye kazâsından altmış sekiz ay infisâl ve on bir ay âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî yevmî dört yüz akçe ve tevkît-i mezbûr müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Sabancı

Sabancı kazâsından ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olan Şâh Ahmed gâyet-i şehirden bâ-fermân-ı âlî ref` ve yerine iki yüz akçe ile Çerkeş kazâsından kırk dört ay infisâl ve on sekiz ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Mehmed dâ'îleri üç yüz akçe ile on iki ay mutasarrıf olup ba'dehû seneteynden bakiyye-i müddeti olan on iki ayı Köyceğiz kadısı Ali'nin tekmîl-i müddet-i mu'ayyenesinden sonra Köyceğiz'de tekmîl ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

[6]

Fî gurre-i Cumâdi'l-âhire li-sene sitte ve tis'în ve elf

Kırşehir

Kırşehir kadısı Zeynel Âbidin'in fevti mütehakkık olmağın yeri Behisni kadısı iken kazâ-yı mezbûr bi'l-iktizâ ma'îşet üzere âhara tevcîh olunmağla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Abdulaziz dâ'îleri şehir-i âtî guresinden bakiyye-i müddeti olan on ayını tekmîl idüp ba'dehû muvakkiti Hüseyin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Eskiil

Eskiil kadısı Abdusselam'ın müddet-i mu'ayyenesi halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref` ve yeri Ayasluğ kazâsından altmış yedi ay infisâl ve on sekiz ay âsitânesi olan Elhâc Ali dâ'îlerine iki yüz akçe ve seneteyn ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Uşak

Uşak kadısı Mustafa'nın müddet-i mu'ayyenesi halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref' ve yeri Karahisâr-ı şarki kazâsından kırk ay infisâl ve otuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Musa dâ'îlerine misli ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Sivas

Sivas kadısı Ahmed'in Divân-ı Hümâyûn'a şâkîsi gelmeğın gâyet-i şehirden bâ-fermân-ı âlî ref' ve yeri dört yüz doksan dokuz akçe ile Larenden kazâsından kırk yedi ay infisâl ve on altı ay müstemirren mülâzemeti olup müstahık olan Mevlânâ Mehmed Konevî Fünûnî dâ'îlerine misli ile ancak on beş ay tasarruf idüp ve gâyet-i merkûmden altı ay tevkîtle Aladağ kazâsıyla ma'an mutasarrıf olup müddet-i mu'ayyenesini tekmîlden sonra yalnız Aladağ kazâsını Yabalı ilhâkıyla te'bîden mutasarrıf olmak üzere fermân-ı âlî sâdır olmağla ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Havza

Havza kadısı Yusuf'un müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden beş ay tevkîtle ref' ve yeri Amasya'da Fîruz Ağa ve Hüseyin Ağa medreselerinin müderrisi olup ber-vech-i te'bîd Bozoksorgunu kazâsında mutasarrıf iken kadıasker-i sâbık zamânında bî-vech te'bîd-i ref' olunan Mevlânâ Pîr Mehmed dâ'îlerine yine ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Ardahan

Ardahan kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden iki ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Ayandon kazâsından on bir sene infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mehmed dâ'îlerine misli ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Seferîhisâr-ı Çeşme

Seferîhisâr-ı Çeşme kadısı Hasan'ın müddeti halle karîb olmağın şehri-âti gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri dört yüz akçe ile Simal kazâsından altmış ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olan Elhâc Veli dâ'îlerine dört yüz doksan dokuz akçe

ve Barbarcık kazâsı ilhâkıyla seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Korupazar-ı Kalecik

Korupazar-ı Kalecik kadısı Halil'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Kirmasti medresesinden altmış üç ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Söğüt

Söğüt kadısı İbrahim'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden beş ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Domanic kazâsından elli altı ay infisâl dokuz ay âsitânesi Mustafa dâ'îlerine iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Gölhisâr-ı hamid

Gölhisâr-ı hamid kadısı Gümüşîzâde Esad'ın müddet-i mu'ayyenesi halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri Bigadic kazâsı muvakkiti olup kazâ-yı mezbûr âhara tevcîh olunmağla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Elhâc Mehmed dâ'îleri Eşme ma'a Anay ilhâkıyla seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olup ba'dehû yalnız Eşme ma'a Anay kazâsından ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Viçse

Viçsekadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden iki ay tevkîtle ref' ve yeri seksen akçe ile Özağra kazâsından otuz altı ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mehmed dâ'îlerine yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Efteni

Efteni kazâsı hâli olup mülazımîn-i kuzâtıdan aslâ tâlib ve râgıb bulunmamağla zümre-i müderrisînden sâhib-i haysiyet olan Abdusselam dâ'îleri alîl olmağla te'bîd ihtiyâr etmeğın gâyet-i şehirden ber-vech-i mezkûr inâyet buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Alâiye

Alâiye kadısı Abdulmuin sene-i mezbûre Cumâde'l-ûlâsı gurrelerinden müddet-i örfiyyesi tasarrufundan sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Manavgat kazâsından yirmi iki ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olan Hasan dâ'îlerine iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile bâ-fermân-ı âlî sadaka buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Ortakçı

Ortakçı kadısı Ramazan kazâ-i mezbûra on ay bî-berât mutasarrıf olmağla gâyet-i şehirden iki tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Peçin kazâsından otuz iki ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Ahmed dâ'îlerine iki yüz akçe ile ancak on beş ay tasarruf idüp ba'dehû muvakkiti Muharrem mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Sabancı

Sabancı kadısı Es-seyyid Mehmed gurre-i şehirden on iki ay müddet-i mu'ayyenesini tekmîlden sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Malatya kazâsından otuz dört ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olan Musa dâ'îlerine üç yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Selenti

Selenti kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden ref' ve yeri Bozkır kadısı iken kazâ-yı mezbûr bi'l-iktizâ âhara tevcîh olunmağla sifrü'l-yed kalan Hüseyin dâ'îlerine bakiyye-i müddeti olan on altı ayını tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Gülkiras

Gülkiras kadısı Mahmud'un müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî kırk akçe ile İstanbul'da Mehmed Paşa medresesinde on sene infisâl ve on bir ay âsitânesi olan Mustafa dâ'îlerine yüz elli akçe müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Karayaka

Karayaka kadısı Es-seyyid Abdurrahman'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref` ve yeri Balyanbolu kazâsından mağdûren munfasıl olup pîr ve müsin olmağla te'bîd ihtiyâr eden Mevlânâ Elhâc Mehmed dâ'îlerine ber-vech-i mezbûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Dazkırı

Dazkırı kadısı Bayram'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref` ve yeri yevmî kırk akçe ile İstanbul'da Halil Bey'in medresesinde on bir ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Ahmed dâ'îlerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât İvrindi

İvrindi kadısı Mehmed'in müddet-i mu'ayyenesi halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref` ve yeri yüz elli akçe ile Siroz kazâsından elli altı ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olan Mahmud dâ'îlerine iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

[7]

Bâ-berât Danişmendli

Danişmendli kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref` ve yeri iki yüz akçe ile Bozok kazâsından otuz ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olan İbrahim dâ'îlerine misli ve İbrâdı ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Yeniil

Yeniil kadısı Es-seyyid Abdurrahman gâyet-i şehirden bâ-fermân-ı âlî ref` ve yeri dört yüz doksan dokuz akçe ile Kilis kazâsından kırk sekiz ay infisâl ve on dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Celilzâde Ali dâ'îlerine misli ile gâyet-i şehirden ancak on beş ay tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Fî gurre-i Recebi'l-mürecceb li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât İznik

İznik kadısı Mehmed gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref` ve yeri üç yüz akçe ile Murtazaâbâd muvakkiti olup mansıbı emr-i şerîf ile Ankara'ya ilhâk olunmağla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Es-seyyid Abdurrahim dâ'îlerine misli ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bayburd-ı Karaman

Bayburd-ı Karaman kadısı hazret-i şehri-âti gâyetinden altı ay tevkîtle ref` ve yeri üç yüz akçe ile Geyve kadısı olup kadıasker-i sâbık zamânında kazâ-yı mezbûr âhara tevcîh olunmağla mağdûr ve dokuz ay âsitânesi olan Mehmed dâ'îlerine ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Karacaşehir

Karacaşehir kadısı Muslî'nin müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref` ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Sinan Ağa medresesinden on beş ay infisâl ve dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Hafız Ahmed dâ'îlerine misli ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Adala

Adala kadısı Şeyhzâde İbrahim'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref` ve yeri iki yüz akçe ile Zeytun kazâsından yirmi beş ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olan Elhâc Yusuf dâ'îlerine misli ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Karasu

Karasu kadısı müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref` ve yeri yüz otuz akçe ile Yüreğir kazâsından yirmi yedi ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Abdalbaki dâ'îlerine yüz elli akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Ulak

Ulak kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref` ve yeri yüz elli akçe ile Banaz kazâsından yetmiş bir ay infisâl ve on bir ay âsitânesi olan Mevlânâ Hüseyin dâ'îlerine iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bafra

Bafra kadısı İsmâil'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref` ve yeri kırk akçe ile Adana kazâsından munfasıl olup eşref-ı kuzâtdan Mevlânâ Topzâde Hüseyin dâ'îlerine tekâ'üd ve te'bîd ihtiyâr etmeğın ber-vech-i mezkûr inâyet buyrulamak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Honaz

Honaz kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref` ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Ziyâiye medresesinde on sene infisâl ve on iki ay âsitânesi olan Ali dâ'îlerine yüz elli akçe tevkît-i mezbûr müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Tuzla

Tuzla kadısı Şeyhzâde Mustafa'nın halle karîb olmağın gâyet-i şehir-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri üç yüz akçe ile Göynük kazâsından kırk beş ay infisâl ve kemâl-i âsitânesi olan Mevlânâ Abdalbaki dâ'îlerine misli ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Yalvac

Yalvac kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehir-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri yüz elli akçe ile Karacaşehir kazâsından otuz iki ay infisâl ve yirmi bir âsitânesi olan Salih dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Muğla

Muğla kadısı Es-seyyid Osman'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehir-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri iki yüz akçe ile Daday kazâsından otuz beş ay infisâl ve

yirmi üç ay âsitânesi olan Mustafa dâ'îlerine üç yüz akçe ve Keranis kazâsı ilhâk ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Eskişehir

Eskişehir kadısı Mahmud'un müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yedi yüz akçe ile Seyyitgâzi kazâsından dokuz ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Mevlânâ Halil dâ'îlerine yevmî yüz otuz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Siroz

Siroz kadısı Abdurrahim'in müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Gökâbâd kazâsından yirmi ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Ahmed dâ'îlerine iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Kestel

Kestel kadısı Es-seyyid Mustafa kazâ-yı mezbûrî hâlî bıraktığı eşrâf-ı kuzâtdan ve kudemâ-i tarîkden ehl-i ilim ve sikât ihbârıyla müte'ayyin olmağla yeri dört yüz doksan dokuz akçe ve Balyanbolu ilhâkıyla Nîf kazâsından elli iki ay infisâl ve on yedi ay âsitânesi olup ma'rifet ve müstehakk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Kâmirânzâde Esad dâ'îlerine misli ile gurre-i şehride ancak altı ay mutasarrıf olup ba'dehû Başgelenbe kazâsından ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Hemşin

Hemşin kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle yeri Trabzon'da Ortahisâr medresesi olup bundan akdem kazâ-yı mezbûre ber-vech-i te'bîd mutasarrıf iken kadiasker-i sâbık zamânında âhara tevcîh olunmağla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ İbrahim dâ'îleri ehl-i ilim ve müstahik inâyet olmağla yine ibkâ ve ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Hoyran

Hoyran kazâsı gâyet-i şehirden Isparta kazâsından İfraz ve Gönen-i Hamid kadısı olup bi'l-iktizâ âhara verilmekle sifrû'l-yed kalan Mustafa dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve müddet-i örfiyyesi tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Peçin

Peçin kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın şehri-âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Selim Ağa medresesinden kırk beş ay infisâl ve dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Hızır dâ'îlerine yüz elli akçe ve tevkî-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Ezine-i Kazdağı

Ezine-i Kazdağı kadısı Mehmed'in kazâ-yı mezbûrî hâlî bıraktığı sikât ihbârıyla müte'ayyin olmağın yeri dört yüz elli akçe ile Uşak kazâsından otuz üç ay infisâl ve yirmi iki ay âsitânesi ve meşâk-ı seferî olup eşrâf-ı kuzâtdan müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Yusuf dâ'îlerine yevmî dört yüz doksan dokuz akçe ile gâyet-i şehirden ancak dört ay mutasarrıf olup seneteynden bakiyye yirmi ay zamânını muvakkiti diğer Mehmed sene-i mezbûre Zilhiccesi gurreinde müddet-i örfiyyesini tekâmilden sonra ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olduğu Sıçanlı kazâsı ilhâkıyla mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz inâyet buyruldu

Bâ-fermân Çan

Çan kadısı Es-seyyid Mustafa'nın müddet-i mu'ayyenesi halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî kırk akçe ile İstanbul'da Halil Bey medresesinden on bir sene infisâl ve kâmil âsitânesi olup medrese-i hârice müntehî ehl-i ilm ve ma'rifet ve mahal ve müstahıkk-ı inâyet olan Ahmed dâ'îleri te'bîd ihtiyâr etmeğın te'bîd-i mezkûr inâyet buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

[8]

Bâ-berât Biga

Biga kazâsı kuzât-ı kasabâtdan tevcîh olunmak için fermân-ı âlî sâdır olmağın yüz elli akçe ile Murtazâbad kazâsından yirmi dokuz ay infisâl ve yirmi üç ay âsitânesi olup sezâvâr-ı âtîfet-i şehriyârî olan Mevlânâ Hüseyin dâ'îlerine gâyet-i şehirden yevmî iki yüz akçe ile tevcîh olunup tekmîl-i seneteyn etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Çiska ma'a Mefârikin

Çiska ve Mefârikin kazâları gâyet-i şehirden Atak ma'a Hani kazâsından ifrâz ve Amid'de Hüsreviye müderrisi olup ehl-i ilm ve sâhib-i fazîlet ve pîr ve müsîn olmağla inâyet-i şehriyârî olan Kasım dâ'îlerine gâyet-i mezkûrdan ber-vech-i te'bîd mutasarrîf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Zeytun

Zeytun kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehriyârî âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri iki yüz akçe ile sâbıkâ diyâr-ı Rumeli'nde (Bulunamadı) kazâsından altmış bir ay infisâl ve on bir ay âsitânesi olup kânûn üzere Anadolu kuzâtından İbrahim yerine bedel Rumeli'nde nakl olunduktan sonra Anadolu kalemine nakl olan Şaban dâ'îleri pîr ve müsîn olup te'bîd ihtiyâr etmeğın ber-vech-i mezkûr bâ-fermân-ı âlî yevmî dört yüz akçe inâyet buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Kula

Kula kadısı Musa sene-i merkûm Rebî'ü'l-âhiri gurresinde müddet-i örfiyyesi tekmîlinden sonra ref' ve yeri ve üç yüz akçe ile Gördek kazâsından mağdûr hakîkî ve i'tibârî otuz dokuz ay infisâl ve âsitânesi olup sezâvâr-ı âtîfet-i şehriyârî olan Ali dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî yevmî dört yüz akçe ve mülhakât-ı kadîmesi ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Gedos

Gedos kadısı Mustafa sene-i mezbûre Cumâde'l-ûlâsı gurresinden müddet-i mu'ayyenesini tekmîlinden sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Çubukâbad kazâsından kırk dört ay ve on bir ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Es-seyyid

Mustafa dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve Fart ma'a Mestani kazâsı ilhâkı ve tevkât-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Karacavîran

Karacavîran kazâsı hâlîdir deyû hilâf-ı inhâ Sivas kazâsından ilhâk olunmağla ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olan Ramazan dâ'îleri mağdûr ve sifrü'l-yed kalmağla hâlâ şehir-i âtî gâyetinden ifrâz ve Boyalı ilhâkıyla te'bîd ve mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Kastamonu

Kastamonu kadısı Mehmed sene-i mezbûre Saferi guresinden müddet-i örfiyyesi tekmîlinden sonra ref' ve yeri dört yüz elli akçe ile Kestel kazâsından otuz altı ay infisâl ve on sekiz ay âsitânesi olup eşrâf-ı kuzâtdan müstahık olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî dört yüz doksan dokuz akçe ve ba'de hulûlî't-tevkât seneteynin tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Behisni

Behisni kazâsından ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olan Celilzâde Mevlânâ Ali gâyet-i şehirden ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Hoca Selim medresesine on bir ay infisâl ve on bir ay âsitânesi olup müstahık olan Mevlânâ Es-seyyid Mehmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Gerger

Gerger kazâsından ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olan Celilzâde Mevlânâ Ali gâyet-i şehirden ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Hoca Selim medresesine otuz infisâl ve on bir ay âsitânesi olup müstahık olan Mevlânâ Es-seyyid Mehmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Çukurcak

Çukurcak kazâsından Nasuh bi'l-iktizâ âhar kazâyâ nakl ve yeri Yabanâbad kazâsından munfasıl olup eşrâf kuzâtında pîr ve müsin olmağla te'bîd ihtiyâr eden Ahmed dâ'îlerine gâyet-i şehirden Penek kazâsı ilhâkıyla ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Taşili ma'a Kâhta

Taşili ma'a Kâhta ilhâkıyla Şûra ma'a Bucak kazâsından ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olan Mevlânâ Receb dâ'îlerine gâyet-i şehirden ref' ve yeri Susa kazâsı muvakkiti olup kazâ-yı mezbûr bi'l-iktizâ âhara te'bîden tevcîh olunmağla tasarrufu müyesser olmayan Mevlânâ Ali dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkî-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Çay

Çay kazâsı mahlûl olmağın iki yüz akçe Balyanbolu kazâsından yirmi yedi ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Abdurrahman dâ'îleri pîr ve müsin olmağla te'bîd ihtiyâr etmeğın bâ-fermân-ı âlî gâyet-i şehirden ber-vech-i mezkûr inâyet buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Fesleğe ma'a Kozak

Fesleğe ma'a Kozak kazâsından ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olan Tezkircizâde Hasan gâyet-i şehirden ref' ve yeri üç yüz akçe Bigadic kazâsından mağdûr ve hakîkî ve i'tibârî yirmi iki ay infisâl ve âsitânesi olup müstahık olan Mevlânâ İbrahim dâ'îleri pîr ve alîl olmağla te'bîd ihtiyâr etmeğın ber-vech-i mezkûr bâ-fermân-ı âlî inâyet buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Fî gurre-i Şa'bân-ı Mu'azzam sene sitte ve tis'in ve elf

Mazgird

Mazgird kazâsı münhâl olmağın yüz elli akçe ile yine kazâ-yı mezbûrdan munfasıl olup kudemâ-i tarîkden pîr ve müsin olmağla te'bîd ihtiyâr eden Mevlânâ Mehmed dâ'îleri gâyet-i şehirden ber-vech-i mezbûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Musul

Musul kazâsı muvakkiti Hibetullah'ın fevti sikât ihbârıyla müte'ayyin olmağın yeri dört yüz akçe ile Aksaray kazâsından elli sekiz ay infisâl ve on yedi ay âsitânesi olup müstahık olan Mevlânâ Mehmed Salih dâ'îlerine misli ve gâyet-i şehirden iki ay tevkîtle ancak on ay mutasarrıf olup seneteyn-i bakiyye-i müddeti olan on dört ayın muvakkiti Abdulkadir sonra tekmîl etmeğın ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Kal'acıkkeskini

Kal'acıkkeskini kadısı İbrahim'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Atina kazâsından yirmi iki ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Muharrem dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkî-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Akkise

Akkise kazâsı münhâl olmağın yüz otuz akçe ile Karahisâr-ı Nallı kadısı iken bi'l-iktizâ âhara te'bîden tevcîh olunmağla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Nurullah dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile gâyet-i şehr-i âtîden beş ay tamâmına değın mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

[9]

Pazarsuyu

Pazarsuyu kadısı Abdullah gâyet-i şehirden bâ-fermân-ı âlî ref' ve yeri üç yüz akçe ile Yörügân-ı Ankara kazâsından kırk ay infisâl ve on üç ay âsitânesi olup mahâl ve müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Es-seyyid Musa dâ'îleri tekâ'üd ihtiyâr etmeğın ber-vech-i mezkûr inâyet olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Minas

Minas kadısı İsmail sene-i mezbûre Recebi gurreinden tasarrufundan sonra ref' ve yeri Nevâhî-i Alâiye kadısı iken kazâ-yı mezbûr bi'l-iktizâ âhara ber-vech-i ma'îşet

tevcîh olunmağla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Abdalbaki dâ'îlerine bakiyye-i müddeti olan on beş ayını tekmîl etmeğın ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

İshaklı

İshaklı kadısı Seyyid Şerif'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden iki ay tevkîtle ref' ve yeri dört yüz akçe ile mağdûra Sandıklı kazâsından munfasıl olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Derviş Mehmed dâ'îleri te'bîd ve tekâ'üd ihtiyâr etmeğın ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Hacı Bektaş

Ber-vech-i ilhâk Hacı Bektaş kazâsından mutasarrıf olan Mustafa on ay bî-berât mutasarrıf olmağın gâyet-i şehirden iki ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile Edirne'de İbrahim Paşa medresesinde dokuz sene infisâl ve dokuz ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Sarıkavak ma'a Karataş

Sarıkavak ma'a Karataş kazâsı hâlî olmağın yevmî otuz akçe ile Bursa'da Ahmed Gazi müderrisi olan Abbas dâ'îlerine bâ-terakkî yevmî yüz akçe ile gâyet-i şehirden bakiyye-i müddeti bir sene tamâmına değın mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Karaburun

Karaburun kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehriyârîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri dört yüz akçe ile Manyas kazâsından yirmi ay infisâl ve on ay âsitânesi olup müstahıkk olan Mevlânâ Şa'ban dâ'îleri yine misli ve Çarşamba-i Bolu kazâsı ilhâkıyla müddet-i örfiyye tamâmına değın mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Zünnûnâbad

Zünnûnâbad kazâsı müstakil kazâ olmağla şehir-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle Şarkipâre kazâsından ifrâz ve iki yüz akçe ile Karaulus kazâsından elli beş ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Mevlânâ Mahmud dâ'îleri pîr ve alîl olmağla te'bîd ihtiyâr etmeğin ber-vech-i mezkûr bâ-fermân-ı âlî mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Ünye

Ünye kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın şehir-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri Maçka kadısı olup bi'l-iktizâ âhara verilmekle mağdûr ve sifrü'l-yed kalan Süleyman dâ'îleri bakiyye-i müddeti olan on beş ay zamânını tekâmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Alaçam

Ber-vech-i ma'îşet Alaçam kazâsından mutasarrıf olan Kadızâde Mehmed gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Rize kazâsından otuz bir ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet olan Mevlânâ Süleyman dâ'îleri pîr ve alîl olmağla te'bîd ihtiyâr etmeğin ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Nevâhî-i Alâiye

Eşrâf-ı kuzât ve kudemâ-i tarîkden Mevlânâ Osmanzâde Elhâc Ali dâ'îleri sâhib-i fazîlet ve her vechle vâcibü'l-ikrâm olup şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olmağla Nevâhî-i Alâiye kazâsı ber-vech-i ma'îşet tevcîh olunup gâyet-i şehir-i âtîden ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Seferîhisâr-ı Günyüzü

Seferîhisâr-ı Günyüzü kadısı Mehmed bi'l-iktizâ âhara nakl ve yere eşrâf-ı kuzâtdan sâhib-i fazîlet ve her vechle vâcibü'l-ikrâm olup şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine gâyet-i şehirden ber-vech-i ma'îşet tevcîh olunup mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Elmalı

Elmalı kadısı Şeyh Ahmed sene-i mezbûre Saferi guresinden müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ref` ve yeri üç yüz akçe ve Akka ve Cebele ilhâkıyla Sayda kazâsından mağdûr hakîkî ve i'tibârî otuz iki ay infisâl ve âsitânesi olan Mevlânâ Osmanzâde Ahmed dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî yevmî dört yüz akçe tevkât-i mezbûr ile tekâmîl-i seneteyn için mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Nevâhî-i Barçınlı

Nevâhî-i Barçınlı kadısı Ali şehr-i âtî gâyetinden bi'l-iktizâ âhar kazâyâ nakl ve yeri iki yüz akçe ile Ağros kazâsından munfasıl olup pîr ve müsîn olunmağla te'bîd ihtiyâr eden Mevlânâ İsa dâ'îleri Yabalı ilhâkıyla ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Çemişgezek

Çemişgezek kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkât ile ref` ve yeri Mazgird kazâsından ber-vech-i te'bîd mutasarrıf iken âhara tevcîh olunmağla sifrû'l-yed kalan Mevlânâ Es-seyyid Abdi dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve Saruhanlı ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Bi'retü'l-Fırat

Bi'retü'l-Fırat kadısı Hüseyin'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkât ile ref` ve yeri üç yüz akçe ile Vîranşehir kadısı olup kadıaskerlik zamânında ber-vech âhara verilmekle sifrû'l-yed kaldığından mâ'adâ dokuz ay infisâl ve âsitânesi olan Elhâc Ali dâ'îlerine misli ve seneteyn ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Ezine-i Lazkiye

Ezine-i Lazkiye kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkât ile ref` ve yeri yüz elli akçe ile Yenişehir kazâsından yetmiş sekiz ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Mevlânâ Abdulkadir dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Kızıllhisâr

Kızılhisâr kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri yüz elli akçe ile Çarşamba-i Bolu kazâsından yirmi sekiz ay infisâl ve on altı ay âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Toht

Toht kadısı Es-seyyid Ebû'lkasım sene-i sâbık Şevvâl-i guresinde tekmîl-i seneteyn ettikten sonra ref` ve yeri yüz elli akçe Daday kazâsından mağdûr hakîkî ve i'tibârî yirmi sekiz ay infisâl ve âsitânesi olup müstahikk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Fî gurre-i şehr-i Ramazânü'l-mübârek li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât Taşâbad

Taşâbad kadısı Yusuf'un müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri Havza kazâsı muvakkiti olup kazâ-yı mezbûr bâ-fermân-ı âlî âhara te'bîd ve tevcîh olunmağla tasarrufu müyesser olmayan Ali dâ'îlerine tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

[10]

Bâ-berât Hoşalay

Hoşalay kadısı Ali'nin gâyet-i şehr-i âtîden altı ay ref` ve yeri kırk akçe ile Üsküdar'da Hacı Paşa medresesine otuz beş ay infisâl ve yedi ay âsitânesi olan Mevlânâ Mahmud dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Osmancık

Osmancık kadısı Hasan sene-i mezbûresi Cumâde'l-âhiresi guresinden on beş ay müddet-i mu'ayyenesini tasarrufundan sonra ref` ve yeri yüz elli akçe ile Kaş kazâsından yirmi yedi ay infisâl ve on dokuz ay âsitânesi olup müstahikk-ı inâyet-i

şehriyârî olan Mevlânâ Abdusselam dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî yevmî iki yüz akçe ve Göne-i Çerkeş ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Gölhisâr-ı Hamid

Gölhisâr-ı hamid kadısı Elhâc Mehmed'in müddet-i mu'ayyenesi halle karîb olmağın gâyet-i şehirden dört ay tevkîtle ref' ve yeri Bigadic kazâsı muvakkiti olup kazâ-yı mezbûr bi'l-iktizâ âhara ma'îşet olmağla sifrü'l-yed kalan diğer Elhâc Mehmed dâ'îlerine seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Yavabolu

Yavabolu kadısı Abdulgânî sene-i mezbûre Muharremi guresinde müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Sürmene kazâsından munfasıl olup kudemâ-i tarîkde pîr ve müsin olmağla te'bîd ihtiyâr eden Mevlânâ Hüseyin dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî mezkûr Çamaşlı ilhâkıyla mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Gedekra

Gedekra kadısı Ali sene-i mezbûre Saferi guresinde müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri yevmî iki yüz akçe ile Uluborlu kazâsından yirmi altı ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî yevmî üç yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Karahisâr-ı Şarkî

Karahisâr-ı Şarkî kadısı Halil sene-i mezbûre Muharremi guresinde müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri dört yüz akçe ile Tavas kazâsından otuz ay infisâl ve beş ay mağduriyetinden mâ'adâ altı ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ İshak dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Niğde

Niğde kadısı Es-seyyid Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay ref' ve yeri dört yüz akçe ile Malatya kazâsından otuz sekiz ay infisâl ve on yedi ay âsitânesi olan Mevlânâ Nurullah dâ'îlerine misli ve Çapakçur ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Sanduklı

Sanduklı kadısı Şükrullah'ın müddet-i mu'ayyenesini halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri üç yüz akçe ile Türkmân-ı Haleb kazâsından üç yüz yirmi ay infisâl ve on dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Abdurrahim dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ve seneteyn ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Ortakçı

Ortakçı kadısı Ramazan'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz otuz akçe ile Mendelyat kazâsından otuz iki ay infisâl ve on dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Muharrem dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Sındırgı

Sındırgı kadısı Muslihiddin'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri iki yüz akçe ile Ezine-i Ayasuluğ kazâsından yirmi beş ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine misli ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Kırşehir

Kırşehir kadısı Zeynel Âbidin Bey'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî üç yüz akçe ile Ayasuluğ kazâsından altmış sekiz ay infisâl ve on sekiz ay âsitânesi olan Mevlânâ Hüseyin dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Timurci

Timurci kadısı Süleyman'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî üç yüz akçe ile Uşak kazâsından elli beş ay infisâl ve

yirmi bir ay âsitânesi olup eşrâf kuzâtında müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Nurullahzâde Mehmed dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ve Timurciborlusu ilhâkıyla ve seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz inâyet buyruldu

Bâ-berât Koçhisâr-ı Gerede

Koçhisâr-ı Gerede kadısı Mehmed sene-i mezbûre Muharremü'l-gurresinde müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri Osmancık kadısı iken kazâ-yı mezbûr bâ-fermân-ı âlî âhara tevcîh olunmağla mağdûr ve sıfır'ul-yed kalan Mevlânâ Süleyman dâ'îlerine yine bâ-fermân-ı âlî tekâmîl müddet-i örfiyye etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Sivas

Sivas kazâsı mahlûl olmağın yevmî dört yüz akçe ile yine kazâ-yı mezbûrdan otuz üç ay infisâl ve on yedi ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Hüdâyî dâ'îlerine yevmî dört yüz doksan dokuz akçe ile gâyet-i şehirden ancak on iki ay mutasarrıf olup bakiyye-i müddeti olan sekiz ay zamânını Kilis kadısı Ebûbekir'den sonra tekâmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz inâyet buyruldu

Kuruçay

Kuruçay kadısı İbrahim dokuz ay bî-berât mutasarrıf olmağın gâyet-i şehirden üç ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Gercanis kazâsından yirmi iki ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Musa dâ'îlerine yevmî yüz otuz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Gercanis

Gercanis kadısı Receb'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden üç ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Takkeci Üveys medresesine dokuz sene infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî yüz otuz akçe tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Tosya

Tosya kadısı Es-seyyid İbrahim'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî dört yüz akçe ile Kangırı kazâsından kırk bir ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olup kudemâ-i tarîkden müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine misli ve Göne-i Çerkeş ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Livâne ma'a Acara

Livâne ma'a Acara kadısı Şaban'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden üç ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile İskenderzâde Şeyhî Efendi medresesine beş sene infisâl ve dokuz ay âsitânesi olan Abdulkadir dâ'îlerine yeri yüz elli akçe tevkît ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Taşili ma'a Kâhta

Taşili ma'a Kâhta ilhâkıyla Şûra ma'a Bucak kazâsından ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olan Celilzâde Ali gâyet-i şehri-âtîden ref' ve yeri kırk akçe ile Hazret-i Ebû Eyyûb Ensârî'de Abdurrahman Efendi medresesine dokuz sene infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Kaşaklı

Muvakketen Ereğili-i Karaman kadısı olup ber-vech-i ilhâk Kaşaklı kazâsından mutasarrıf olan Abdulgaffâr gâyet-i şehri-âtîden ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Hasan Paşa medresesinde on sene infisâl ve on ay âsitânesi olan Ali dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

[11]

Fî gurre-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât Çerkeş

Çerkeş kadısı Sunullah sene-i mezbûre Rebî'ü'l-âhiri guresinden müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Korupazarı kazâsından

dört ay mağdûriyetinden mâ'adâ yirmi beş ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olup müstahik olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Ulus

Ulus kadısı Mehmed sene-i mezbûre Rebî'ü'l-evveli guresinden on sekiz ay müddet-i mu'ayyenesi tekmîlden sonra ref' ve yeri yüz elli akçe yine kazâ-yı mezkûrun yirmi altı ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Kemâleddin dâ'îlerine misli ile tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Gökâbad ma'a Eskihisâr

Gökâbad ma'a Eskihisâr kazâsı münhâl olmağın Peçin kazâsından munfasıl olup kudemâ-i tarîkden pîr ve müsin olmağla te'bîd ihtiyâr eden Mevlânâ Hasan dâ'îlerine gâyet-i şehirden ber-vech-i mezbûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât İncesu

İncesu müstakillen kazâ olmak üzere tevcîhe sâlih olmağla bundan akdem Çepni ve Çongar kazâsından ilhâk olunmuşken el-hâletü hâzihî mülhâk-ı mezbûrun ahâlîsi mutasarrıf olan Abdulhalim şikâyeti mutazammın mahzârı ile Dîvân-ı Hümâyûn'a arz-ı hâl ettiklerinde mülhâk-ı mezkûr ifrâz olunup âhar kazâyâ ilhâk olunmasıçün fermân-ı âlî sâdır olmağla ifrâz olunup hâlâ Antakya kadısı olan Mevlânâ Mustafa'nın tekmîl-i müddetinden sonra mutasarrıf olmak üzere muvakkiti olan Mevlânâ Müftizâde Mehmed dâ'îlerine gâyet-i şehirden mutasarrıf olmak üzere tevcîh olunup ba'de hulûlî't-tevkît muvakkiti olduğu Antakya kazâsıyla ma'an mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz inâyet buyruldu

Bâ-berât Karaağac-ı Gölhisâr

Karaağac-ı Gölhisâr kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehir-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile pîr ve müsin (Bulunamadı) Ağa medresesinden sekiz sene infisâl ve on iki ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid

Mehmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Ağros

Ağros kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile pîr ve müsin İskender Çelebi medresesinden beş sene infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Torul

Torul kadısı Es-seyyid Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri iki yüz akçe ile Yörügân-ı Ankara kazâsı muvakkiti iken kazâ-yı mezbûr bâ-fermân-ı âlî Ankara kazâsından ilhâk olunmağla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Ataullah dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Gölpazar-i Bolu

Gölpazar-i Bolu kadısı Şaban'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Bergama kazâsından on sene infisâl ve yirmi ay âsitânesi olan Mevlânâ Elhâc Mehmed dâ'îlerine iki yüz akçe ve Gördös ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Kavak

Kavak kadısı Abdurrahman'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile yine kazâ-yı mezbûrdan mağduren hakîkî ve i'tibârî yirmi ay infisâl ve âsitânesi olup müstahık olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve Hisarcık ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Ayaş

Ayaş kadısı Hasan'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî dört yüz akçe ile Harim kazâsından otuz beş ay infisâl ve

on dört ay âsitânesi olup kudemâ-i tarîkden müstahikk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Mehmed Ârif dâ'îlerine misli Zünnunabad ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bulaman

Bulaman kadısı Derviş Mehmed'in ve Satılmış kadısı Hacı'nın müddetleri halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âtîden her biri altı ay tevkîtle ref' ve yerleri Kazâbad kazâsından munfasıl olup kudemâ-i tarîkden pîr ve müsin olmağla te'bîd ihtiyâr eden Mevlânâ Mustafa dâ'îleri ba'de hulûlî't-tevkît kazâ-yı mezkûr yine ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Yenişehir-i Aydın

Yenişehir-i Aydın kadısı Mahmud'un müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Turhal kazâsından kırk yedi ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olan Mevlânâ Hamid dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Devrekâni

Devrekâni kadısı Hâfız Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Kelkit kazâsından on dokuz ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Burdur

Burdur kadısı Ömer'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri iki yüz akçe ile Eğin kazâsından otuz sekiz ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olan Mevlânâ Elhâc Bayram dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Sobiçe

Sobiçe kadısı Mehmed gurre-i şehirden on ay müddet-i mu'ayyenesini tekmîlden sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Kalkanlı kazâsından otuz yedi ay infisâl ve

müddet-i mağdûriyetinden mâ'adâ on yedi ay âsitânesi olup müstahık olan Mevlânâ Hasan dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Lazkiyetü'l-Arab

Muvakkaten Yeniil kadısı olup kazâ-yı mezbûru n tevkît-i hulûline değin ber-vech-i ma'îşet Lazkiyetü'l-Arab kazâsından mutasarrıf olan Abdi gurre-i şehirden on iki ay tamâmına değin tasarrufundan sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Nizip kazâsından yirmi ay infisâl ve dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Gönye

Gönye kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehir-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri seksen akçe ile Petekrek kazâsından tûl-ı infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Petekrek

Petekrek kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehir-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri iki yüz akçe ile Şavşad kazâsından otuz üç ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ İbrahim dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Van

Van kadısı Es-seyyid Mehmed'in şehir-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri iki yüz akçe ile Bozulus kazâsından kırk iki ay infisâl ve on dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Nurullah dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve Palas ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

[12]

Bâ-berât Erzincan

Erzincan kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref ve yeri üç yüz akçe ile Eğin kazâsından yetmiş beş ay infisâl ve on yedi ay âsitânesi olan Mevlânâ Elhâc Mustafa dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ile bâ-fermân-ı âlî müddet-i örfiyye tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Mecidözü

Mecidözü kadısı Ali'nin müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehir-i âtîden altı ay tevkîtle ref ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Ferrûh Kethüdâ medresesinde tûl-ı infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Karaağaç-ı Yalvac

Karaağaç-ı Yalvac kadısı Es-seyyid Mustafa kazâ-yı mezbûrî hâlî bıraktığı mütehakkık olmağın muvakkiti İbrahim dahî iki ay te'hîr olunup biri Seferihisâr-ı Günyüzü kadısı iken kazâ-yı mezbûr bi'l-iktizâ âhara ber-vech-i ma'îşet tevcîh olunmağla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Mehmed dâ'îleri gâyet-i şehirden ancak dört ay mutasarrıf olup ba'dehû Eskişehir kadısı Mahmud sene-i âtî Rebî'ü'l-âhiri gâyetine değin tasarrufundan sonra muvakkiti Halil dahî âhar kazâyâ nakl olunmağla seneteynde bakiyye-i müddeti olan yirmi ay zamânını gâyet-i mezkûreden Eskişehir kazâsından tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bigadic

Bigadic kazâsından ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olan Bahşîzâde Es-seyyid Mehmed gâyet-i şehirden ref ve yeri Alaşehir kazâsından munfasıl olup eşrâf-ı kuzâtdan ve kudemâ-i tarîkden her vecihle şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olan Es-seyyid Muharrem dâ'îleri yine ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Akyazı

Akyazı kazâsına ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olan Ali gâyet-i şehirden ref ve yeri Ezine-i Kazdağı kazâsından munfasıl olup eşrâf-ı kuzâtdan ve kudemâ-i tarîkden her

vecihle şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olan Es-seyyid Muharrem dâ'îleri yine ber-vech-i mezkûr mutasarrîf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Balyanbolu

Balyanbolu kadısı mahlûl olmağın Antakya kazâsından munfasıl olup eşrâf-ı kuzâtdan ve kudemâ-i tarîkden her vecihle şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olan Mevlânâ Muhyiddin dâ'îleri gâyet-i şehirden ber-vech-i ma'îşet mutasarrîf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Kürretü'n-Nühas

Kürretü'n-Nühas kadısı Mehmed gâyet-i şehir-i âtîden on iki ay müddet-i mu'ayyenesi tasarrufunda ref' ve yeri dört yüz elli akçe ile Seferihisâr kazâsından kırk altı ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olup eşrâf-ı kuzâtdan müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Muharrem dâ'îlerine yevmî dört yüz doksan dokuz akçe ve Yörügân-ı Taraklıborlu ve Çarşamba-i Bolu kazâları ilhâkıyla tevcîh ve zamân-ı hulûlüne değin kazâ-yı mezkûrunu müncizem ber-vech-i ma'îşet zabt idüp ba'de hulûlî't-tevkît ma'an seneteyn tamâmına değin ma'îşet mutasarrîf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Mihâlîc

Mihâlîc kazâsı mahlûl olmağın yevmî dört yüz doksan dokuz akçe ile yine kazâ-yı mezbûrdan otuz ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olup sâdât-ı kirâm lâzımü'l-ihtirâm ve eşrâf-ı kuzâtdan ve kudemâ-i tarîkden şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olan Mevlânâ Es-seyyid Mehmed dâ'îlerine misli ve Kirmasti ilhâkıyla seneteyn tamâmına değin mutasarrîf olduktan sonra merkûm Es-seyyid Mehmed seneteynde bakiyye-i müddeti olan iki ayını âhar kazâda tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz inâyet buyruldu

Ereğli-i Karaman

Ereğli-i Karaman kadısı Mahmud ecnebî olmağla bâ-fermân-ı âlî tarîkden hacr olunmağın yeri üç yüz akçe ile Taşköprü kazâsından yirmi altı ay infisâl ve on dokuz ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Mehmed Zülfi dâ'îlerine dört yüz akçe ile gâyet-i şehirden ancak on iki ay tamâmına değin

mutasarrıf olup seneteynde bakiyye-i müddetini âhar kazâda tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz inâyet buyruldu

Fî gurre-i Zilkadeti'ş-şerife li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât Bozdoğan

Bozdoğan kazâsı mahlûl olmağın yevmî üç yüz akçe ile Kızılhisâr kazâsından otuz ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine misli ile ancak gâyet-i şehirden on iki ay tamâmına değin mutasarrıf olup müddet-i örfiyyesine bâki sekiz ayını âhar kazâda tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Kayacık

Kayacık kazâsı gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle Akçeşehir-i Edin kazâsından ifrâz ve ber-vech-i te'bîd Fesleğe ma'a Kozak kazâsından mutasarrıf iken kazâ-yı mezbûr bâ-fermân-ı âlî âhara tevcîh olunmağla sıfrü'l-yed kalan Mevlânâ Tezkirecizâde Hasan dâ'îlerine tevcîh olunup ba'de hulûli't-tevkît yine te'bîden mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Kızılbel

Kızılbel kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden beş ay tevkîtle ref' ve yeri Pirut kazâsından munfasıl kudemâ-i tarîkden pîr ve müsin ve mahâll-i merhamet olup te'bîd ve tekâ'üd ihtiyâr eden Mevlânâ Yusuf dâ'îleri ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Selenti

Selenti kadısı Hüseyin sene-i mezbûre Recebi guresinden on altı ay müddet-i mu'ayyenesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri kırk akçe ile Üsküdar'da Hasan Paşa medresesinde elli sekiz ay infisâl ve on üç ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ diğeri Hüseyin dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Daday

Daday kadısı Ali'nin müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden beş ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile Üsküdar'da Şemsi Paşa medresesinde on dört sene infisâl ve dokuz ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Tabanzâde dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Niksar

Niksar kadısı Müftüzâde Mehmed dokuz ay bî-berât mutasarrıf olmağın gâyet-i şehirden üç ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Gerger kazâsından on iki ay mağdûriyetinden mâ'adâ yirmi iki infisâl ve âsitânesi olmayıp müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve Bucerde(?) ilhâkı ve seneteyn tamâmına değin ma'îşet mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Musul

Musul kadısı Mehmed Salih gurre-i şehirden on ay müddet-i mu'ayyenesi tasarrufundan sonra ref' ve yeri üç yüz akçe ile Tarsus kazâsından on dört ay mağdûriyetinden mâ'adâ hakîkî ve i'tibârî yirmi infisâl ve âsitânesi olmayıp müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Abdulkadir dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ile bâ-fermân-ı âlî tekml-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

[13]

Göçü-i Kebîr

Göçü-i Kebîr kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehriyârî âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Zâtî Çelebi medresesinde yedi sene infisâl ve on ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ diğer Mustafa dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Ağlasun ma'a İncirpazarı

Ağlasun ma'a İncirpazarı kadısı İsmâîl'in müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri zümre-i müderrisinden tûl-ı infisâl ve kâmil âsitânesi pîr ve müsin ve mahâll-i merhamet olup te'bîd ve tekâ'üd ihtiyâr eden Mevlânâ Veli dâ'îleri ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Güzelcehisâr-ı Menemen

Güzelcehisâr-ı Menemen kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî kırk akçe ile İstanbul'da İshak Çelebi medresesinde on dokuz ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan İbrahim dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Samison

Samison kadısı İbrahim'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Rakka kazâsından yirmi yedi ay infisâl ve dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve Fenaris ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Akhisâr-ı Geyve

Akhisâr-ı Geyve kadısı Müftüzâde İbrahim gâyet-i şehirden on dört ay müddet-i mu'ayyenesini tekmîlden sonra ref' ve yeri Silifke kadısı iken hasebiyle mansıbı âhara verilip sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Hüseyin dâ'îlerine bakiyye-i müddeti olan on altı ay zamânını tekmîl edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Göl

Göl kadısı Sinanzâde Receb'in ecnebî olup tarîkde alâkası olmadığını sikât ihbâr etmekle gâyet-i şehirden ref' ve yeri Silifke medresesinden ehl-i ilim ve sâhib-i fazîlet ve müstahıkk-ı inâyet olan Mevlânâ Abdurrahman dâ'îleri te'bîd ihtiyâr etmeğın ber-vech-i mezkûr inâyet buyrulmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Samako

Samako kadısı Şemseddin sene-i mezbûre Rebî'ü'l-evveli guresinden altı ay müddet-i mu'ayyenesi tasarrufundan sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Mandaco kazâsından otuz üç ay infisâl ve yirmi beş ay âsitânesi olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine misli ve seneteyn ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Bolvadin

Bolvadin kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Mapavri kazâsından on ay mağdûriyetinden mâ'adâ kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Türkmân-ı Haleb

Türkmân-ı Haleb kadısı Abdurrahman'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri iki yüz akçe ile Karahisâr-ı Teke kazâsından otuz beş ay infisâl ve yirmi bir ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Ereğli-i Karaman

Ereğli-i Karaman kadısı Mehmed Zülfi gurre-i şehirden on iki ay müddet-i mu'ayyenesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri üç yüz akçe ile Nevâhî-i Alâiye kazâsından mağdûr hakîkî ve i'tibârî otuz dört ay infisâl ve âsitânesi olan Mevlânâ Abdulgaffâr dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Kars-ı Erzurum

Kars-ı Erzurum kadısı Ahmed gurre-i şehirden on dört ay müddet-i mu'ayyenesi tasarrufundan sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Direkkeskini kazâsından yirmi ay infisâl ve on üç ay âsitânesi olan Mevlânâ Âbidîn dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Döğer

Döğer kadısı Mehmed kazâ-yı mezbûrî on ay bî-berât mutasarrıf olmağın gâyet-i şehirden on iki ay tevkîtle ref` ve yeri yüz elli akçe ile Keranis kazâsından yirmi bir ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Esad dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Homa

Homa kadısı Yusuf kazâ-yı mezbûrî sekiz ay bî-berât mutasarrıf olmağın gâyet-i şehirden dört ay tevkîtle ref` ve yeri altmış akçe ile Mensûhât-ı Germiyân kazâsından yirmi üç ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî yetmiş akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Hüseyinâbad

Hüseyinâbad kazâsı münhâl olmağın yevmî yüz elli akçe Sakız kazâsından otuz bir ay infisâl ve on altı ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine misli ve Ayar-ı Tercan ilhâkıyla gâyet-i şehirden müddet-i örfiyyesi tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Silifke

Silifke kadısı Hüseyin bi'l-iktizâ âhar kazâya nakl olunup muvakkiti Es-seyyid Hasan dahî mevcut olmamağla yeri yüz elli akçe ile Eşen kazâsından kırk ay infisâl ve dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine misli ile tevcîh olunup gâyet-i şehirden ancak on beş ay tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Üskübi

Üskübi kadısı Ahmed'in müddet-i mu'ayyenesini halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref` ve yeri üç yüz akçe ile Milan kazâsından yirmi dokuz ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine misli ve Gümüşâbad ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Çine

Çine kadısı Abdurrahman'ın müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Ayasuluğ kazâsından yirmi sekiz ay infisâl ve on üç ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Merzifon

Merzifon kadısı Fevzi Hüseyin'in müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri iki yüz akçe ile Arim kazâsından kırk yedi ay infisâl ve on yedi ay âsitânesi olan Mevlânâ Yusuf dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât İğdir

İğdir kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Mecidözü kazâsından kırk ay infisâl ve on bir ay âsitânesi olan Mevlânâ Hasan dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Muğla

Muğla kadısı Es-seyyid Osman kazâ-yı mezbûrî hâlî bıraktığını ahâlîsi ihbâr etmeğın muvakkiti Mustafa dahî beş ay te'hîr olunup biri kırk akçe ile İstanbul'da Ferhad Bey'in medresesinde dokuz sene infisâl ve on beş ay âsitânesi olup müstahikk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Şeyh Mehmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile gâyet-i şehirden ancak on ay mutasarrıf olup müddet-i örfiyyesinde bâki on ay âhar kazâda tekâmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Yenişehir-i Aydın

Yenişehir-i Aydın kadısı Mahmud'un kazâ-yı mezbûrî hâlî bıraktığını ahâlîsi ihbâr etmeğın yevmî yüz otuz akçe ile Kemer-i Hamid kazâsından yirmi üç ay infisâl ve on bir ay âsitânesi olup müstahik olan Mevlânâ Ömer dâ'îlerine bâ-terakkî yevmî iki yüz akçe ile gurre-i merkûmden ancak yedi ay tamâmına değın mutasarrıf olup müddet-i örfiyyesinde bâki on üç ay zamânını tekâmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

[14]

Bâ-berât Tatya

Tatya kadısı Hanefî'nin müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Misivli kazâsından yirmi ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Es-seyyid Ebûbekir dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Toht

Toht kadısı Es-seyyid Ebû'l-Kasım'ın kazâ-yı mezbûrî hâlî bıraktığını ahâlîsi ihbâr etmeğın yevmî yüz otuz akçe ile İskefser kazâsından seksen dört ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olan Mevlânâ Osman dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile gâyet-i şehirden ancak on ay tamâmına değın mutasarrıf olup müddet-i örfiyyesinde bâki on ayını âhar kazâda tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Çukurcak

Çukurcak kadısı mahlûl olmağın Kürretü'n-Nühas kazâsından munfasıl olup eşrâf-ı kuzât her vecihle şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olan Mevlânâ Es-seyyid İbrahim dâ'îleri gâyet-i şehirden ber-vech-i ma'îşet Konur ilhâkıyla mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Arapgir

Arapgir kadısı kazâ-yı mezbûrî on ay bî-berât mutasarrıf olmağın gâyet-i şehirden iki ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Turhal kazâsından sekiz sene infisâl ve on altı ay âsitânesi olan Hasan dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Emlak

Emlak kadısı Receb'in müddet-i mu'ayyenesi halle karîb olmağın gâyet-i şehirden beş ay tevkîtle ref' ve yeri yevmî yüz otuz akçe ile ecnebî Çongar kazâsından kırk beş ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Elhâc Mehmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Boyalı

Boyalı ilhâkıyla Karacavirân kazâsından te'bîd mutasarrıf olan Ramazan'ın fevti mütehakkık olmağın yüz elli akçe ile Konur kazâsından doksan ay infisâl ve kâmil âsitânesi olup kudemâ-i tarîkden pîr ve müsin te'bîd ihtiyâr eden Mevlânâ İsmâil dâ'îleri gâyet-i şehirden ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât İdlibi's-Suğrâ

İdlibi's-Suğrâ kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gurre-i şehirden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Siverek kazâsından on yedi ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Ahmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Çorum

Çorum kadısı gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on dört ay zamânını tekmîlden sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Bozdoğan kazâsından mağdûriyeti ile kırk ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve Bucak ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Seydişehrî

Seydişehrî kadısı Abdullah gurre-i şehirden on ay bakiyye-i müddetini tasarrufunda ref' ve yeri üç yüz akçe ile Karahisâr-ı Teke kazâsından otuz beş ay infisâl ve yirmi ay âsitânesi olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Labseki

Labseki kadısı Ebûbekir gurre-i şehirden on bir ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref' ve yeri üç yüz akçe ile Kepsut kazâsından altı ay mağdûriyet ve otuz üç ay âsitânesi olan Mevlânâ Salih dâ'îlerine misli ve seneteyn ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Nif

Nif kadısı gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on üç ay zamânını tasarrufundan sonra ref` ve yeri dört yüz akçe ile Karaburun kazâsından dokuz sene infisâl ve on altı ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed Gubari dâ'îlerine yevmi dört yüz akçe ve tevkit-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Haman

Haman kadısı Hamza gurre-i şehirden on altı ay bakiyye-i müddetini tasarrufundan sonra ref` ve yeri dört yüz akçe ile Musul kazâsından otuz ay infisâl ve yirmi ay âsitânesi olan Es-seyyid Hüseyin dâ'îlerine misli ve Cebele ve Hısnü'l-Ekrâd ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Sürmene

Sürmene kadısı Receb gurre-i şehirden on iki ay bakiyye-i müddetini tasarrufundan sonra ref` ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da İbrahim Çavuş medresesinden on sene infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Es-seyyid Ahmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile ve tevkî-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Çağa

Çağa kadısı Abdullah gurre-i şehirden on üç ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref` ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Helvacıbaşı medresesinden dokuz sene infisâl ve kâmil âsitânesi olup ehl-i ilm ve sâhib-i haysiyet olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Afşar

Afşar kadısı Şeyh Mehmed gurre-i şehirden on bir ay bakiyye-i müddetini tasarrufundan sonra ref` ve yeri Mamuriye kadısı iken kazâ-yı mezbûr bi'l-iktizâ âhara tevcîh olunmağla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Es-seyyid Nasuh dâ'îlerine tevcîh olup müddet-i örfiyyesi tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ile ba'de'l-arz buyruldu

Harpirt

Harpirit kadısı Mustafa gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on bir ay zamânını tekmîlden sonra ref` ve yeri üç yüz akçe ile Ilgın kazâsından on ay mağdûriyetinden mâ`adâ hakîkî ve i`tibârî yirmi dört ay infisâl ve âsitânesi olan Mevlânâ Murtaza dâ`îlerine yevmî dört yüz akçe ve tevkât-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba`de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Lefke

Lefke kadısı Mahmud'un müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden beş ay tevkât ile ref` ve yeri Eskişehir kazâsı muvakkiti olup kazâ-yı mezbûr bi'l-iktizâ âhara tevcîh olunmağla tasarrufu müyesser olmayan Mevlânâ Halil dâ`îlerine seneteyn tamâmına mutasarrıf olmak ricâsına ile ba`de'l-arz sadaka buyruldu

Fî gurre-i Zilhiccetî's-şerîfe li-sene sitte ve tis'în ve elf

Anduğı

Anduğı kadısı Abdurrahman'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehirden altı ay tevkât ile ref` ve yeri yüz otuz akçe ile Tahte't-tarîk kazâsından tûl-ı infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Ahmed dâ`îlerine yevmî yüz elli akçe ile tevcîh olunup gayet-i merkûm müddet-i örfiyyesi tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ile ba`de'l-arz buyruldu

Çöreğı ve Sergiz

Çöreğı kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âttiden altı ay tevkât ile ref` ve yeri üç yüz akçe ile Yenişehir-i Aydın kazâsından munfasıl olup kudemâ-i tarîkden pîr ve müsîn olmağla te'bîd ihtiyâr eden Mevlânâ Mehmed dâ`îlerine ve Sergiz kadısı diğeri Mehmed sene-i mezbûr Rebû'l-âhiri guresinden müddet-i örfiyyesini tekmîl ettikten sonra kazâ-yı mezbûr Çöreğı ile maan ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ile ba`de'l-arz buyruldu

Baci

Baci kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âttiden altı ay tevkât ile ref` ve yeri Karahisâr-ı Nallı kadısı olup bi'l-iktizâ âhara tevcîh olunmağla

sifrü'l-yed kalan Ali dâ'îlerine tevcih olunup gurre-i merkumede ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Göynük

Göynük kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref ve yeri yevmî iki yüz akçe Labseki kazâsından kırk yedi ay infisâl ve üç ay mağdûriyetinden mâ'adâ on beş ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Ali dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve Dudurga ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Çabukâbad

Çabukâbad kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref ve yeri Ankara müftüsü olup sezâvâr-ı âtîfet-i şehriyârî olan Mevlânâ diğer Mehmed dâ'îlerine ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

[15]

Misis ve Ayas ma'a Perendi

Misis ve Ayas ma'a Perendi kadısı Ali'nin müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref ve yeri yüz otuz akçe ile yine kazâ-yı mezbûrda yirmi üç ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Mevlânâ diğer Ali dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve Sakız ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Karahisâr-ı Sâhib

Karahisâr-ı Sâhib kadısı Müctebâzâde Ali'nin müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref ve yeri dört yüz akçe ile Haman kazâsından yirmi dokuz ay infisâl ve yirmi üç ay âsitânesi olan Mevlânâ Süleyman dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Rize

Rize kadısı Ömer'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri üç yüz akçe ile Arim kazâsından otuz altı ay infisâl ve yirmi beş ay âsitânesi olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine pîr ve müsin olmağla te'bid ihtiyâr etmeğın ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

İnallıballı

İnallıballı kadısı Musa'nın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri yüz akçe ile Katarsarayı kazâsından altmış bir ay infisâl ve on bir ay âsitânesi olan Musli dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Şarkîpâre

Şarkîpâre kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da İbrahim Çavuş medresesinde kırk altı ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olan diğeri Ahmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bayramlı

Bayramlı kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref` ve yeri yüz elli akçe ile yine kazâ-yı mezbûrdan otuz bir ay infisâl ve on altı ay âsitânesi olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve Ulubey'in ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Kaş

Kaş kadısı Nurullah gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on iki ay zamanını tekmiîlden sonra ref` ve yeri iki yüz akçe ile Akdağ kazâsından hakîkî ve i'tibârî otuz üç ay infisâl ve on yedi ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Şuhud

Şuhud kadısı Mehmed gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan beş ay zamanını tekmiîlden sonra ref` ve yeri yüz elli akçe ile Afşar kazâsından on ay

mağdûriyetinden mâ'adâ kırk beş ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olan Emrûllah dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe Urla ma'a ...? kazâsı ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Yabanâbad

Yabanâbad kadısı Mahmud gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on beş ay zamanını tekmiîlden sonra ref' ve yeri üç yüz akçe ile Beyşehir kazâsından altmış beş ay infisâl ve on sekiz ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Ramazan dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe Irla ma'a Yaviçe kazâsı ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Ürgüb

Ürgüb kadısı Elhâc Rıza gurre-i şehirden on dört ay müddet-i mu'ayyenesini tekmiîlden sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Divriği kazâsından otuz sekiz ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât İskilib

İskilib kadısı Mustafa gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on beş ay zamânını tekmiîlden sonra ref' ve yeri üç yüz akçe ile Çubukâbad kazâsından yetmiş sekiz ay infisâl ve on altı ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Derviş dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Kurşunlu

Kurşunlu kadısı Hüseyin gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on iki ay zamânını tekmiîlden sonra ref' ve yeri seksen akçe ile Tahte't-tarîk kazâsından elli yedi ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olan Mevlânâ Numan dâ'îlerine bâ-terakkî yevmî yüz otuz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Vîranşehir

Vîranşehir kadısı Hamid Rıza gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on iki ay zamanını tekmiîlden sonra ref' ve yeri üç yüz akçe ile bâ-fermân kazâsından mağdûr

hakîkî ve i'tibârî otuz üç ay infisâl ve âsitânesi olan Ahmed dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Giresun

Giresun kadısı İbrahim gurre-i şehirden on iki ay müddet-i mu'ayyenesini tekmîlden sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile mağdur hakîkî ve i'tibârî kırk ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Taşköprü

Taşköprü kadısı Mehmed gurre-i şehirden on üç ay müddet-i mu'ayyenesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri üç yüz akçe ile Kargı kazâsından otuz ay infisâl ve on bir ay âsitânesi olan Mevlânâ Hüseyin dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Kemer-i Hamid

Kemer-i Hamid kadısı Abdurrahman gurre-i merkumeden on üç ay müddet-i mu'ayyenesini tekmîlden sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Geyikler kazâsından hakîkî ve i'tibârî yirmi ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Mehmed dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Tarsus

Tarsus kadısı İsa gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on beş ay zamânını tekmîlden sonra ref' ve yeri kırk akçe ile Nevâhî-i Alâiye kazâsından mağdûr hakîkî ve i'tibârî yirmi sekiz ay infisâl ve âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Veli dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve Gökçelû ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Dalama

Dalama kadısı Osman kazâ-yı mezbûrî sekiz ay bî-berât mutasarrıf olmağın gurre-i şehirden dört ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Kadri medresesinde on

üç ay infisâl ve yedi ay âsitânesi olan İbrahim dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Sis

Sis kadısı İbrahim gurre-i şehirden on ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Hınıs kazâsından mağdur hakîkî ve i'tibârî yirmi sekiz ay infisâl ve âsitânesi olan Mevlânâ Hasan dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Humus

Humus kadısı Abdülmelik müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âtfiden altı ay tevkîtle ref' ve yeri iki yüz akçe ile Ermenek kazâsından yirmi iki ay infisâl ve dört ay mağduriyetinden mâ'adâ on altı ay âsitânesi olan Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Biga

Biga kadısı Hüseyin gâyet-i şehirden seneteynde on dokuz ay bakiyye-i müddeti tasarrufundan sonra ref' ve yeri dört yüz akçe ile Simav kazâsından kırk dört ay infisâl ve yirmi ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed Esîrî dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ve Kireli ilhâkıyla tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Manavgat

Manavgat kadısı Es-seyyid Musa gurre-i şehirden on üç ay müddet-i mu'ayyenesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Mekri kazâsından otuz dokuz ay infisâl ve yirmi üç ay âsitânesi olan Osman dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Akhisâr-ı Saruhan

Akhisâr-ı Saruhan kadısı gurre-i şehirden on iki ay tamamına değin tasarrufundan sonra ref' ve yeri dört yüz akçe ile Gördek kazâsından kırk altı ay infisâl ve on beş ay

âsitânesi olan Ahmed dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve seneteyn tamamına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

[16]

Oniki Dîvân

Oniki Dîvân kadısı Osman'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri iki yüz akçe ile Araç kazâsından elli dört ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Nurullah dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve Sart ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Sermin

Sermin kadısı Es-seyyid Sunullah'ın müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri iki yüz akçe ile Köyceğiz kazâsından kırk ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olan Ali dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve [...] ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Arım(?)

Arım? kadısı Hasan'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri iki yüz akçe ile Yavabolu kazâsından kırk ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Süleyman dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Taraklıborlu

Taraklıborlu kadısı Abbas'ın müddeti halle karîb olmağın şehr-i âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri dört yüz akçe ile ...? kazâsından otuz ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Husûsîzâde Mehmed dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Koyulhisâr

Koyulhisâr kadısı Ali'nin müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz akçe ile Bulaman kazâsından kırk sekiz ay infisâl ve dokuz

ay âsitânesi olan Ahmed dâ'îlerine yevmî yüz otuz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Dârende

Dârende kadısı Es-seyyid Mustafa gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on bir ay zamânını tekâmilden sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Anduğı kazâsından dört ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olan Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Maarratü'l-Mısırin

Maarratü'l-Mısırin kadısı Ali gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on bir ay zamânını tekâmilden sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Bozoksorgunu kazâsından hakîkî ve i'tibârî yirmi dört ay infisâl ve âsitânesi olan Ali dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Bozdoğan

Bozdoğan kadısı Ali gurre-i şehirden on iki müddet-i mu'ayyenesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Kızılhisâr kazâsından elli iki ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Baklan

Baklan kadısı Veli'nin müddeti halle karîb olmağın şehri âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Karahisâr-ı Bayramşah kazâsından otuz ay infisâl ve on üç ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Bâ-berât Tavas

Tavas kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri dört yüz akçe ile Viranşehir kazâsından otuz üç ay infisâl ve dokuz ay mağduriyetinden mâ'adâ on iki âsitânesi olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Çarşamba-i Lazkiye

Çarşamba-i Lazkiye kadısı Mahmud'un müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile pîr ve müsin olmakla İlyas Paşa medresesinde kırk bir ay infisâl ve on bir ay âsitânesi olan Mustafa dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Ma'mûriye

Ma'mûriye kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz otuz akçe ile Kaşaklı kazâsından on iki ay mağdûriyetinden mâ'adâ hakîkî ve i'tibârî on beş ay âsitânesi olan Mustafa dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

Milas

Milas kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri Ardanuc kazâsından on iki sene infisâl ve on beş ay âsitânesi olan Mevlânâ diğer Mustafa dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

Karahisar-ı Nallı

Karahisar-ı Nallı kadısı Ali gurre-i şehirden âhâr kazâyâ nakil yeri muvakkaten Kilis kadısı olup eşrâf-ı kuzâtdan Mevlânâ Es-seyyid Ahmed dâ'îleri mahlûl olan Korupazarı kazâsı ma'a gurre-i merkûmeden tevkîti hulûl edince cihet-i ma'îşet olmak üzere tasarruf idüp ba'dehû muvakkiti olduğu Kilik kazâsıyla ma'a mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Mihaliccik

Mihaliccik kazâsı mahlûl olmağın Kastamonu kazâsından munfasıl kudemâ-i ashâb-ı tarîkde eşrâf-ı kuzâtdan Mevlânâ Ahmed dâ'îleri pîr ve müsin olmakla te'bîd ihtiyâr etmeğın kadiasker-i sâbık zamânında tevcîh olunan Gölpazarı-i Bursa kazâsıyla ma'an gurre-i şehirden ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât İnsuyu

İnsuyu kadısı Süleyman'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile Üsküdar'da Yusuf Ağa medresesinde elli sekiz ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Hasan dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Zile

Zile kadısı Derviş Mehmed gurre-i şehirden on iki ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Şorba kazâsından otuz yedi ay infisâl ve yirmi ay âsitânesi olan Mevlânâ Ezbercizâde Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve Aksalur ve Gökçeler ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Eğrigöz

Eğrigöz kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Kiçiborlu kazâsından kırk dört ay infisâl ve yirmi iki ay âsitânesi olan diğer Mehmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Malatya

Malatya kadısı Osman'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri üç yüz akçe ile Taraklıborlu kazâsından altı ay mağdûriyetinden mâ'adâ otuz bir ay infisâl ve yirmi iki ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ve Süleymanlı-i sağır ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

İbka-i Malatya

İbka-i Malatya kadısı Osman'ın bî-hasebi'l-iktizâ kasr olunan zamânı ibkâ olunup gurre-i şehirden müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra muvakkiti Mehmed mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

Akçaşehir-i Aydın

Akçaşehir-i Aydın kadısı Mahmud gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on üç zamânını tekmîlden sonra ref` ve yeri iki yüz akçe ile Yalvaç kazâsından kırk ay infisâl ve yirmi bir ay âsitânesi olan Es-seyyid Ekrem dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve Eyyübili ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Beyşehir

Beyşehir kadısı Abdullah sene-i mezbûre Şevvâli guresinden müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ref` ve yeri dört yüz akçe ve Şeyhlü kazâsından elli yedi ay infisâl ve otuz üç ay âsitânesi olan Mevlânâ Şeyh Makbul dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ve Gaferyad ilhâkı ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

[17]

Bâ-berât Kangırı

Kangırı kadısı İbrahim gurre-i şehirden müddet-i örfiyyesini tekmîlden sonra ref` ve yeri iki yüz akçe ile Çubukâbad kazâsından hakîkî ve i'tibârî yirmi dört ay infisâl ve âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve müddet-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Yüzdepâre

Yüzdepâre kadısı Şaban gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on iki ay zamânını tekmîlden sonra ref` ve yeri yüz elli akçe ile Kal'acıkkeskini kazâsından elli bir ay infisâl ve on altı ay âsitânesi olan Mustafa dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Ahıska

Ahıska kadısı Es-seyyid Ebûbekir gurre-i şehirden on iki ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref` ve yeri yüz elli akçe ile Çemişgezek kazâsından mağdûren hakîkî ve i'tibârî yüz dokuz ay infisâl ve âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Abdulkemal dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

Koçhisâr-ı Karaman

Koçhisâr-ı Karaman kadısı Mehmed gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on iki ay zamânını tekmîlden sonra ref ve yeri kırk akçe ile Üsküdar'da Şemsipaşa medresesinden on beş sene infisâl ve dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Of

Of kadısı Hidâyetullah gurre-i şehirden on iki ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref ve yeri yüz elli akçe ile Galeryat kazâsından mağdûren hakîkî ve i'tibârî on dört ay infisâl ve âsitânesi olan Kevkebizâde Mehmed Bektaş dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî yevmî iki yüz akçe ile seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Domanic

Domanic kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın gurre-i şehirden beş ay [tev]kîtle ref ve yeri Nevâhî-i Barçınlı kadısı iken kazâ-yı mezbûru bi'l-iktizâ âhara te'bîden tevcîh olunmakla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Ali dâ'îlerine tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Basra

Basra kadısı Abdulfettah'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şeh-i âtîden altı ay tevkîtle ref ve yeri bundan akdem yevmî üç yüz akçe ile Labseki kadısı olup iktizâ hasebi ile âhara tevcîh olunmakla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Ahmed dâ'îleri erbâb-ı haysiyâtdan lâıyk-ı inâyet ve müstahıkk-ı âtıfet olmakla yevmî dört yüz akçe ile tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Sivaseli

Sivaseli kadısı Ali gurre-i şehirden on bir ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra [ref ve] yeri kırk akçe ile İstanbul'da Yakup Paşa medresesinden yirmi üç ay infisâl

ve on dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Osman dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve Hacı Hamza ilhâkı ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

Hoyran

Hoyran kadısı Mustafa'nın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âttiden altı ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile Bursa'dan Baba Efendi müderrisi olan Mevlânâ Hüseyin dâ'îlerine bâ-terakkî yüz otuz akçe ile bakiyye-i müddeti olan on iki ay tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Ser Ulus

Ser Ulus kadısı Ahmed ecnebî olup tarîkde alâka olmadığını sikât ihbâr etmekle gurre-i şehirden ref' ve yeri Eğridir kadısı olup kazâ-yı mezbûr âhara tevcîh olunmakla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Abdulcelil dâ'îlerine bakiyye-i müddeti olan ancak sekiz ay zamânını tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât İrek (?)

İrek kadısı Mustafa kazâ-yı mezbûru dokuz ay bî-berât mutasarrıf olmağın gurre-i şehirden üç ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Hürrem Paşa medresesinden dört sene infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkî-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Kürtün (?)

Kürtün(?) kadısı Hüseyin gurre-i şehirden on iki ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Göçü-i Kebîr kazâsından elli altı ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Mevlânâ Abdusselam dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkî-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu

Bâ-berât Germeği

Germeği kadısı Mustafa kazâ-yı mezbûru sekiz ay bî-berât mutasarrıf olmağın gurre-i şehirden dört ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Üveys Ağa medresesinden sekiz sene infisâl ve on beş ay âsitânesi olan Mevlânâ diğeri Mustafa

dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile müddet-i örfiyyesi tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Kiğı

Kiğı kadısı Ahmed gurre-i şehirden bakiyye-i müddeti olan iki ay zamânını tekmîlden sonra ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Oruç Paşa medresesinden tûl-ı infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Abdullah dâ'îlerine yevmî yüz otuz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Rumkale

Rumkale kadısı Ahmed'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Perloganda kazâsından hakîkî ve i'tibârî yirmi iki ay infisâl ve âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevâbî-i kadîmesiyle tekmîl-i müddet-i örfiyye etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Akçay

Akçay kadısı Nurullah'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yüz elli akçe ile Ökse kazâsından kırk ay infisâl ve otuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve Meydan kazâsı ilhâkıyla müddet-i örfiyyesi tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Hınız

Hınız kadısı Mehmed'in müddeti halle karîb olmağın şehri-âtî gâyetinden altı ay tevkîtle ref' ve yeri yetmiş akçe ile Keşderesi kazâsından altı sene infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ diğeri Mehmed dâ'îlerine yevmî seksen akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Karaîsâlı

Karaîsâlı kadısı Es-seyyid Osman'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âtîden altı ay tevkîtle ref' ve yeri seksen akçe ile Aygırı Tercan(?) kazâsından yirmi

ay infisâl ve yedi ay âsitânesi olan Mevlânâ Murad dâ'îlerine yevmî yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Yalvaç

Yalvaç kadısı Mehmed kazâ-yı mezbûru hâlî bıraktığı mütehakkık olmağın muvakkiti Salih dahî dört ay te'hîr olunup yeri üç yüz akçe ile Sındırgı kazâsından yirmi bir ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Mahmud dâ'îlerine misli ile gâyet-i şehirden ancak sekiz ay mutasarrıf olup on iki ay bakiyye-i müddetini muvakkiti mezbûr Salih'den sonra tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Balat

Balat kadısı mahlûl olmağın yüz elli akçe ile Günyüzü kazâsından otuz bir ay infisâl ve on yedi ay âsitânesi olan Receb dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ile gâyet-i şehirden ancak on iki ay mutasarrıf olup ve müddet-i örfiyyesinden bâki sekiz ayının âhar kazâda tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Divriği

Divriği kadısı Kocabeyzâde Mehmed gurre-i şehirden on dört ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Günyüzü kazâsından otuz sekiz ay infisâl ve on iki ay âsitânesi olan Es-seyyid Mehmed Esad dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Maarratü'n-Nu'man

Şuur ilhâkıyla ber-vech-i te'bîd Maarratü'n-Nu'man kazâsından mutasarrıf olan Ahmed'in te'bîde adem-i istihkâkı müte'ayyen olmakla gâyet-i şehr-i âtîden ref' ve yeri dört yüz akçe ile Van kazâsından munfasıl olup kudemâ-i tarîkden pîr ve müsîn olmakla te'bîd ihtiyâr eden Mevlânâ Mehmed Zihni dâ'îleri gâyet-i merkûmeden ilhâkı mezbûr ile ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Sandıklı

Sandıklı kadısı Şükrullah'ın kazâ-yı mezbûru hâlî bıraktığı mütehakkık olmağın muvakkiti Abdurrahim dahî iki ay te'hîr olunup yeri iki yüz akçe ile Uluborlu kazâsından hakîkî ve i'tibârî yirmi sekiz ay infisâl ve âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Yusuf dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ile gâyet-i şehirden ancak dört ay mutasarrıf olup seneteynden bakiyye yirmi ay merkûm Abdurrahim'den sonra tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Eğirdir

Eğirdir kazâsı hâlî olmakla yevmî kırk akçe ile Bursa'da Hoca Bali medresesinden tûl-ı infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mahmud dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile gâyet-i şehirden ancak yedi ay mutasarrıf olup müddet-i örfiyyesinden bâkî on üç ayını âhar kazâda tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Yedi Dîvân

Yedi Dîvân kazâsı mahlûl olmağın Ayasuluğ kadısı olan kâza-i mezbûr âhara te'bîden tevcîh olunmakla sıfrü'l-yed kalan Mevlânâ Resul dâ'îleri gâyet-i şehirden bakiyye-i müddeti olan on altı ayını kâza-i mezbûrda tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Ayasuluğ

Ayasuluğ kadısı Resul gâyet-i şehirden âhar kazâyâ nakl ve yeri yevmî üç yüz akçe ile Şeyhlü kazâsından munfasıl olup kudemâ-i ashâb-ı tarîkden ehl-i ilim ve müstahık olan Mevlânâ Abdulhalim dâileri te'bîd ihtiyâr etmeğın gâyet-i merkûmeden ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Yılanlıca

Yılanlıca kadısı İbrahim'in müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âîden altı ay tevkîtle ref ve yeri zümre-i müderrisînden olup pir ve alîl olmakla her vecihle de müstahikk-ı merhamet ve inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Esîri Es-seyyid Mustafa

dâ'îleri te'bîd ve tekâ'üd ihtiyâr etmeğin ba'de hulûli't-tevkît ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Ginolu

Ginolu kadısı Hasan gâyet-i şehirden on üç ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile yine kazâ-yı mezbûrdan altı sene infisâl ve dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Mûslihiddin dâ'îlerine misli ile ba'de hulûli't-tevkît tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Ezine

Ezine-i Ayasuluğ kadısı Osman gâyet-i şehirden on beş ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref' ve yeri müddet-i mu'ayyene ile Sarıca kadısı iken kazâ-yı mezbûr âhara tevcîh olunmakla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Mehmed dâ'îleri ba'de hulûli't-tevkît seneteynden bakiyye on dört ay kazâ-yı mezbûrda tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Mendelyat

Mendelyat kadısı Abdullah gâyet-i şehirden ref' ve yeri Antakya kazâsından munfasıl olup eşrâf-ı kuzâtdan ve kudemâ-i ashâb-ı tarîkden şâyeste-i âtifet-i şehriyârî olan Mevlânâ Salih dâ'îlerine gâyet-i merkumeden ber-vech-i ma'îşet tevcîh olunup mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Araç

Araç kadısı İbrahim kazâ-yı mezbûr hâlî bıraktığı ahâlîsi ihbârıyla mütehakkık olmağın iki yüz akçe ile Çiğli kazâsından otuz iki ay infisâl ve yedi ay âsitânesi olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine misli ile gâyet-i şehirden tekmîl-i müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Şehâbeddin

Şehâbeddin kadısı Ömer kazâ-yı mezbûru on üç ay bî-berât mutasarrıf olmağın gâyet-i şehirden ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Şeyh Resmî medresesinden elli ay infisâl ve on sekiz ay âsitânesi olan Mevlânâ Es-seyyid Abdullah dâ'îlerine yevmî

yüz elli akçe ile tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Balat

Balat kadısı İvaz gâyet-i şehirden on dört ay bakiyye-i müddetini tekmîl ettikten sonra ref' ve yeri yevmî yüz elli akçe ile Güzelce Menemen ...? kazâsından oturan altı ay infisâl ve on üç ay âsitânesi olan Mevlânâ Murtaza dâ'îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Nevâhî-i Ermenek

Nevâhî-i Ermenek kadısı Abdulhalim gâyet-i şehirden on üç ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Gaferyad kazâsından altmış altı ay infisâl ve on dört ay âsitânesi olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât İfrâz-ı Fenaris

İfrâz-ı Fenaris kazâsından ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olan Mahmud gâyet-i şehri-âtîden ref' ve yeri kırk beş akçe ile Memrevan kazâsından tûl-ı infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mustafa dâ'îlerine yevmî elli akçe ile gâyet-i merkûmeden müddet-i örfiyyesi tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Behisni

Behisni kadısı Nasuh sene-i mezbûre Şa'bânı gurrelerinden on altı ay müddet-i mu'ayyenesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri yüz otuz akçe ile Mehnav-ı Selâm kazâsından yirmi üç ay infisâl ve dokuz ay âsitânesi olup ba'de'l-imtihân istihkâkı nûmâyen olmakla şâyeste-i âtîfet-i şehriyârî olan Ahmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevkît-i mezbûr ile tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Eflâni-i Bolu

Eflâni-i Bolu kadısı Osman gâyet-i şehirden on üç ay bakiyye-i müddetini tasarrufundan sonra ref' ve yeri elli akçe [ile] Banaz kazâsından otuz üç ay infisâl ve

on iki ay âsitânesi olan Mevlânâ Ömer dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Muharremi'l-harâm li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât Kazâbad

Kazâbad kadısı Mehmed gâyet-i şehirden on altı ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Seferhisâr-ı Günyüzü kazâsından kırk bir ay infisâl ve on altı ay âsitânesi olan Mevlânâ diğêr Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

İğdir

İğdir kadısı Mehmed Esîrî kazâ-yı mezbûru hâlî bıraktığını ahâlîsi ihbâr etmeğın muvakkiti Hasan dahî beş ay te'hîr olunup yeri Çam kadısı iken kazâ-yı mezbûr Sis kazâsından ilhâk olunmakla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Es-seyyid Mehmed dâ'îleri gurre-i merkûmeden bakiyye-i müddeti olan on iki ay zamânını kazâ-yı mezbûrda tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Keşab

Keşab kadısı Mustafa kazâ-yı mezbûru hâlî bıraktığını ahâlîsi ihbâr etmeğın yeri ber-vech-i te'bîd Gümüşâbad kazâsından mutasarrıf iken kadıasker-i sâbık zamânında âhara tevcîh olunmakla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Mehmed Siyâhî dâ'îlerine ber-vech-i [te'bîd] tevcîh olunup gâyet-i şehirden mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Kal'a-i Sultâniye

Kal'a-i Sultâniye kadısı Es-seyyid Abdullah gâyet-i şehirden on iki ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Kepsut kazâsından otuz iki ay infisâl ve on dokuz ay âsitânesi olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevkît-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Akşehir

Akşehir kadısı Mehmed gâyet-i şehirden on dört ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref` ve yeri iki yüz akçe ile Geyuz kazâsından yirmi dört ay infisâl ve sekiz ay âsitânesi olan Mevlânâ Hasan dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevkât-i mezbûr ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Hısn-ı Mansur

Hısn-ı Mansur kadısı İbrahim gâyet-i şehirden on iki ay bakiyye-i müddetini tekmîlden sonra ref` ve yeri iki yüz akçe ile Behisni kazâsından otuz sekiz ay infisâl ve yirmi dört ay âsitânesi olan Mevlânâ Mahmud dâ'îlerine misli ve tevâbi'-i kadîmesiyle [tekmîl-i] seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Bayramiç

Bayramiç kadısı Osman'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri âtîden altı ay tevkât ile ref` ve muvakkiti dahî âhar kazâyâ nakl ve yeri iki yüz akçe ile kazâ-yı mezbûrdan hakîkî ve i'tibârî otuz iki ay infisâl ve âsitânesi olup müstahık olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevcih olunmağla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Abdulmuin dâ'îlerine seneteynden bakiyye-i müddeti olan on iki ...? ...? Vesâ'ır tevâbi'-i kadîmesiyle tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

[19]

Bafra

Bafra kadısı İsmail'in hasebü'l-iktizâ kasr olunan yedi ay zamânı ibkâ olunup sene-i âtiye Şa'bân-ı gâyetine değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

İdlibi's-Suğrâ

İdlibi's-Suğrâ kadısı Ahmed'in Dîvân-ı Hümâyûn'a hüsnü's-sülûkunu müş'ir mahzâr gelmekle müddet-i örfiyyesine dört ay zam olunup sene-i âtiye Rebî'ü'l-âhir gâyetine değin mutasarrıf olup ba'dehû muvakkiti Es-seyyid Ahmed dâ'îleri mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Fî gurre-i Recebi'l-mürecceb li-sene sitte ve tis'în ve elf

Eskişehir

Eskişehir kadısı Mahmud'un hüsnü's-sülûkunu sikât ihbâr etmekle binâ'enaleyh müddet-i örfiyyesine iki ay zam olunup sene-i âtiye Rebî'ü'l-âhir gâyetine değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Yarhisâr

Yarhisâr kadısı Ahmed'in hüsnü's-sülûkunu mahzâr gelmekle müddet-i örfiyyesine dört ay zam olunup sene-i âtiye Ramazanı gâyetine değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Eşme Ma'a Anay(?)

Eşma ma'a Anay(?) kazâsı hâlî olmağın muvakkaten Gölhisâr-ı Hamid kadısı olup müstahik olan Mevlânâ Elhâc Mehmed dâ'îlerine gurre-i şehirden tevkît-i hulûline değin tasarruf idüp ba'dehû muvakkiti olunduğu Gölhisâr-ı Hamid kazâsıyla ma'an mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Minas

Minas kazâsı müstakil kazâ olmakla gurre-i şehirden Mihalic'den ifrâz olunup bundan akdem on iki ay müddetle muvakkiti olup hasebü'l-iktizâ tasarrufu müyesser olmayıp te'hîr olunan Mevlânâ İsmail dâ'îleri müddet-i mezbûresini tekmîl [etmek] ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Karaîsâlı

Karaîsâlı kazâsından ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olan Mehmed'in te'bîde adem-i istihkâkı müte'ayyen olmakla gurre-i şehirden ve ref' ...? kazâsından munfasıl olup sâdât-ı kirâmdan sezâvâr-ı âtîfet-i şehriyârî olan Mevlânâ Es-seyyid Osman dâ'îlerine muvakkiti olduğu Akdağ kazâsının tevkît-i hulûline değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Şa'bân-ı mu'azzam li-sene sitte ve tis'în ve elf

Ba'zı Geldingân(?)

Baz-ı Geldingân kazâsının defter-i mevkûfatda mastûr olan otuz sekiz buçuk ay(?) bir rub' avâriz hânesine kesîr gelmemek üzere Amasya kazâsından nâhiye ve hâneler ve hânesine zam ve ilhâk olunmak bâbında emr-i âlî sâdır olmağın hâlâ kazâ-yı mezbûra mutasarrıf olan Ali gâyet-i şehirden ref' ve yeri Amasya kazâsına nâhiye olmak vechi üzere ilhâk ve Amasya kadısı olan Ahmed dâ'îleri gâyet-i şehirden bermûceb-i emr-i âlî mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Şorba

Şorba kadısı Ahmed'in bi'l-iktizâ kasr olunan beş ayı ibkâ olunup sene-i âtiye Reb'ü'l-evveli gâyetine değîn mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bender-i Kili

Bender-i Kili kadısı Süleyman'ın kazâ-yı mezbûru hâlî bıraktığını ahâlîsi ihbâr etmekle muvakkiti olan Hasan dâ'îleri gâyet-i şehirden tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Kızılkaya

Kızılkaya kazâsı hâlîdir deyû hilâf-ı inhâ Elmalı kazâsından ilhâk olunmakla gâyet-i şehri âtîden ifrâz ve kadiasker-i esbâk zamânında tevcîh olunan Mevlânâ Ali dâ'îlerine ibkâ ve gâyet-i merkûmeden müddet-i örfiyyesi tamâmına değîn mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Adalı

Adalı kadısı Şeyhzâde İbrahim'in hüsnü's-sülûkunu ahâlîsi ihbâr etmeğîn müddet-i örfiyyesine dört ay zam olunup sene-i âtiye Cumâde'l-ûlâsı gâyetine değîn Timurcu Borlusu ilhâkıyla mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Gedos

Gedos kadısı Mustafa'nın hüsnü's-sülûkunu sikât ihbâr etmekle binâ'enaleyh müddet-i mu'ayyenesine beş ay zam olunup sene-i âtiye Zilhiccesi gâyetine değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Ramazânî'l-mübârek li-sene sitte ve tis'în ve elf

Ezine-i Kazdağı

Muvakkaten Ezine-i Kazdağı kadısı olan Mevlânâ Mehmed'in bi'l-iktizâ kasr olunan iki ay zamânı ibkâ olunup gâyet-i şehirden müddet-i örfiyyesi tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Derkenar: Mûcibince emr-i âli sâdır olunmuştur.

Kireli

Kireli kadısı Es-seyyid Ahmed bi'l-iktizâ âhar kazâyâ nakl ve yeri muvakkaten Biga kadısı olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine gâyet-i şehirden tevkîl-i hulûline değin tasarruf idüp ba'dehû muvakkiti olduğu Biga kazâsıyla ma'an mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Mendelyat

Mendelyat kadısı Abdullah'ın müddeti halle karîb olmağın gâyet-i şehri-âti'den altı ay tevkîtle ref' ve yeri Kireli kadısı iken kazâ-yı mezbûr bi'l-iktizâ âhara tevcîh olunmakla sifrû'l-yed kalan Mevlânâ Es-seyyid Ahmed dâ'îlerine bakiyye-i müddeti olan on iki ay zamânını tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Soyda

Soyda kadısı Mehmed'in hüsnü's-sülûküne mahzâr gelmekle on iki ay müddet-i mu'ayyenesine üç ay zam olunmakla kazâ-yı mezbûru on beş ay tamâmına değin mutasarrıf olup ba'dehû muvakkiti Rızaullah dâ'îlerinin dahî müddet-i örfiyyesine iki ay zam olunup sene-i mezbûre Zilka'desi guresinden Akka ve Hille/Çile(?) ilhâklarıyla yirmi iki ay tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene sitte ve tis'în ve elf

Honoz

Honoz kadısı Mehmed'in kazâ-yı mezbûru bıraktığını ahâlîsi ihbâr etmekle muvakkiti Mevlânâ Ali dâ'îlerinin tevkîti gurre-i merkûmeye kasr olunmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Gördüs

Gördüs kadısı Receb'in hüsnü's-sülûkunu müş'ir mahzar gelmekle müddet-i örfiyyesine dört ay zam olunup sene-i mezbûre Cumâde'l-ûlâsı gurresinden tekmîl-i seneteyn edinceye mutasarrıf olup ba'dehû muvakkiti Edhemzâde Mehmed dâ'îlerine on iki ay müddet-i mu'ayyenesi tekmîl ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Gönen-i Karesi

Gönen-i Karesi kadısı Mevlânâ Şah(?) Mehmed sene sitte ve tis'în ve elf Cumâde'l-âhiresi gurresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye ettikten sonra Mevlânâ Es-seyyid Abdulgani dâ'îlerine tevcîh olduğu kadıasker-i sâbık ruznâmesinde mastûr ve mukayyed olmağın tevcîh-i sâbık üzere ibkâ ve sene sitte ve tis'în ve elf Saferi gurresinden tekmîl-i müddet-i örfiyye etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Samsun

Samsun kadısı Ahmed'in hüsnü's-sülûkunu müş'ir mahzar gelmekle müddet-i örfiyyesine iki ay zam olunup sene-i mezbûre Şa'bânı gâyetine değin mutasarrıf olup ba'dehû muvakkiti Mevlânâ Mustafa tekmîl-i müddet-i örfiyye etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Kula

Kula kadısı Musa'nın hüsnü's-sülûkunu müş'ir mahzar gelmekle bakiyye-i müddetini dört ay zam olunup sene-i âtiye Rebî'ü'l-evveli gâyetine değin tasarrufundan sonra muvakkiti Ali dâ'îlerine tekmîl-i müddet-i örfiyye etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Van

Van kadısı Es-seyyid Mehmed'in hasebü'l-iktizâ kasr olunan zamânı ibkâ olunup sene-i mezbûre Cumâde'l-ûlâsı gâyetine değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

İznikmid

İznikmid kadısı Abdurrahim kazâ-yı mezbûr dokuz ay bî-berât mutasarrıf olmağın muvakkiti Mevlânâ Mahmud dâ'îlerinin tevkît-i sene-i mezbûre Cumâde'l-ûlâsı guresine kasr olunmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Arpoz

Arpoz kazâsından ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olan Hasan gâyet-i şehirden bâ-fermân-ı âlî ref' ve yeri bundan akdem kazâ-yı mezbûra te'bîden mutasarrıf iken kadıasker-i sâbık zamânında mezbûr Hasan'a tevcîh olunmakla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine bâ-fermân-ı âlî ibkâ ve gâyet-i mezbûreden ber-vech-i te'bîd mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

[20]

Bergümüş(?) ma' Sağan(?)

Ala ...? te'bîd ...? ma' ...? kazâsına mutasarrıf olan Davud'un te'bidi bî-hâsıl olmağla ...? ...? gurre-i şehirden ber-vech-i mezkûr ma'an mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Minas

Minas kadısı İsmail sene-i mezbûre Receb'i guresinden on iki ay müddet-i mu'ayyenesi tekmiiden sonra ref' ve yeri Nevâhî-i Alâiye kadısı iken kazâ-yı mezbûr âhara ber-vech-i ma'îşet tevcîh olmakla sifrü'l-yed kalan Mevlânâ Said El-Bâkî ibrâd-ı ilhâkıyla tekmiî-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Yenice-i Eflegânî

Yenice-i Eflegânî kadısı Mustafa'nın hüsnü's-sülûkunu müş'ir mahzar gelmekle müddet-i örfiyyesine dört ay zam olunup sene-i âtiye Ramazân'ı gâyetine değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Başgelenbe

Başgelenbe kadısı Ahmed'in bî-hasebil iktizâ kasr olunan zamânı ibkâ olunup sene-i mezbûre Şa'bân'ı guresinden müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ber-vech-i te'bîd muvakkiti olan Kâmuranzâde Esad dâ'îleri mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Gönen-i Karesi

Gönen-i Karesi kadısı Mehmed'in hüsnü's-sülûkunu müş'ir mahzar gelmekle müddet-i örfiyyesine dört ay zam olunup sene-i sâbika Cumâde'l-âhiresi guresinden seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Zilhiceti's-şerîfe li-sene sitte ve tis'in ve elf

...?

...? kazâsından ifrâz ve kadıasker-i sâbık zamânında ve ber-vech-i te'bîd tevcîh olunan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine ibkâ olunup gâyet-i mezbûrdan ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Ezine-i Kazdağı

Ezine-i Kazdağı ...? ...? Şevvâl'i guresinden tekmîl-i müddet-i örfiye ettikten sonra hâla ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olduğu Seyhanlı kazâsı ilhâkıyla yirmi iki ay tamâmına değin mutasarrıf olmak üzere Mevlânâ Yusuf dâ'îlerine tevcîh olunduğu Ruznâmede mastûr ve mukayyed olmağın (Bulunamadı) ber-vech-i mezbûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Siroz

Siroz kazâsı sene-i âtiye Şa'bân'ı gâyetine değin mutasarrıf olmak üzere Es-seyyid Abdurrahim dâ'îlerine tevcîh olunduğu Ruznâmede mastûr ve mukayyed olmağın

ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olup ba'dehû muvakkiti Mevlânâ Ahmed müddet-i örfiyyesi tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Vakıf

Vakıf kazâsı gâyet-i şehirden Yenişehir-i Aydın kazâsından ifrâz ve kadıasker-i esbâk zamânında te'bîd ve tevcîh olunan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine ibkâ ve gâyet-i merkûmeden ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Devrekânî

Devrekânî kadısı Hâfız Mehmed'in hüsnü's-sülûkunu sikât ihbâr etmekle binâ'enaleyh müddet-i örfiyyesine dört ay zam olunup sene-i âtiye Ramazân'ı gâyetine değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Isparta

Isparta kadısı Receb'in hüsnü's-sülûkunu müş'ir mahzar gelmekle müddet-i örfiyyesine dört ay zam olunup sene-i âtiye Zilka'desi gâyetine değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Zilhiccetî's-şerîfe li-sene sitte ve tis'in ve elf

Daday

Daday kadısı Ali kazâ-yı mezbûru hâlî bıraktığını bizzat kendi i'lâm etmeğın muvakkiti Tabanzâde Ahmed dâ'îlerinin tevkît-i şehir-i mezbûr mutasarrıfına kasr olunmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Âb-ı Sâfi

Ber-vech-i ma'îşet Akyazı kazâsından mutasarrıf olan Es-seyyid Muharrem'in ma'îşeti bî-hâsıl olmakla Âb-ı Sâfi kazâsı ilhâk olunup gurre-i merkûmeden ma'an mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Yenice-i Taraklı

Alâ vechi't-te'bîd Köşk kazâsından mutasarrıf olan Ahmed'in te'bîdi bî-hâsıl olmakla Yenice-i Taraklı kazâsı ilhâk olunup gurre-i merkûmeden ma'an mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Tuzla

Tuzla kazâsı sene-i hamsûn ve tis'în ve elf Receb'i guresinden seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak üzere Mevlânâ Şeyhzâde Mustafa dâ'îlerine tevcih olunduğu kadiasker-i esbâk Ruznâmesinde mastûr ve mukayyed olmağın hüsnü's-sülûkuna binâ'en iki ay dahî zam olunup sene sitte ve tis'în ve elf Şa'bân'ı gâyetine değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Torul

Torul kadısı Es-seyyid Mehmed'in hüsnü's-sülûkunu müş'ir mahzar gelmekle binâ'enaleyh müddet-i örfiyyesine iki ay zam olunup sene-i âtiye Recebû'l-müreccebi gâyetine değin mutasarrıf olup ba'dehû muvakkiti Ataullah dâ'îleri tekmi'l-i müddet-i örfiyye etmek ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Senir Ma'a Düşenbe

Senir ma'a Düşenbe kadısı Es-seyyid Mehmed gâyet-i şehirden ref' ve yeri bakiyye-i müddetini Köyceğiz kazâsından tekmi'l etmek üzere nakl olunup gâyet-i merkûmeden dokuz ay tamâmına değin mutasarrıf olup ba'dehû muvakkiti diğer Es-seyyid Mehmed dâ'îleri mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Köyceğiz

Köyceğiz kadısı Ali gâyet-i şehirden ref' ve müddet-i mu'ayyenesinden bâki on iki ayını tekmi'l etmek üzere nakl olunup gâyet-i merkûmeden mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Sobiçe

Sobiçe kazâsı sene-i hamsûn ve tis'în ve elf Ramazân'ı guresinde tekmi'l-i seneteyn etmek üzere Mevlânâ Elhâc Hızır dâ'îlerine tevcih olunduğu kadiasker-i sâbık Ruznâmesinde mukayyed ve mastûr olmağın hüsnü's-sülûkuna binâ'en üç ay dahî

zam olunup sene sitte ve tis'în ve elf Zilka'desi gâyetine değin Şahime(?) ilhâkıyla mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Merzifon

Merzifon kadısı Hüseyin dâ'îlerinin hüsnü's-sülûkunu müş'ir mahzar gelmekle binâ'enaleyh müddet-i örfiyyesine iki ay zam olunup sene-i âtiye Şa'bân'ı gâyetine değin mutasarrıf olup ba'dehû muvakkiti Yusuf dâ'îlerine mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Muharrem li-sene sitte ve tis'în ve elf

Kaş

Kaş kadısı Nurullah'ın ecnebî olup tarîkde alâkası olmadığını sikât ihbâr etmekle gâyet-i şehirden [ref] ve yerine Siroz kazâsından Mevlânâ Es-seyyid Abdurrahim dâ'îleri nakl olunup bakiyye-i müddeti olan on iki ay zamânını kazâ-yı mezbûrda tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Siroz

Siroz kadısı Abdurrahim âhar kazâyâ nakl olunmağın muvakkiti Mevlânâ Ahmed dâ'îlerinin tevkît-i gâyet-i şehire kasr olunmak muvakkiti Es-seyyid Ahmed mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

[21]

El-menâsibü'l-Mısriyyetü'l-ma'rûza ale'l-atâbeti'l-aliyye fî Saferi'l-hayr li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât Buhayra

Diyâr-ı Mısriyye'de Buhayra kadısı Mevlânâ Mustafa sene-i sâbika Ramazân'ı guresinden seneteyn tamâmına değin tasarrufundan sonra ref ve yeri yüz elli akçe ile Menzile kazâsından otuz dört ay infisâl ve yirmi ay âsitânesi ve meşâkk-ı seferi olan Mevlânâ Abdulmelik dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevâbî-i kadîmesiyle seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Behnesâviyye

Diyâr-ı Mısriyye’de Behnesâviyye kadısı Mevlânâ Ali sene-i sâbika Şa’bân’ı guresinden seneteyn tamâmına değin tasarrufundan sonra ref’ ve yeri kırk akçe ile İstanbul’da Sinan Ağa medresesinden tûl-ı infisâl ve âsitânesi olan Mahmud dâ’îlerine yevmî yüz elli akçe ile tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba’d-e’l-arz buyruldu.

Hangâh

Diyâr-ı Mısriyye’de Hangâh kadısı Mehmed hüsnü’s-sülûku olmakla müddet-i mu’ayyenesine üç ay zam olunup bin doksan altı senesi Şa’bân’ı gâyetine değin tasarrufundan sonra muvakkiti olan Mevlânâ müstakim Abdullah mutasarrıf olmak ricâsına ba’d-e’l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Reşid

Diyâr-ı Mısriyye’de Fuva kazâsına ber-vech-i ma’îşet mutasarrıf olan Hüsamzâde Abdurrahim gâyet-i şehr-i âtîden altı ay tevkîtle ref’ ve yeri dört yüz doksan dokuz akçe ile Dimyat kazâsından kırk bir ay infisâl ve otuz iki ay âsitânesi olup eşrâf-ı kuzât ve evlâd-ı ulemâdan olan Mevlânâ Abdulhadi dâ’îlerine gâyet-i şehr-i mezkûreden mutasarrıf olup ba’d-hû sekiz ay bakiyye-i müddetini Reşid kazâsında tekmîl etmek üzere Mahalletü’l-Kübrâ kadısı olan Mehmed Reşid’den olan müddet-i mu’ayyenesini sene-i âtiye Cumâde’l-ûlâsı guresinden tekmîl ettikten sonra merkûm Abdulhadi Fuva kazâsı ilhâkıyla Reşid kazâsına seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba’d-e’l-arz inâyet buyruldu.

Fî gurre-i Rebî’u’l-evvel li-sene sitte ve tis’în ve elf

Bâ-berât Circe

Diyâr-ı Mısriyye’de Circe kadısı Kasım sene-i sâbika Cumâde’l-ûlâsı guresinden müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ref’ ve yeri Sinbu kazâsından yirmi dokuz ay infisâl ve kâmil âsitânesi olup müstahık olan Mevlânâ Hasan dâ’îlerine yevmî iki yüz akçe ile bâ-fermân-ı âlî tevcih olunup ba’d-e hulûlî’t-tevkîti’l-mezbûr Sina(?) ve

Arim vesâir tevâbî-i kadîmesiyle seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Fî gurre-i Rebî'ü'l-âhir li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât Cezâyir

Diyâr-ı garbta Cezâyir kadısı olan Şeyh Mehmed gurre-i merkûmeden tekâmîl-i seneteyn edince tasarrufundan sonra ref' ve yeri yine kazâ-yı mezbûrdan altı sene infisâl ve otuz ay âsitânesi olup müstahık olan Mevlânâ Osman dâ'îlerine Kostantine ve Belde-i Anab ve Müstağnem ve Tilimsân ilhâkıyla tekâmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Sinbu

Diyâr-ı Mısıriyye'de sene-i sâbıkâ Zilka'desi guresinden Sinbu kazâsından mutasarrıf olan Mustafa dört ay tasarrufundan sonra âhar kazâyâ nakl olunup lâkin hilâf-ı marzîsi olduğu mütehakkık olmakla sene-i mezbûre Receb'i guresinden ibkâ olunup seneteynden bakiyye-i müddeti olan yirmi ayını tekâmîl edince Sinbu kazâsını mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Menzile

Diyâr-ı Mısıriyye'de Menzile kadısı Halil'in zihâm-ı mülâzımına binâ'en seneteyn müddetinden dört ay zamânı kasr olunup muvakkiti olan Mevlânâ Abdülkerim dâ'îleri sene-i mezbûre Şa'bân'ı guresinden tekâmîl-i müddet-i örfiyye edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Cumadel'-ûlâ li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât Tunus

Diyâr-ı garb'da Tunus kadısı Es-seyyid Abdurrahman'ın müddet-i mu'ayyenesi halle karîb olmağın gurre-i şehirden altı ay tevkîtle ref' ve yeri üç yüz akçe ile Trablusgarb kazâsından kırk bir ay infisâl ve on beş ay âsitânesi olup müstahık olan Mevlânâ

İbrahim dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ile tevcih olup tevâbî-i kadîmesiyle seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Recebi'l-mürecceb li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât Cize

Diyâr-ı Mısriyye'de Cize kadısı Mevlânâ Mehmed gurre-i şehirden altı ay tevkîtle ref' ve yeri üç yüz akçe ile İskenderiye kazâsından kırk beş ay infisâl ve otuz beş ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Derviş Ali dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ve Ebutiç kazâsı ilhâkıyla tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Tizmend

Diyâr-ı Mısriyye'de Tizmend kazâsına ber-vech-i ma'îşet mutasarrıf olan Hüssamzâde Abdurrahim gâyet-i şehirden iki ay tevkîtle ref' ve yeri kırk akçe ile İstanbul'da Sütçübaşı medresesinden on altı ay infisâl ve on ay âsitânesi olan Mevlânâ Osman dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve tevâbî-i kadîmesinden Baha(?) ve Nüveyre(?) ilhâkıyla seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Şa'ban-ı muazzam li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât İskenderiyye

Diyâr-ı Mısriyye'de İskenderiyye kadısı Mevlânâ Mehmed sene-i sâbıka Zilhiccesi guresinden müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Abyâr kazâsından kırk bir ay infisâl ve yirmi bir ay âsitânesi olup müstahık olan Mevlânâ diğher Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ve tevâbî-i kadîmesiyle tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Benî Sûveyf ve Mûnîf

Diyâr-ı Mısriyye'de Benî Suveyf kadısı Süleyman sene-i sâbıka Şa'bân'ı guresinden tekmîl-i seneteyn ettikten sonra ref' ve yeri üç yüz akçe ile Circe kazâsından elli altı

ay infisâl ve on altı ay âsitânesi olup müstahık olan Mevlânâ Merhabazâde Nimetullah dâ'îlerine yevmî dört yüz akçe ve Baha(?) ve Nüveyre(?) ilhâkıyla ancak altı ay mutasarrıf olup seneteynden bakiyye-i müddeti olan on sekiz ayını Münîf kadısı Mehmed sene sitte ve tis'în ve elf Cumâde'l-âhiresi guresinden müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra Münîf kazâsında tevâbî-i kadîmesiyle tekmîl etmek ricâsına ba'de'l-arz inâyet bulundu.

Bâ-berât Şıkk-ı Sânî

Diyâr-ı Mısriyye'de Şıkk-ı Sânî kazâsı iş bu sene sitte ve tis'în ve elf Ramazân'ı guresinden seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak üzere Ömer dâ'îlerine tevcîh olduğu Ruznâmede mastûr ve mukayyed olmağın ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu

[22]

Fî gurre-i Ramazânî'l-mübârek li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât Mahalletü'l-Kübrâ

Diyâr-ı Mısriyye'de on iki ay bakiyye-i müddetini Mahalletü'l-Kübrâ kazâsında tekmîl etmek üzere Reşit kadısı olan Mevlânâ Arif Mehmed sene-i âtiye Cumâde'l-ûlâsı guresinden Mahalletü'l-Kübrâ'da olan müddet-i mu'ayyenesini tekmîlden sonra ref' ve yeri dört yüz doksan dokuz akçe ile Mansûre kazâsından altmış ay infisâl ve kırk ay âsitânesi olup evlâd-ı ulemâ ve eşrâf-ı kuzâtdan olan Mevlânâ Hüssamzâde Abdurrahim dâ'îleri misli ile seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Feyyûm

Diyâr-ı Mısriyye'de Feyyûm kadısı Hasan sene-i mezbûre Cumâde'l-ûlâsı guresinden müddet-i örfiyyesini tasarrufundan sonra ref' ve yeri iki yüz akçe ile Buhayra kazâsından otuz altı ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Ahizâde Es-seyyid Mehmed dâ'îlerine yevmî üç yüz akçe ile tevcîh ve ba'de hulûlî't-tevkît Fenaris Kana/Fena(?) ve (...?) kazâları ilhâklarıyla seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Hangâh

Diyâr-ı Mısriyye’de on iki ay bakiyyesini Hangâh’da tekmîl etmek üzere Mansûre kadısı olan Es-seyyid Mehmed Hangâh’da olan müddet-i mu‘ayyenesini sene-i âtiye Ramazân’ı guresinden tekmîl ettikten sonra ref‘ ve yeri yüz elli akçe ile Suyût kazâsından otuz ay infisâl ve dokuz ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Abdullah dâ‘îlerine yevmî iki yüz akçe ve Benî Harâm ilhâkî vesâir tevâbî-i kadîmesiyle tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba’d-e’l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Mansûre

Diyâr-ı Mısriyye’de muvakkaten Mansûre kadısı olan müstakim Abdullah sene-i âtiye Ramazân’ı guresinden otuz iki ay müddet-i mu‘ayyenesini tasarrufundan sonra ref‘ ve yeri dört yüz akçe ile Münif kazâsından kırk dört ay infisâl ve yirmi ay âsitânesi olup kudemâ-i tarîkden müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Es-seyyid Mehmed dâ‘îlerine misli ve tevkît-i mezbûr ve tevâbî-i kadîmesiyle bâ-fermân-ı âlî tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba’d-e’l-arz buyruldu.

Fî gurre-i Şevvâli’l-mükerrem li-sene sitte ve tis‘în ve elf

Nahrâriye ve Şıkk-ı Sâni

Diyâr-ı Mısriyye’de Nahrâriye kazâsı hâlî olmakla kırk akçe ile Bursa’da Şeyhü’l-Harem medresesinden tûl-ı infisâl ve âsitânesi olup müstahıkk olan Mevlânâ Mustafa dâ‘îlerine yevmî yüz elli akçe ve gâyet-i şehirden iki ay tevkîtle dört ay mutasarrıf olup seneteynden bakiyyesi olan yirmi iki ay Şıkk-ı Sâni kazâsında mutasarrıfı Ömer’den sonra tekmîl etmek ricâsına ba’d-e’l-arz sadaka buyruldu.

Abyâr

Diyâr-ı Mısriyye’de muvakkaten Abyâr kadısı olan Ali’nin tarîkinde tafrası olmağla te’hîr ve mutasarrıfı Abdulmü’min sene-i sâbıkâ Zilhiccesi guresinden seneteyn tamâmına değin tasarrufundan sonra ref‘ ve yeri yüz elli akçe ve Behnesâviyye

kazâsından otuz bir ay infisâl ve yirmi ay âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî iki yüz akçe ve müddet-i örfiyye ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Menzile

Diyâr-ı Mısriyye'de Menzile kadısı Abdulkерim sene-i mezbûre Şa'bân'ı gurrelerinden müddet-i örfiyyesini tekmîlden sonra ref' ve yeri Circe kazâsı muvakkiti olup kazâ-yı mezbûru bâ-fermân-ı âlî âhara tevcîh olunmakla sifrü'l-yed kalan Ali dâ'îlerine seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Fî gurre-i Zilhicce'ti's-şerîfe li-sene sitte ve tis'în ve elf

Bâ-berât Bilis

Diyâr-ı Mısriyye'de Bilis kadısı İbrahim gurre-i şehirden seneteyn müddetini tasarrufundan sona ref' ve yeri dört yüz akçe ile Benî Suveyf kazâsından otuz üç ay infisâl ve kâmil âsitânesi olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine misli ve nefsi Bilis'de vâki Takiyüddin medresesi ilhâkıyla seneteyn tamâmına değin mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Menfelût

Diyâr-ı Mısriyye'de Menfelût kadısı Hasan sene-i mezbûre Ramazân'ı gurrelerinden tekmîl-i seneteyn ettikten sonra ref' ve yeri kırk akçe ile Üsküdar'da Balaban Ağa medresesinden on yedi sene infisâl ve on dört ay âsitânesi olup zâten ve zamânen medrese-i hârice müntehî olan Mevlânâ Mehmed Emin dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ve Kûsiye ilhâkı ve tevâbî'-i kadîmesiyle tekmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Müzahameteyn

Diyâr-ı Mısriyye'de Müzahameteyn kadısı Es-seyyid Mehmed gurre-i merkûmeden seneteyn tamâmına değin tasarrufundan sonra ref' ve yeri yüz elli akçe ile Mihrariye kazâsından mağdûriyetinden mâ'adâ hakîkî ve i'tibârî on dört ay infisâl ve âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî iki yüz

akçe ve tevâbî-i kadîmesiyle ba'de hulûlî'l-tevkît tekâmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Bâ-berât Circe

Diyâr-ı Mısriyye'de Circe kadısı Hasan sene-i âtiye Muharrem'i guresinden seneteyn tamâmına değin tasarrufundan sonra ref' ve yeri kırk akçe ile Bursa'da Ferhad Paşa medresesinden dört sene infisâl ve on dört ay âsitânesi olup müstahıkk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine yevmî yüz elli akçe ile bâ-fermân-ı âlî tevcîh olunup ba'de hulûlî'l-vakt Esnâ ve Abrim vesâir tevâbî-i kadîmesiyle tekâmîl-i seneteyn edince mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bâ-berât Cerbe

Cerbe kadısı Es-seyyid Ahmed'in müddet-i tamâm olup kuzâtdan dahî tâlib-i zuhûr etmemekle Trablusgarb'da dâhil elli ile Osmaniye medresesinin müderrisi ehl-i ilim ve her vecihle mahâl ve müstahık olan Mevlânâ Ahmed dâ'îleri alâ vechi't-te'bîd kabul etmekle gâyet-i şehriyârîden tevâbî-i kadîmesiyle ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Zilhicce'ti's-şerîfe li-sene sitte ve tis'in ve elf

Abyâr

Diyâr-ı Mısriyye'de Abyâr kadısı olan Abdülmü'min gâyet-i şehriyârîden âhar kazâyâ nakl ve yeri Mahalletü'l-Kübrâ kazâsından munfasıl olup kudemâ-i ashâb-ı tarîkden ve eşrâf-ı kuzâtdan ehl-i ilim ve sezâvâr-ı âtîfet-i şehriyârî olan Mevlânâ diğer Abdülmü'min dâ'îlerine gâyet-i merkûmeden mahalletü'l-merhûm ve Berme (Birne) ve Tuhun Vasari vesâir tevâbî-i kadîmesiyle ber-vech-i ma'îşet tevcîh olunup matlabı olan Mahalletü'l-Kübrâ kazâsından tasarrufa sâlih oluncaya dek ber-vech-i mezkûr mutasarrıf olup ba'de-leylî'l-merâm ancak İsar kazâsından muvakkiti olup te'hîr olunan Ali mutasarrıf olmak ricâsına ba'de'l-arz buyruldu.

Nahrâriye

Diyâr-ı Mısriyye’de Nahrâriye kadısı Mustafa’nın meddet-i mu’ayyenesine halle karîb olmağın gâyet-i şehirden dört ay tevkîtle ref` ve yeri Abyâr kadısı iken kazâ-yı mezbûr bi’l-iktizâ âhara ber-vech-i ma’îşet tevcîh olunmakla sifrû’l-yed kalan Mevlânâ Abdülmü’min dâ’îlerine seneteynden bakiyye-i müddeti olan on ayını Şaha Bisyum ve [...] vesâir tevâbî-i kadîmesiyle tekmîl etmek ricâsına ba’de’l-arz sadaka buyruldu.

[23]

Mahalle-i Ebî Ali

Diyar-ı Mısriyye’de Mahalle-i Ebi Ali kazâsı gâyet-i şehri âtîden Bilis kazâsından ifraz ve ber-vech-i ma’îşet Mahallet’ül-merkum kazâsına mutasarrıf iken kazâ-yı mezbûr Abyâr kazâsından ilhak olunmağla sifrû’l-yed kalan Mevlânâ Mustafa dâ’îleri Mahalle-i Malik ve Suk ve Cenah ve Minyetü’l-Cenah vesâir tevâbî’-i kadîmesiyle gâyet-i merkûmeden ber-vech-i ma’îşet mutasarrıf olmak ricâsına ba’de’l-arz buyruldu.

Suyût

Diyar-ı Mısriyye’de Suyût kadısı Ali sene-i mezbûre Recebü’l-müreccebi gurrasinden tekml-i müddet-i örfiyye ettikten sonra Menzile kadısı iken yedi ay zamânı kasr olunan Mevlânâ Abdulkerim dâ’îlerine ba’de hûlûlî’t-tevkît yedi ay bakiyye-i müddetini kazâ-yı mezbûr Suyût’da tekml etmek ricâsına ba’de’l-arz buyruldu.

Menzile

Diyar-ı Mısriyye’de Menzile kadısı Abdulkerim sene-i âtî Şa’bân’ı gâyetine değın tasarrufundan sonra ref` ve yeri muvakkaten Abyâr kadısı iken kazâ-yı mezbûr ber-vech-i ma’îşet ahara tevcih olunmağla tasarrufu müyesser olmayup sifrû’l-yed kalan Mevlânâ Mehmed dâ’îlerine yevmî iki yüz akçe ve tevâbî’-i kadîmesiyle ancak on üç ay mutasarrıf olup seneteynde bâkî on bir ayını mim gayrı tevkît Suyût kazâsında Abdulkerim’den sonra tekml etmek ricâsına ba’de’l-arz buyruldu.

Tahtaha ve Münşiye

Diyar-ı Mısriyye’de Tahtaha ve Münşiye kazâsından ber-vech-i ma’îşet mutasarrıf olan Mevlânâ Abdulhadi gâyet-i şehirden iki ay tevkîtle ref` ve yeri muvakkaten Bilis kadısı olup müstehâkk-ı inâyet olan Mevlânâ Mehmed dâ’îleri ber-vech-i ma’îşet mutasarrıf olup ba’delhû muvakkiti olduğu Bilis kazâsıyla ma’a ber-vech ilhâk mutasarrıf olmak ricâsına ba’del’arz buyruldu.

[24]

Boş

[25]

El-medârisi’l-ma’rûzati’l-atabeti’l-âliyye fî gurre-i Muharrem li-sene sitte ve tis’in ve elf

Şeyhü’l-Harem

Bursa Şeyhü’l-Harem müderrisi Abdurrahman gâyet-i şehirden ref` ve yeri İstanbul’da yirmi beş akçe ile Saruhan medresesinden munfasıl olup erbâb-ı haysiyatdan olan Mevlânâ Mustafa dâ’îlerine yevmî otuz akçe ile ba’del’arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Saferi’l-hayr li-sene sitte ve tis’in ve elf

Sinan Ağa

Bursa Sinan Ağa müderrisi Mehmed ref` ve yeri yevmî otuz akçe ile İstanbul’da Şerif Hasan medresesinde munfasıl olup erbâb-ı haysiyatdan olan Mevlânâ Mecdizâde Ahmed dâ’îlerine yevmî kırk akçe ile ba’del’arz sadaka buyruldu.

Sinan Paşa

Bursa Sinan Paşa müderrisi ref` ve yeri yevmî iki yüz beş akçe ile İstanbul’da Fazıl Efendi medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Mustafa dâ’îlerine yevmî otuz akçe ile ba’del’arz sadaka buyruldu.

Hayrullah Ağa

Üsküdar'da Hayrullah Ağa medresesi müderrisi Ömer ref' ve yeri yevmî beş akçe ile İstanbul'da Saruhan medresesinden munfasıl olup erbâb-ı istihkâk Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hasan Paşa

Üsküdar'da Hasan Paşa müderrisi Osman'ın ref' ve yeri yevmî beş akçe ile İstanbul'da Cibâli Efendi medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Abdullah dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hayrullah Ağa

Üsküdar'da Hayrullah Ağa medresesi müderrisi Ömer ref' ve yeri İstanbul'da Cafer Çelebi medresesinden munfasıl olup müstahikk-ı inâyet-i şehriyârî olan Mevlânâ Abdullah dâ'îlerine yevmî otuz akçe ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Sinan Ağa

Bursa'da Sinan Ağa müderrisi Mehmed ref' ve yeri Üsküdar'da yevmî otuz akçe ile Hasan Paşa medresesinden munfasıl olup zâten ve zamânen müsta'id ve müstahik olan Mevlânâ Osman dâ'îlerine yevmî kırk akçe [ile] ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Şeyhü'l-Harem

Bursa'da Şeyhü'l-Harem müderrisi olan Mustafa ref' ve yeri İstanbul'da Mehmed Ağa medresesinden munfasıl olup erbâb-ı haysiyâtdan müte'ayyinü'l-ehliye olan Mevlânâ diğeri Mustafa dâ'îlerine bâ-terakkî yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hasan Paşa

Üsküdar'da Hasan Paşa müderrisi Mehmed ref' ve yeri Bursa'da yirmi beş akçe ile Nimetullah Çelebi müderrisi olup müstahik olan Mevlânâ Süleyman dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hayrullah Ağa

Üsküdar'da Hayrullah Ağa müderrisi Abdullah ref` ve yeri İstanbul'da otuz akçe ile Oruç Çavuş medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ diğer Abdullah dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hasan Paşa

Üsküdar'da Hasan Paşa müderrisi Abdullah ref` ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da İmâm-ı Sultânî müderrisi olan Mevlânâ Mahmud dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Mahmud Bey

Bursa'da Mahmud Bey müderrisi Mehmed ref` ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da İbrahim Paşa müderrisi olup evlâd-ı ulemâdan Mehmed Emin ibni Salih dâ'îlerine yevmî yüz otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

İbrahim Paşa

Bursa'da İbrahim Paşa müderrisi Ahmed ref` ve yeri yevmî otuz akçe ile yine Bursa'da Mahmud Bey medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Mehmed Emin dâ'îlerine yevmî kırk akçe ve şehr-i âti guresinden tevkîtle ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hasan Paşa

Üsküdar'da Hasan Paşa müderrisi Mehmed ref` ve yeri yirmi akçe ile Bursa'da [...] medresesinden munfasıl olan Ahmed dâ'îlerine yirmi beş akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Siyavuş Paşa

Üsküdar'da Siyavuş Paşa müderrisi Ahmed ref` ve yeri yine Üsküdar'da otuz akçe ile Hasan Paşa medresesinden munfasıl olan Kutub Mahmud dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

İbrahim Paşa

Üsküdar'da İbrahim Paşa müderrisi Mehmed Emin ref` ve yeri İstanbul'da Cevâhîrzâde medresesinden munfasıl olan Ahmed dâ'îlerine yevmî yirmi beş akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Siyavuş Paşa

Üsküdar'da Siyavuş Paşa müderrisi Mustafa ref` ve yeri yine Üsküdar'da Hayrullah Ağa'dan munfasıl olan Ahmed dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyuruldu.

Hasan Paşa

Üsküdar'da Hasan Paşa müderrisi Süleyman ref` ve yeri yirmi beş akçe ile İstanbul'da Yahya Efendi müderrisi olan Es-seyyid Mustafa dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hasan Paşa

Üsküdar'da Hasan Paşa müderrisi Es-seyyid Mustafa ref` ve yeri Üsküdar'da Tahta kadı müderrisi olup munfasıl olan Mevlânâ Abdulkerim dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hasan Paşa

Üsküdar'da Hasan Paşa müderrisi Abdulkerim ref` ve yeri yirmi beş akçe ile Bursa'nın Ağa medresesinde munfasıl ve müstahık olan İbrahim dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gur-re-i Rebî'ü'l-evvel li-sene sitte ve tis'în ve elf

Mahmud Bey

Bursa'da Mahmud Bey müderrisi Mehmed Emin ref` ve yeri otuz akçe ile yine Bursa'da Durmuş Efendi medresesinde munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Cafer Sadık dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Mahmud Bey

Bursa'da Mahmud Bey müderrisi Cafer Sadık ref` ve yeri yirmi akçe ile Edirne'de Seyyid Abdulbaki medresesinde munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine yevmî yirmi beş akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

[26]

İbrahim Paşa

Üsküdar'da İbrahim Paşa müderrisi Mehmed Emin ref` ve yeri İstanbul'da Şerif Hasan medresesinde munfasıl Halil dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

İbrahim Paşa

Bursa'da İbrahim Paşa müderrisi Halil ref` ve yeri İstanbul'da Cevâhîrzâde medresesinde munfasıl Ahmed dâ'îlerine yevmî yirmi beş akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Siyavuş Paşa

Üsküdar'da Siyavuş Paşa müderrisi Mahmud ref` ve yeri Bursa'da Sinan Paşa medresesinde munfasıl Mustafa dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hasan Paşa

Üsküdar'da Hasan Paşa müderrisi İbrahim ref` ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Behram Çavuş medresesinde munfasıl Mehmed dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Sinan Ağa

Bursa'da Sinan Ağa müderrisi Ahmed ref` ve yeri otuz akçe ile İstanbul'da Mehmed Ağa medresesinde munfasıl Ali dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Siyavuş Paşa

Üsküdar'da Siyavuş Paşa müderrisi Ahmed ref' ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile Üsküdar'da Hasan Paşa medresesinde munfasıl diğer Ahmed dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Sinan Ağa

Bursa'da Sinan Ağa müderrisi Ali şehir-i âtî gâyetinde tevkîtle ref' ve yeri otuz akçe ile İstanbul'da Şeyh Resmî medresesinden munfasıl Yusuf dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Nimetullah Çelebi

Üsküdar'da Nimetullah Çelebi müderrisi Ahmed ref' ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Cenabi Yahya medresesinden munfasıl Sunullah dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Nimeti Çelebi

Bursa'da Nimeti Çelebi müderrisi Ahmed ref' ve yeri İstanbul'da (Bulunamadı) medresesinden munfasıl Receb yevmî otuz akçe ile gâyet-i şehir-i âtiye tevkîtle ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i şehir-i Rebî'ü'l-âhir li-sene tis'în ve elf

Bayezidhân

Bursa'da Bayezidhân müderrisi Mehmed ref' ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Kadri Efendi medresesinden munfasıl Yahya dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile şehir-i âtî gâyetinden tevkîtle ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Âhi Yakub

Bursa'da Âhi Yakub müderrisi İbrahim ref' ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Şeyhü'l-Harem munfasıl Ahmed dâ'îlerine yevmî beş akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Halil Paşa

Üsküdar'da Halil Paşa müderrisi Mehmed ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile Galata'da Sinan Paşa medresesinden munfasıl Mustafa dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile şehir-i âtî gâyetine tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

Bayram Ağa

Bursa'da Bayram Ağa müderrisi İsmail ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Aydın Paşa medresesinden munfasıl Ali dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile gâyet-i şehir-i âtîyle tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

Kerim Çavuş

Bursa'da Kerim Çavuş müderrisi Hüseyin ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Hızır Bey medresesinden munfasıl Hasan dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile gâyet-i şehir-i âtîyle tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

Mihmaniye

Bursa'da Mihmaniye müderrisi Ömer ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da İbrahim Paşa medresesinden munfasıl İbrahim dâ'îlerine yevmî otuz akçe ve şehir-i âtî gâyetine tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

Hoca Durmuş

Üsküdar'da Hoca Durmuş müderrisi Abdullah ref ve yeri yevmî otuz akçe ile İstanbul'da Zeynüddin medresesinden munfasıl Ahmed dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Emin Bey

Bursa'da Emin Bey müderrisi Ahmed ref ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Şerif Bey medresesinden munfasıl Mehmed dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Aydın Paşa

Bursa'da Aydın Paşa müderrisi Mehmed ref ve yeri yevmî yirmi akçe ile İstanbul'da Abdurrahim Bey medresesinden munfasıl Hüseyin dâ'îlerine yevmî yirmi beş akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Molla Aşkî

Bursa'da Molla Aşkî müderrisi Ahmed ref ve yeri yevmî otuz akçe ile Üsküdar'da Nimetullah Çelebi medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Salih dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Hoca Durmuş

Üsküdar'da Hoca Durmuş müderrisi Abdullah ref ve yeri hâlâ Kudus-i Şerîf kadısı olan Süleyman Efendi'nin talebelerinden olup kazâ-yı mezbûr inâyet olundukda teşrîflerinden ikinci olmak üzere mülâzemete kabûl buyrulan Mevlânâ Halil b. Mehmed El-Ankaravî dâ'îlerine yevmî yirmi beş akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hacı Paşa

Üsküdar'da Hacı Paşa müderrisi Ahmed ref ve yeri yevmî otuz akçe ile İstanbul'da (Bulunamadı) medresesinden munfasıl olan Mustafa Ağa dâ'îlerine bâ-terakkî yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Abdullah Ağa

Üsküdar'da Abdullah Ağa müderrisi Ahmed ref ve yeri İstanbul'da Sultan medresesinden hâlâ Kudus-i Şerîf kazâsı ihsân olundukda medrese-i mezbûrda muîd olup mülâzemete kabûl buyrulan Ali b. Mehmed ...? dâ'îlerine yevmî yirmi akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Behram Kethüdâ

Üsküdar'da Behram Kethüdâ müderrisi Mehmed ref ve yeri yirmi akçe ile Bursa'da Mehmed Paşa medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Hüseyin dâ'îlerine yevmî yirmi beş akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

[27]

Sirâciye

Bursa'da Sirâciye müderrisi Mehmed ref^ı ve yeri yirmi beş akçe ile yine Bursa'da Aydın Paşa medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Hüseyin dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Yusuf Ağa

Bursa'da Yusuf Ağa müderrisi İbrahim yirmi beş akçe ile İstanbul'da Üveys Paşa medresesinden munfasıl olan Süleyman dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hamza Bey

Üsküdar'da Hamza Bey müderrisi Ebûbekir ref^ı ve yeri yirmi beş akçe ile İstanbul'da Hayâlî Efendi medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Abdurrahim dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Behmen Ağa

Bursa'da Behmen Ağa müderrisi Abdalbaki ref^ı ve yeri yevmî otuz akçe ile İstanbul'da Cevâhîrzâde medresesinden munfasıl olup erbâb-ı istihkâkdan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Kadı İbrahim

Bursa'da Kadı İbrahim müderrisi Mehmed ref^ı ve yeri İstanbul'da Muid Ahmed Efendi müderrisi iken hâlâ Çubuk kazâsı ihsân olundukda medrese-i mezbûre muidi olup mülazemete kabul buyrulan İbrahim b. Mehmed el-kadı ebûhu Gerede dâ'îlerine yirmi beş akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Mehmed Ağa

Üsküdar'da Mehmed Ağa müderrisi Sefer ref^ı ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile Bursa'da Mahmud Bey medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Cumâde'l-ûlâ li-sene sitte ve tis'in ve elf

Nimetullah Çelebi

Üsküdar'da Nimetullah Çelebi müderrisi Sunullah ref[°] ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Halil Bey medresesinden munfasıl Eş-şeyh Mehmed dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile gâyet-i şehr-i âtiye tevkîtle ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hân-ı Âlem

Bursa'da Hân-ı Âlem müderrisi Ömer ref[°] ve yeri yevmî otuz akçe ile İstanbul'da Şerîf Ahmed medresesinden munfasıl olup müstahık olan İsmail dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hayrullah Ağa

Üsküdar'da Hayrullah [Ağa] müderrisi Hamdullah ref[°] ve yeri yevmî yirmi akçe ile İstanbul'da Şerif Mahmud medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Hüseyin dâ'îleri yevmî yirmi beş akçe ile gâyet-i şehr-i âtiye tevkîtle ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Mihmâniye

Bursa'da Mihmâniye müderrisi İbrahim ref[°] ve yeri yevmî yirmi akçe ile İstanbul'da Zâtî Çelebi medresesinden munfasıl olan Abbas dâ'îlerine yevmî yirmi beş akçe ile gâyet-i şehr-i âtiye tevkîtle ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Emin Bey

Bursa'da Emin Bey müderrisi Mehmed ref[°] ve yeri Üsküdar'da yevmî otuz akçe ile Hasan Paşa medresesinden munfasıl diğer Mehmed dâ'îlerine şehr-i âtî gâyetine tevkîl ve yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

İbrahim Paşa

Bursa'da İbrahim Paşa müderrisi Mustafa ref^ʿ ve yeri yevmî otuz akçe ile yine Bursa'da Siraciye medresesinden munfasıl ve müstahık olan Hüseyin dâ'îlerine yevmî kırk akçe ve gurre-i mezbûreden üç ay tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

Şeyhü'l-Harem

Bursa'da Şeyhü'l-Harem müderrisi Mustafa ref^ʿ ve yeri yevmî otuz akçe ile İstanbul'da Behramiye medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Es-seyyid Mehmed dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

İbrahim Paşa

Bursa'da İbrahim Paşa müderrisi Halil ref^ʿ ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Hâruniye medresesinden munfasıl olan Mehmed dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile şehr-i âtî gâyetine tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

Mihmâniye

Bursa'da Mihmâniye müderrisi İbrahim ref^ʿ ve yeri otuz akçe ile Üsküdar'da Hamza Bey'in medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Abdurrahman dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Siyavuş Paşa

Üsküdar'da Siyavuş Paşa müderrisi Mustafa ref^ʿ ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Çakır Ağa medresesinden munfasıl Mevlânâ Abdullah dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Sinan Ağa

Bursa'da Sinan Ağa müderrisi Mustafa ref^ʿ ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Halil Bey medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine yevmî otuz akçe şehr-i âtî gâyetine ve tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

Âhi Yakub

Bursa'da Âhi Yakub müderrisi Ahmed ref ve yeri yevmî otuz akçe ile Üsküdar'da Hasan Paşa medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Cumâde'l-âhir li-sene sitte ve tis'in ve elf

Bâyezidhan

Bursa'da Bâyezidhan müderrisi Yahya ref ve yeri yirmi akçe ile Üsküdar'da Abdullah Ağa medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine yevmî yirmi beş akçe ile şehri-i âtî gâyetine tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

Nimeti Çelebi

Bursa'da Nimeti Çelebi müderrisi Receb ref ve yeri yevmî otuz akçe ile Üsküdar'da Siyavuş Paşa medresesinden munfasıl olan Ahmed dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Siyavuş Paşa

Üsküdar'da Siyavuş Paşa müderrisi Süleyman ref ve yeri yevmî otuz akçe ile İstanbul'da Abdurrahman Paşa medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mehmed dâ'îlerine yevmî kırk akçe ve gâyet-i şehri ve tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

Hayrullah Ağa

Üsküdar'da Hayrullah Ağa müderrisi Abdullah ref ve yeri yevmî otuz akçe ile Üsküdar'da Halil Paşa medresesinden munfasıl olan Mustafa dâ'îlerine yevmî yirmi beş akçe ve gâyet-i şehri-i âtiye tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

[28]

Behmen Ağa

Bursa'da Behmen Ağa müderrisi Mehmed ref ve yeri yirmi akçe ile İstanbul'da Haydar Bey medresesinden Es-seyyid Mustafa dâ'îlerine yevmî yirmi beş akçe ve gâyet-i şehri-i âtiye tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

Esediyе

Bursa'da Esediye müderrisi Mehmed ref` ve yeri yirmi beş akçe ile Üsküdar'da Şahâbeddin medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Sabit dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Ahmed Paşa

Bursa'da Ahmed Paşa müderrisi Abdulhalim ref` ve yeri yevmî otuz akçe ile yine Bursa'da Elhâc Rüstem medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Süleyman dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Fî gurre-i Recebi'l-mürecceb li-sene sitte ve tis'in ve elf

Ahmed Bey

Bursa'da Ahmed Bey müderrisi Osman ref` ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Helvacıbaşı medresesinden munfasıl olan Mevlânâ İbrahim dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Fî gurre-i Şa'bâni'l-mu'azzam li-sene sitte ve tis'in ve elf

İlyas Paşa

Üsküdar'da İlyas Paşa müderrisi Es-seyyid Abdurrahman ref` ve yeri yevmî otuz akçe ile Bursa'da Esediye medresesinden munfasıl olan Sabit dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

İskender Paşa

Bursa'da İskender Paşa müderrisi Abdulkерim ref` ve yeri otuz akçe ile Üsküdar'da Hasan Paşa medresesinden munfasıl olan Mevlânâ Süleyman dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Efdal Efendi

Bursa'da Efdal Efendi müderrisi Mahmud ref' ve yeri yirmi beş akçe ile İstanbul'da İbrahim Paşa medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Ahmed dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Ahmed Efendi

Üsküdar'da Ahmed Efendi müderrisi Süleyman ref' ve yeri yirmi akçe ile yine Üsküdar'da Hoca Durmuş medresesinden munfasıl olan Mevlânâ İsmail dâ'îlerine yevmî yirmi akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Ahmed Ağa

Bursa'da Ahmed Ağa müderrisi Mustafa ref' ve yeri yirmi beş akçe ile yine Bursa'da Mihmaniye medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Abbas dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Bayezid Paşa

Bursa'da Bayezid Paşa müderrisi Ali ref' ve yeri yevmî otuz akçe ile Üsküdar'da Hasan Paşa medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Es-seyyid Mustafa El-Kasım dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i şehri Ramazânî'l-mübârek li-sene sitte ve tis'in ve elf

Eyyüb Paşa

Bursa'da Eyyüb Paşa müderrisi Mustafa ref' ve yeri otuz akçe ile yine Bursa'da Eyyüb Bey medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mehmed dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Âhi Yakub

Bursa'da Âhi Yakub müderrisi Mahmud ref' ve yeri yevmî otuz akçe ile Üsküdar'da Behram Kethüdâ medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Es-seyyid İbrahim dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Ebû Ali

Bursa'da Ebû Ali müderrisi Es-seyyid Veli ref' ve yeri yevmî otuz akçe ile Üsküdar'da Nimetullah Çelebi medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Eş-şeyh Mehmed dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Ahmed Paşa

Üsküdar'da Ahmed Paşa müderrisi Ebûbekir gâyet-i şehirden ref' ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile Bursa'da Behmen Ağa medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Es-seyyid Mustafa dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Ebri Bey

Bursa'da Ebri Bey müderrisi ref' ve yeri yirmi beş akçe ile İstanbul'da Saruhan medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile gâyet-i şehir-i âtiye tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

Başçı İbrahim

Bursa'da Başçı İbrahim müderrisi ref' ve yeri yevmî otuz akçe ile Üsküdar'da Siyavuş Paşa medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Mustafa dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Baba Efendi

Bursa'da Baba Efendi müderrisi Ali ref' ve yeri yevmî otuz akçe ile Eyüb'de Taşzâde medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Hüseyin dâ'îlerine yevmî kırk akçe ve gâyet-i şehir-i âtiye tevkîtle ba'de'l-arz buyruldu.

Fî gurre-i Şevvâli'l-mükerrem li-sene sitte ve tis'in ve elf

Pîrî Bey

Bursa'da Pîrî Bey müderrisi Ali gâyet-i şehre tevkîtle ref' ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Saruhan medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Beşirzâde

Bursa'da Beşirzâde müderrisi Abdülkerim ref' ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile Galata Sinan Paşa munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Ali dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Fî gurre-i Zilkadeti's-şerîfe li-sene sitte ve tis'in ve elf

Bahâeddin

Üsküdar'da Bahâeddin müderrisi Mehmed ref' ve yeri yirmi beş akçe ile yine Üsküdar'da Hayrullah Ağa medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Hüseyin dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Tâceddinzâde

Bursa'da Tâceddinzâde müderrisi Ali ref' ve yeri yine Bursa'da yirmi beş akçe ile Bâyezidhan medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ diğer Ali dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Cafer Paşa

Bursa'da Cafer Paşa müderrisi Süleyman ref' ve yeri yevmî otuz akçe ile yine Bursa'da Mihmâniye medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ İbrahim dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

[29]

Sinan Ağa

Bursa'da Sinan Ağa müderrisi Mecdizâde Ahmed ref' ve yeri yevmî otuz akçe ile İstanbul'da Cenâbî medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Mehmed dâ'îlerine yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hüseyin Ağa

Üsküdar'da Hüseyin Ağa medresesi Mahmud ref' ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da ...? Ahmed medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Abdulbâki dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Hân-ı Alimzâde

Bursa'da Hân-ı Alimzâde medresesi Abdullah ref' ve yeri yevmî otuz akçe ile Üsküdar'da Ahmed Paşa medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Es-seyyid Mustafa yevmî kırk akçe ile ba'de'l-arz buyruldu.

Fî gurre-i Zilhiccetî's-şerîfe li-sene sitte ve tis'în ve elf

Hüseyin Paşa

Bursa'da Hüseyin Paşa müderrisi Mahmud ref' ve yeri yevmî yirmi akçe ile İstanbul'da ...? Paşa medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ Ebûbekir dâ'îlerine yevmî yirmi beş akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

Hasan Paşa-yı ...?

Bursa'da Hasan Paşa-yı ...? Müderrisi Ahmed ref' ve yeri yevmî yirmi beş akçe ile İstanbul'da Kirmasti medresesinden munfasıl ve müstahık olan Mevlânâ ...? dâ'îlerine yevmî otuz akçe ile ba'de'l-arz sadaka buyruldu.

BİBLİYOGRAFYA

Akbulut, İlhan:	“Osmanlı Devleti’nde Adalet Düzeni”, AÜEHFD , C. IV, No:1-2, y.y., Erzincan, 2000, s.219-256, (Çevrimiçi) http://eski.erzincan.edu.tr/birim/HukukDergi/makale/2000_1_12.pdf , 21.05.2016.
Akdağ, Mustafa:	“Osmanlı Müesseseleri Hakkında Notlar”, AÜDTCF Dergisi , C.XIII, No:1-2, y.y., Ankara, 1955, s.27-51, (Çevrimiçi) http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/26/1239/14136.pdf , 23.05.2016.
Akgündüz, Ahmed:	Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri , Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul, C. VII, No: 1, y.y.,1992.
Aköz, Alaaddin:	“Ma’zul Bir Osmanlı Kadısının Duyguları Ya Da Bir Kadı Şiiri”, TÜBAR , C: XXX, y.y, 2011, s.15-22, (Çevrimiçi) http://www.tubar.com.tr/TUBAR%20DOSYA/akz_alaaddin%2015-22.pdf , 20.05.2016.
Akyılmaz, Bahtiyar:	“Osmanlı Devleti’nde Merkezden Yönetimin Taşra İdaresi”, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi , C. I, No: 4,y.y., Selçuk Üniversitesi Basımevi, Konya, 1999, s.127-156, (Çevrimiçi) https://docgoogle.com/viewerng/viewer?url=http://dergisosyalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/viewFile/964/906 , 21.05.2016.
Altundağ, Şinasi:	“Osmanlılarda Kadıların Salâhiyet ve Vazifeleri Hakkında”, VI. Türk Tarih Kongresi Bildirileri , y.y., Ankara, 1967.
Arık, Feda Şamil:	“Osmanlılarda Kadılık Müessesesi”, OTAM , No: 8, Ankara Üniversitesi, Ankara, 1997, s.1-72, (Çevrimiçi) http://dergipark.ulakbim.gov.tr/otam/article/view/5000085553/5000079640 , 11.05.2016.
Baltacı, Cahid:	“Kadıasker Ruznâmçelerinin Tarihi ve Kültürel Ehemmiyeti”, İslam Medeniyeti Mecmuası , C.IV, No: 1,y.y., 1979, s.55-100.
Bardakçı Murat-İlber Ortaylı:	“Osmanlı’da Adalet Sistemi”, 14 Ekim 2014, (Çevrimiçi) http://www.burakucuncu.com.tr/osmanli-da-adalet-sistemi-ilber-ortayli-murat-bardakci.html , 21.05.2016.
Beyazıt, Yasemin:	“Osmanlı İlmiye Tarikinde İstihdam ve Hareket:

	Rumeli Kadıaskerliği Ruznamçeleri Üzerine Bir Tahlil Denemesi (XVI. Yüzyıl)”, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih(Yeniçağ Tarihi) Ana Bilim Dalı, Ankara, 2009.
Bozatay, Şeniz Anbarlı-Demir, Konur Alp:	“Osmanlı Adli ve İdari Sisteminde Kadılık: Kurumsal Bir Değerlendirme”, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi , 2014-Haziran, (Çevrimiçi) https://edergi.mehmetakif.edu.tr/index.php/sobed/article/viewFile/890/699 , 11.05.2016.
Çakçakçioğlu, Seda:	Koçi Bey Risaleleri , Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 2007.
Çelik, Seydi:	“Osmanlı’da Devlet Hukuk Adalet Algısı Bir Halil İnalçık Çözümlemesi”, 2015, (Çevrimiçi) http://akademikpersonel.kocaeli.edu.tr/seydi.celik/diger/seydi.celik28.04.2015_11.41.02diger.pdf , 21.05.2016.
Demirkaya, Yüksel:	“Osmanlı Devleti’nde Belediye (Hisbe) Teşkilatı”, Dergipark , 2011, (Çevrimiçi) http://www.arastirmax.com/tr/system/files/dergiler/51602/makaleler/41-42/1/arastirmax-osmanli-devletinde-belediye-eusbe-teskilati.pdf , 23.05.2016.
Dönmez, İbrahim Hakan:	“Evliya Çelebi’ye Göre 17. Yüzyıl Osmanlı’sında Kadı Algısı”, Türk Dil Kurumu, No: 95, 2012, s.122-134, (Çevrimiçi) http://www.millifolklor.com/tr/sayfalar/95/013.pdf , 21.05.2016.
Durhan, İbrahim:	“Osmanlı Hukukunun Yapısı Üzerine Bir Etüd”, A.Ü Erzincan Hukuk Fakültesi Dergisi , C. III, No: 1, y.y., 1999, s.215-232, (Çevrimiçi) http://personel.klu.edu.tr/dosyalar/kullaniciilar/hasan_ozket/dosyalar/dosya_ve_belgeler/OSMANLI%20HUKUK%20S%C4%B0STEM%C4%B0.pdf , 22.05.2016.
Ekinci, Ekrem Buğra:	“Osmanlı Devleti’nde Mahkemeler ve Kadılık Literatürü”, Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi , C. III, No: 5, Bilim ve Sanat Vakfı - Türkiye Araştırmaları Merkezi, 2005, s.417-439, (Çevrimiçi) http://ktp.isam.org.tr/pdfdr/D02512/2005_5/2005_5_EKINCIEB.pdf , 10.05.2016.
Ekinci, Ekrem Buğra:	“Osmanlı Hukuku’nda Mahkeme Kararlarının Kontrolü (Klasik Devir)”, Bulleten , Türk Tarih Basımevi, C. LXV, Ankara, 2002, s.958-1005, (Çevrimiçi) http://www.ekrembuğraekinci.com/pdfs/mahkemek

	ararlarininkontrolu_kd.pdf, 21.05.2016.
Erçin, Abdulkadir:	“Osmanlı’da Kadı Ve Şer’i Mahkemeler”, Bartın Üniversitesi Çeşm-i Cihan: Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları E-Dergisi , 2015, (Çevrimiçi) cesmicihan.bartın.edu.tr/index.php/cesmicihandergi/article/download/111/37 , 25.05.2016.
Erünsal, İsmail:	“Nuriosmaniye Kütüphanesinde Bulunan Bazı Kazâsker Rûznâmçeleri”, İslam Medeniyeti Mecmuası , Dilek Basımevi, İstanbul, 1980, C. IV, No: 3, s.1-15.
Gelibolulu, Mustafa Ali:	Kunhu’l-Ahbar Fatih Sultan Mehmed Devri 1451-1481 , Haz. M. Hudai Senturk, TTK, Ankara, C.II, 2003.
Gök, Necdet:	“Osmanlı Diplomatiğinde Ferman ve Berat Arasında Benzerlik ve Farklar”, Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi OTAM , Ankara Üniversitesi, Ankara, C.XI, No: 11, 2000, s.211-226, (Çevrimiçi) http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/19/1267/14572.pdf , 11.05.2016.
Gökçe, Turan:	“934 (1528) Tarihli Bir Deftere Göre Anadolu Vilâyeti Kadılikları ve Kadıları”, 3 Mayıs 1944 50. Yıl Türkçülük Armağanı , Yay. Haz. Prof. Dr. İsmail Aka vd., Akademi Kitabevi, İzmir, 1994, s. 77-94.
Göyünç, Nejat:	XVI. Yüzyılda Mardin Sancağı , TTK Yay, Ankara, 1991, s. 47-48.
Gündoğdu, İsmail:	“Osmanlı Tarihi Kaynaklarından Kazaskerlik Ruznamçe Defterleri ve Önemi”, Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi , y.y., C. VI, No: 2, 2009, s.698-722,(Çevrimiçi) https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/940/434 , 21.05.2016.
Halaçoğlu, Yusuf:	XIV-XVII Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilatı ve Sosyal Yapı , Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, Seri: XVII, No: 127, 1991, s.1-222, (Çevrimiçi) https://derinstrateji.filewordprescom/2015/05/osmanlılarda-devlet-tekilat.pdf , 22.05.2016.
İnalcık, Halil:	“Kazasker Ruznamçe Defterine Göre Kadılık”, Çev. Bülent Arı-Selim Aslantaş, Adalet Kitabı , Kadim Yay., Ankara, 2007, s.117-138,(Çevrimiçi) http://www.inalcik.com/images/pdfs/4440896ADALETKiTABI.pdf , 22.05.2016.
İpşirli, Mehmet:	“Arzuhal” , TDV İslam Ansiklopedisi , Ankara, TDV, C. III, 1991, s.447-448.

İpşirli, Mehmet:	“Kazasker”, TDV İslam Ansiklopedisi , Ankara, TDV, C. XXV, 2002, s.140-143.
İpşirli, Mehmet:	“Mahzar” , TDV İslam Ansiklopedisi , TDV, C. XXVII, 2003, s.398-401.
İpşirli, Mehmet:	“Osmanlı İlmiye Mesleği hakkında Gözlemler (XVI-XVII. Asırlar)”, Osmanlı Araştırmaları VII-VIII , İsmail Erünsal-Christopher Ferrard-Christine Woodhead, İSAM, İstanbul, C. VII, No:7-8, 1988, s.272-285, (Çevrimiçi) http://www.isam.org.tr/documents/_dosyalar/_pdfler/osmanli_arastirmalari_dergisi/osmanli%C4%B1_sy7_8/1988_7-8_IPSIRLIM.pdf , 23.05.2016.
Kesenceli, Resul:	“Osmanlı’da Kadılık Yargı Yönetimi”, Somuncu Baba Dergisi , Nasihat Yay. Malatya, No: 170, 2014, s.36-39, (Çevrimiçi) http://www.somuncubaba.net/pdf/0170/www.somuncubaba.net-2014-12-0170-11osmanlida_kadilik.pdf , 21.05.2016.
Koç, Bekir:	“Hatt-ı Hümayunların Diplomatik Özellikleri ve Padişahı Bilgilendirme Sürecindeki Yeri”, Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi OTAM , Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi, Ankara, C. XI, No:11, 2000, s. 305-313, (Çevrimiçi) http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/19/1267/14576.pdf , 10.05.2016.
	Koçi Bey Risaleleri , Haz. Seda Cakmakcıoğlu, Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 2007.
	Koçi Bey Risalesi , Haz. Yılmaz Kurt, Akçağ Yay, Ankara, 1998.
	Koçi Bey Risalesi , Haz. Zuhuri Danışman, MEB, İstanbul, 1993.
Kütükoğlu, Mübahat:	“Ferman”, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi , TDV, Ankara, C. XII, 1999, s.400-406.
Kütükoğlu, Mübahat:	“Hatt-ı Hümayun”, TDV İslam Ansiklopedisi , TDV, Ankara, C. XVI, 1997, s.485-488.
Mardin, Ebül’Ula:	“Kadı”, İA, C. VI, 1955, s.42-46.
Okumuş, Ejder:	“Osmanlılar’da Siyasal Bir Kurum Olarak Adalet Dairesi”, 2005, (Çevrimiçi) http://www.politikadergisi.com/sites/default/files/kutuphane/osmanlilar_siyasal_bir_kurum_olarak_adalet_dairesi.pdf , 21.05.2016.
Ortaylı, İlber:	Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti’nde Kadı , Turhan Kitabevi, Ankara, 1994, s.1-74, (Çevrimiçi) http://www.academia.edu/6571141/%C4%B0lber_

	Ortayl%C4%B1_Osmanl%C4%B1_Devletinde_Kad%C4%B1, 10.05.2016.
Ortaylı, İlber:	“Kadı”, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi , TDV, Ankara, C. XXIV, 2001, s.69-73.
Ortaylı, İlber:	“Osmanlı Kadısı, Tarihi Temeli ve Yargı Görevi”, Ankara Üniversitesi SBF Dergisi , Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Ankara, C. XXX, No: 1, 1975, s.117-128, (Çevrimiçi) http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ausbf/article/view/500054178/5000051493 , 10.05.2016.
Ortaylı, İlber:	“Osmanlı Kadısının Taşra Yönetimindeki Rolü Üzerine”, Amme Dergisi , TODAİE, Ankara, C. IX, No: 1, 1976, s.95-107, (Çevrimiçi) http://www.todaie.edu.tr/resimler/ekler/9299a8bdeb3058f_ek.pdf?dergi=Amme%20Idaresi%20Dergisi , 11.05.2016.
Özer, Mehmet Fatih:	“Osmanlı İlmiye Teşkilatı Araştırmalarında Kullanılabilecek Temel Kaynaklar”, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri(Din Eğitimi) Ana Bilim Dalı, Ankara, 2014, (Çevrimiçi) https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp , 21.05.2016.
Özgişi, Tunca:	“Osmanlı Adalet Sisteminde Bireysel Başvuru Hakkı”, Yalova Sosyal Bilimler Dergisi , Yalova, Leges Yazılım Yay., C. IV, No: 8, 2014, s. 52-66, (Çevrimiçi) http://yusbed.yalova.edu.tr/article/view/5000101566/5000094668 , 20.05.2016.
Özkorkut, Nevin Ünal:	“Yargı Bağımsızlığı Açısından Osmanlı’da ve Günümüz Türkiye’si’nde Yargıya Genel Bir Bakış”, C. LVII, No: 1, 2008, s.225-242, (Çevrimiçi) http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/38/263/2362.pdf , 21.05.2016.
Sarıyıldız, Gülten:	Sokak Yazıcıları, Osmanlılarda Arzuhaller ve Arzuhalciler , İstanbul, Derlem Yayınları, Kasım 2010.
Şentop, Mustafa:	Osmanlı Yargı Sistemi ve Kazaskerlik , Klasik Yay., İstanbul, 2005.
Taş, Hülya:	“Osmanlı Kadı Mahkemesi’ndeki “Şuhud’ül-hal” Nasıl Değerlendirilebilir?”, No: 44, 2008, s.25-44, (Çevrimiçi) http://www.acarindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423873246.pdf , 20.05.2016.
Yetkin, Aydın:	“Osmanlı Devletinde Hukuk Gelişim Süreci”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi , y.y., Sinop, C. VI, No: 24, 2013, s.380-413, (Çevrimiçi) http://www.sosyalarastirmalar.com/cilt6

	/cilt6sayi24_pdf/yetkin_aydin.pdf, 10.05.2016.
Yücel, Yaşar:	“Osmanlı Devlet Teşkilâtına Dair Kaynaklar”, Kitâb-ı Müstetâb, Kitâb-ı Mesâlihi’l Müslimîn ve Menâfi’il Mü’minîn, Hırzû’l-Mülûk , TTK, Ankara, 1988.

İNDEKS

A

- Âb-ı Sâfî, 143
- Abbas, 94, 123, 163
- Abdullah, 75, 79, 93, 115, 116, 127, 133, 139, 150, 156, 160, 161, 165, 170
- Abdullah Ağa Medresesi, 161, 165
- Abdurrahman, 92, 103, 111, 113, 117, 121, 154
- Abdurrahman Efendi Medresesi, 101
- Abdulaziz, 80
- Abdulbâki, 170
- Abdulfettah, 128
- Abdulgaffâr, 101, 111
- Abdulgânî, 98
- Abdulhadi, 146
- Abdulhalim, 102, 134, 166
- Abdulkadir, 93, 101
- Abdulkerim, 151, 153, 157, 166, 169,
- Abdulmelik, 122
- Abdulmuin, 84
- Abdümü'min, 150, 152
- Abdurrahim, 88, 132, 141, 142, 145, 146,
- ...? Ağa Medresesi, 102
- Ağlasun ma'a İncirpazarı, 110
- Ağros, 96, 103
- Ahıska, 127
- Ahmed Ağa Medresesi, 167
- Ahmed Bey Medresesi, 166
- Ahmed Efendi Medresesi, 167
- Ahmed Gazi Medresesi, 94
- Ahmed Paşa Medresesi, 72, 166, 168
- Akçaşehir-i Aydın, 127
- Akçaşehir-i Bolu, 74
- Akdağ, 66, 119, 137
- Akdağ ma'a Karataş, 72, 73
- Akka, 66, 96, 139
- Akkaya, 72
- Akçay, 130
- Akhisâr-ı Geyve, 110
- Akhisâr-ı Saruhan, 122
- Akkise, 93

Abdurrahim Bey Medresesi, 161

Abdurrahimzâde, 81

Abdurrahman Paşa Medresesi, 165

Abdusselam, 81, 83

Abrim, 152

Abyâr, 148, 150, 152, 153,

Adalı, 138

Adana, 87

Afşar, 116, 119

Ali b. Mehmed, 161

Amasya, 82, 138

Amasya-i Aydın, 70

Amid, 90

Anadolu, 90

Anduğı, 117, 124

Eke? ma'a Hit, 69

Ankara, 62, 86, 93, 103, 118

Antakya, 102, 107, 133

Arabgir, 76

Araç, 123, 133

Ardanuc, 75, 125

Arhova, 69

Aksalur, 126

Aksaray, 93

Akşehir, 136

Akyazı, 106, 143

Alaçam, 72, 95

Aladağ, 82

Alâiye, 64, 84, 93, 95, 111, 121, 141

Alaşehir, 106

Ali, 106, 109, 118, 123, 123, 124, 125, 128, 138, 140, 143, 144, 150, 151, 152, 153, 158, 159, 160, 167, 168, 169

Arim, 113, 119, 123, 147

Arpaz, 64

Arpoz, 141

Artukâbâd, 66

Atak ma'a Hani, 90

Ataullah, 144

Atina, 93

Ayandon, 74, 82

Ayar-ı Tercan, 112, 130

Ayas ma'a Perendi, 118

Ayasuluğ, 79, 113, 132

Ayaş, 103

Aybastı, 73

Aydın Paşa Medresesi, 160, 161, 162

B

Baba Efendi Medresesi, 129, 168

Baci, 117

Bafra, 87, 136

Baha(?), 148, 149

Bahşîzâde Es-seyyid Mehmed, 106

Baklan, 124

Bakras, 66

Balaban Ağa Medresesi, 151

Balaban Paşa Medresesi, 68

Balat, 131, 134

Balyanbolu, 85, 88, 92, 107

Banaz, 87, 134

Barbarcık, 83

Barçınlı, 65, 72, 96, 128

Barla, 68

Basra, 128

Başçı İbrahim Medresesi, 168

Belvirân, 66

Bender-i Kili, 138

Benî Harâm, 150

Benî Sûveyf, 148

Bergama, 75, 80, 103

Berme, 152

Başgelenbe, 88, 142

Bayburd-ı Erzurum, 63

Bayburd-ı Karaman, 86,

Bayezid Paşa Medresesi, 167

Bâyezid Hân Medresesi, 159

Bayram, 85

Bayram Ağa Medresesi, 160

Bayramiç, 136

Bayramlı, 119

Ba‘zı Geldingân, 69, 138

Behisni, 81, 91, 134, 136

Behmen Ağa Medresesi, 162, 165, 168

Behnesâviyye, 146, 150

Behram Çavuş Medresesi, 158

Behram Kethüdâ Medresesi, 161, 167

Behramiye Medresesi, 164

Belde-i Anab, 147

Bor, 67

Bostan, 79

Boyalı, 91, 115

Bozdoğan, 108, 115, 124

Bozkır, 62, 74, 84

Bozok, 85

Beşîrzâde Medresesi, 169
Beyşehir, 121
Beyşehir, 120
Beyt-i Harâm, 77
Biga, 90, 122, 139
Bigadic, 63, 83, 92, 98, 106
Bilis, 151, 153, 154
Birut, 65
Bi'retü'l-Fırat, 96
Boğazlıyan, 78
Bolvadin, 79, 111

C

Cafer Çelebi Medresesi, 155
Cafer Paşa Medresesi, 169
Camzâde Elhâc Ahmed, 80
Celilzâde Ali, 101
Celilzâde Mevlânâ Ali, 91
Cenâbî Yahya Medresesi, 159
Cenah, 153

Ç

Çabukâbad, 118
Çağa, 65, 116

Bozoksorgunu, 65, 82, 124

Bozulus, 105

Bozüyük-i Menteşe, 68

Buhayra, 145, 149

Bulaman, 66, 104, 123

Burdur, 104

Bursa, 62, 72, 73, 77, 94, 129, 132, 150, 152, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170

Cerbe, 152

Cevâhîrzâde Medresesi, 157, 158, 162

Cezâyir, 147

Cibâli Efendi Medresesi, 155

Cide, 78

Circe, 146, 148, 151, 152

Cize, 148

Çam, 135

Çan, 79, 89

Çakır Ağa Medresesi, 164

Çalâbad, 74

Çarşamba-i Bolu, 94, 97, 107

Çarşamba-i Lazkiye, 125

Çavundur, 69

Çay, 92

Çeklene, 78

Çemişgezek, 64, 96, 127

Çepni, 65, 74, 102

Çerkeş, 81, 101

Çiğli, 133

D

Daday, 88, 97, 109, 143

Dalama, 121

Danişmendli, 85

Davud, 141

Dazkırı, 85

Denizli, 63

Derviş, 70

Derviş Mehmed, 67, 104, 126

Devrekânî, 143

Deyr, 69

Dimyat, 52

Direkkeskini, 111

Çanlı, 78

Çapakçur, 99

Çine, 113

Çiska, 90

Çongar, 65, 102, 114

Çorum, 115

Çöreği, 117

Çubuk, 162

Çubukâbad, 90, 120, 127

Çukurcak, 92, 114

Divân-ı Hümâyûn, 70, 82

Divriği, 120, 131

Diyâr-ı garb, 147

Diyâr-ı Mısriyye, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154

Doğanhisârı, 75

Domanic, 83, 128

Döger, 65

Dudurga, 118

Durağan, 67

Durmuş Efendi Medresesi, 157

E

Ebri Bey Medresesi, 168	Eğin, 104
Ebûbekir, 162, 168	Eğirdir, 132
Edhemzâde Mehmed, 140	Eğridir, 129
Edirne, 71, 74, 94, 158	Eğrigöz, 126
Efdal Efendi Medresesi, 167	Ekrâdlık, 79
Eflâni-i Bolu, 74, 134	Elhâc Ahmed, 64
Efdalzâde Mustafa, 62	Elhâc Ali, 81, 96
Efteni, 83	Elhâc Hasan, 77
Elhâc Mehmed, 75, 98, 114	Es-seyyid İbrahim, 101
Elhâc Rıza, 120	Es-seyyid Mehmed, 63, 64, 74, 84, 99, 103, 105, 107, 141, 144, 150, 151
Elhâc Rüstem Medresesi, 166	Es-seyyid Mehmed Esad, 131
Elhâc Veli, 82	Es-seyyid Muharrem, 106, 107, 143
Elhâc Yusuf, 86	Es-seyyid Musa, 122
Elmalı, 96, 138	Es-seyyid Mustafa, 88, 89, 91, 106, 124, 157, 165
Emin Bey Medresesi, 160, 163	Es-seyyid Muharrem, 106, 107, 143
Emlak, 80, 114	Es-seyyid Osman, 113, 130
Emrullah, 120	Es-seyyid Sunullah, 123
Ereğli-i Karaman, 107, 111	Es-seyyid Şerif, 76
Ergani, 78	Es-seyyid Veli, 65
Ermenek, 122, 134	Eşen, 70, 112
Erzincan, 65, 106	Eşme ma'a Anay, 83, 137
Eskiil, 62, 81	Eş-şeyh Mehmed, 163
Eskişehir, 88, 106, 117, 137	

Esnâ, 152

Es-seyyid Abdullah, 135

Es-seyyid Abdurrahim, 142

Es-seyyid Abdurrahman, 85, 147, 166

Es-seyyid Ahmed, 116, 136, 139, 145, 152

Es-seyyid Ebû'lkasım, 97

Es-seyyid Ekrem, 127

Es-seyyid Hasan, 112

Es-seyyid Hüseyin, 116

Eyüb, 168

Eyyüb Bey Medresesi, 167

Eyyüb Paşa Medresesi, 167

Eyyûbeli, 69

Eyyübili, 127

Ezine, 133

Ezine-i Ayasuluğ, 99, 133

Ezine-i Kazdağı, 75, 89, 106, 139, 142

Ezine-i Lazkiye, 81, 96

F

Fazıl Efendi Medresesi, 154

Fenaris, 110, 149

Fenike, 73

Ferhad Bey, 113

Ferhad Paşa Medresesi, 152

Ferrûh Kethüdâ Medresesi, 106

Fesleğe ma'a Kozak, 92, 108

Fevzi Hüseyin, 113

Feyyûm, 149

Fîruz Ağa Medresesi, 82

Fuva, 146

G

Gaferyad, 127, 134

Galata, 70, 160

Galata Sinan Paşa, 169

Galeryat, 122

Gedekra, 98

Gedos, 90, 139

Gercanis, 100

Gönen-i Karesi, 140, 142

Gerede, 80

Gerger, 64, 91, 109

Girmeği, 76, 129

Gevanis/Kevanis, 71

Geyikler, 76, 121

Geyûz, 136

Geyve, 86

Ginolu, 66, 133

Giresun, 121

Göçü-i Kebir, 109, 129

Gökâbâd, 88

Göleler Yörükleri, 64

Gölhisâr-ı Hamid, 83, 98, 137

Gölpazar-i Bolu, 97

Gölpazarı-i Bursa, 125

Göne-i Çerkeş, 101

Gönye, 105

Gördek, 63, 90, 122

Gördös, 103

Gördüs, 140

Göre, 63

Göynük, 87, 118

Gülkiras, 84

Gülnar, 76

Gümüş, 66

Gümüşâbad, 112, 135

Gümüşîzâde Esad, 83

Günyüzü, 131

Güvercinlik, 79

Güzelce, 134

Güzelcehisâr-ı Menemen, 110

H

Hacı, 104

Hacı Bektaş, 94

Hacı Hamza, 129

Hacı Paşa Medresesi, 70, 74, 97, 161

Hamdullah, 163

Hamid Rıza, 120

Hâfız Mehmed, 104, 143

Halil, 147, 158, 164,

Halil Bey Medresesi, 89, 163, 164

Halil Paşa Medresesi, 159, 164

Haman, 116, 118

Hızır Bey Medresesi, 160

Hibetullah, 93

Hamza, 116, 129	Hidâyetullah, 128
Hamza Bey Medresesi, 162, 164	Hisârcık, 103
Hân-ı Alimzâde Medresesi, 170,	Hisârönü, 78
	Hoca Bali Medresesi, 132
Harim, 103	Hoca Durmuş Medresesi, 160, 161, 167
Harpîrit, 117	Hoca Selim Medresesi, 91
Haruniye Medresesi, 164	Homa, 112
Hasan, 70, 71, 74, 75, 76, 77, 82, 84, 97, 103, 114, 123, 126, 133, 135, 138, 141, 149, 151, 152, 160	Honaz, 87
Hasan Paşa-yı ...?, 170	Honoz, 140
Hasan Paşa Medresesi, 101, 108, 155, 156, 158, 163, 165, 166, 167	Hoşalay, 97
Havza, 70, 82, 97	Hoyran, 70, 89, 129
Hayâlî Efendi Medresesi, 162	Humus, 75
Hayali Efendi Sultani, 58	Husûsîzâde Mehmed, 123
Haydar Bey Medresesi, 165	Hüccâc-ı Kirâm, 77
Hayrullah Ağa Medresesi, 155, 156, 165, 169	Hürrem Paşa Medresesi, 129
Hazret-i Ebû Eyyûb Ensârî, 101	Hüseyin, 80, 81, 84, 96, 108, 108, 112, 120, 122, 129, 145, 160, 161, 164
Helvacıbaşı Medresesi, 116, 166	Hüseyin Ağa Medresesi, 82, 170
Hemşin, 88	Hüseyin Paşa Medresesi, 170
Hınıs, 122	Hüseyinâbad, 112
Hınız, 130	Hüsreviye, 90
Hısn-ı Mansûr, 136	Hüssamzâde Abdurrahim, 146, 148, 149
Hısn-ü'l-Ekrâd, 116	

I

İlgin, 117

İlica-i Bergama, 77

İlica-i Saruhan, 80

İrila, 67

İrila ma'a Yaviçe, 120

Isparta, 143

İ

İbrahim, 63, 69, 72, 80, 83, 85, 90, 93, 94, 100, 105, 106, 110, 121, 122, 127, 132, 133, 136, 151, 157, 158, 159, 162, 163, 164, 167

İbrahim bin Mehmed el-kadı ebûhu Gere, 162

İnsuyu, 126

İrek, 129

İsa, 121

İsar, 152

İbrahim Çavuş Medresesi, 116, 119

İbrahim Paşa Medresesi, 79, 94, 156, 157, 158, 160, 164, 167

İdlibi's-Suğrâ, 115, 136

İdris Paşa, 69

İfrâz-ı Fenaris, 134

İğdir, 113, 135

İlbeyi, 77

İlyas Paşa Medresesi, 125, 166

İnallıballı, 119

İncesu, 65, 102

İshak Çelebi Medresesi, 110

İshaklı, 76, 94 İskefser, 114

İskefser Mustafa, 78

İskender, 66

İskender Çelebi Medresesi, 103

İskender Paşa Medresesi, 166

İskenderiyye, 148

İskenderzâde Şeyhî Efendi Medresesi, 101

İskilib, 120

İsmail, 93, 136, 141, 160, 163, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168,

İvrindi, 68, 79

İznik, 62, 86

169, 170

İstanbul, 65, 66, 69, 73, 76, 79, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 91, 100, 101, 106, 109, 110, 113, 116, 119, 121, 128, 129, 130, 133, 146, 148, 154, 155, 156, 157, 158

K

Kadı İbrahim, 162

Kadızâde Mehmed, 72, 95

Kadri Efendi Medresesi, 159

Kadri Medresesi, 121

Kal‘a-i Sultâniye, 135

Kal‘acıkkeskini, 93

Kalkanlı, 73, 104

Kâmuranzâde Esad, 142

Karahisâr-ı Bayramşah, 124

Karahisar-ı Nallı, 70, 87, 111, 119

Karahisâr-ı Sâhib, 118

Karahisâr-ı Şarkî, 80, 82, 98

Karahisâr-ı Teke, 111, 115

Karahisâr-ı Timurlu, 71

Karaîsâli, 72, 130, 137

Karaova ma‘a Bodrum, 66

Karasu, 86

Karaulus, 78, 95

Karayaka, 72, 85

Kangırı, 101, 127

Karaağac-ı Gölhisâr, 102

Karaağac-ı Yalvac, 106

Karaburun, 94, 116

Karacaşehir, 86, 87

Karacavirân, 67, 115

Kevkebizâde Mehmed Bektaş, 128

Kırelî, 139

Kırşehir, 81, 99

Kızılbel, 108

Kızılhisâr, 97, 108, 124

Kızılkaya, 138

Kiçiborlu, 128

Kiğı, 130

Kilik, 125

Kilis, 85, 100, 125

Kirmasti, 75, 107

Kars-ı Erzurum, 111

Kasım, 90, 146

Kargı, 71, 74, 121

Kureyş ma'a Divle, 62

Katarsarayı, 79, 119

Kaşaklı, 65, 101, 125

Kavak, 103

Kayacık, 108

Kazâbad, 67, 104, 135

Kazâkizâde Mustafa, 64

Kebsut, 115, 135

Keçiborlu, 69

Kelemgat, 80

Kelkit, 104

Kemer-i Hamid, 113, 121

Keranis, 88, 112

Kestel, 88, 91

Keşab, 135

Keşderesi, 77, 130

Kevkebizâde Mehmed Bektaş, 128

Kirmasti Medresesi, 83, 170

Kocabeyzâde Mehmed, 131

Kocahisâr-ı Gerede, 63

L

Labseki, 64, 115, 118, 128

Larende, 68, 82

Kastamonu, 62, 91, 125

Kaş, 97, 119, 145

Koçhisâr-ı Karaman, 128

Koçhisâr-ı Gerede, 100

Konur, 114, 115

Korupazarı, 62, 101, 125

Korupazar-ı Kalecik, 83

Kostantine, 147

Koyulhisâr, 123

Kürtün, 129

Köşk, 144

Köyceğiz, 65, 81, 144

Kudus-i Şerîf, 161

Kula, 90, 140

Kulp ma'a Zilan, 79

Kurşunlu, 120

Kuruçay, 100

Kûsiye, 151

Kutub Mahmud, 156

Kürretü'n-Nühas, 107, 114

Lefke, 117

Livâne ma'a Acara, 101

Lazkiyetü'l-Arab, 63, 105

Lek-avnik?, 73

M

Maarratü'l-Mısırin, 124

Mecidözü, 106, 113

Maarratü'n-Nu'mân, 66

Mefarikin, 90

Mamuriye, 116

Mehmav-ı Selâm, 134

Maçka, 95

Mehmed, 91, 95, 97, 100, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 117, 118, 119, 121, 122, 124, 124, 126, 128, 129, 131, 135, 136, 137, 139, 140, 146, 149, 154, 155, 156, 158, 159, 160, 161, 162, 163 164, 165, 166, 167, 169

Mahalle-i Ebî Ali, 153

Mahalle-i Malik, 153

Mehmed Ağa Medresesi, 155, 158, 162

Mahalletü'l-Kübrâ, 146, 149, 152

Mehmed Emin, 157, 158

Mahmud, 68, 76, 78, 84, 85, 88, 104, 106, 107, 113, 117, 120, 125, 127, 134, 137, 146, 158, 167, 170

Mehmed Emin ibni Salih, 156

Mahmud Bey Medresesi, 73, 156, 157, 158, 162

Mehmed Esiri, 122, 135

Mahfil-i Şerîf-i Mısırî, 77

Mehmed Paşa Medresesi, 83, 160

Malatya, 84, 99, 126

Mehmed Reşid, 146

Ma'mûriye, 125

Mehmed Zülfü, 111

Manavgat, 84, 122

Mekke-i Mükerreme, 77

Mandaco, 111

Mekri, 122

Mansûre, 149, 150

Memrevan, 134

Manyas, 75, 94

Mendelyat, 99, 133, 139

Menfelût, 151

Mapavri, 111

Mensûhât-ı Germiyân, 112

Marmara, 63	Menzile, 145, 147, 151, 153
Mazgird, 69, 77, 92, 96	Mergüze, 75
Mecdizade Ahmed, 154, 169	Merzifon, 113, 145
Mevlânâ Abbas, 107	Mevlânâ Derviş Mehmed, 94
Mevlânâ Abdi, 65	Mevlânâ Ebûbekir, 64, 170
Mevlânâ Abdurrahman, 69, 77, 110, 164	Mevlânâ Elhâc Bayram, 104
Mevlânâ Abdulaziz, 81	Mevlânâ Ali, 69, 70, 72, 73, 76, 79, 92, 94, 108, 111, 119, 128, 135, 138, 140, 146, 158, 162, 165, 169
Mevlânâ Abdulbâki, 86, 87, 94, 170	Mevlânâ Arif Mehmed, 149
Mevlânâ Abdulcelil, 129	Mevlânâ Elhâc Hızır, 144
Mevlânâ Abdulgaffar, 111	Mevlânâ Elhâc Mehmed, 83, 85, 103, 137
Mevlânâ Abdulhâdi, 146, 154	Mevlânâ Elhâc Mustafa, 80, 106
Mevlânâ Abdulhalim, 65, 132	Mevlânâ Esîri Abdulaziz, 66
Mevlânâ Abdulkadir, 96, 109	Mevlânâ Esîri Es-seyyid Mustafa, 132
Mevlânâ Abdulkerim, 147, 153, 157	Mevlânâ Esad, 112
Mevlânâ Abdullah, 77, 130, 150, 155, 164	Mevlânâ Es-seyyid Abdi, 96
Mevlânâ Abdullatif, 70	Mevlânâ Es-seyyid Abdullah, 133
Mevlânâ Abdulmelik, 145	Mevlânâ Es-seyyid Abdulkadir, 127
Mevlânâ Abdulmuîn, 136	Mevlânâ Es-seyyid Abdulgani, 140
Mevlânâ Abdûlmü'min, 153	Mevlânâ Es-seyyid Abdurrahim, 145
Mevlânâ Abdurrahim, 99, 162	Mevlânâ Es-seyyid Ahmed, 115
Mevlânâ Abdusselâm, 62, 98, 129	Mevlânâ Es-seyyid Ali, 63, 77, 118
Mevlânâ Ahizâde Es-seyyid Mehmed, 149	Mevlânâ Es-seyyid Derviş, 120
Mevlânâ Ahmed, 64, 66, 79, 91, 102, 105, 115, 117, 124, 125, 128, 133, 136,	

139, 143, 145, 152, 164, 167

Mevlânâ Es-seyyid Hasan, 63

Mevlânâ Es-seyyid Hızır, 89

Mevlânâ Ali, 5, 9, 11, 19, 20, 29, 30, 35, 35, 36, 41, 46, 48, 49, 52, 59, 62, 64, 66, 66

Mevlânâ Es-seyyid Hüseyin, 69

Mevlânâ Arif Mehmed, 149

Mevlânâ Es-seyyid İbrahim, 114, 167

Mevlânâ Ataullah, 103

Mevlânâ Es-seyyid Mehmed, 81, 91, 102, 107, 135, 164

Mevlânâ Cafer Sâdık, 157

Mevlânâ Es-seyyid Musa, 93

Mevlânâ Mahmud, 156

Mevlânâ Celilzâde Ali, 85

Mevlânâ Mehmed, 62, 63, 65, 66, 68, 72, 73, 83, 92, 97, 98, 99, 100, 103, 106, 109, 111, 112, 113, 115, 116, 117, 119, 120, 121, 124, 126, 127, 129, 130, 133, 139, 141, 142, 143, 148, 151, 153, 154, 165, 168, 169.

Mevlânâ Derviş Ali, 148

Mevlânâ Es-seyyid Mustafa, 79, 167, 168, 170

Mevlânâ Mehmed Ârif, 104

Mevlânâ Mehmed Emin, 151, 156

Mevlânâ Es-seyyid Mustafa El-Kasım, 65

Mevlânâ Mehmed Esîrî, 122

Mevlânâ Es-seyyid Mûslıhıddın, 133

Mevlânâ Mehmed Gubarı, 116

Mevlânâ Es-seyyid Nasuh, 116

Mevlânâ Mehmed Konevî Fünûnî, 82

Mevlânâ Es-seyyid Osman, 65, 137

Mevlânâ Mehmed Salih, 93

Mevlânâ Es-seyyid Ramazan, 120

Mevlânâ Mehmed Siyâhî, 135

Mevlânâ Es-seyyid Şerif Ahmed, 68

Mevlânâ Mehmed Zihni, 131

Mevlânâ Es-seyyid Veli, 121

Mevlânâ Mehmed Zülfî, 107

Mevlânâ Es-seyyid Yusuf, 132

Mevlânâ Merhabazâde Nimetullah, 149

Mevlânâ Eş-şeyh Mehmed, 168

Mevlânâ Muharrem, 93, 99, 107

Mevlânâ Ezbercizade Mehmed, 126	Mevlânâ Muhyiddin, 107
Mevlânâ Gümüşîzâde Esad, 75	Mevlânâ Murad, 131
Mevlânâ Hafız Ahmed, 86	Mevlânâ Murtaza, 117, 134
Mevlânâ Hamid, 104	Mevlânâ Musa, 82, 100
Mevlânâ Hasan, 71, 73, 102, 105, 113, 122, 136, 146	Mevlânâ Mustafa, 70, 71, 81, 95, 97, 101, 102, 104, 105, 110, 112, 130, 134, 140, 145, 150, 153, 154, 155, 162, 168,
Mevlânâ Halil, 88, 117	Mevlânâ Müftizâde Mehmed, 102
Mevlânâ Halil b. Mehmed El-Ankaravî, 161	Mevlânâ Müstakim Abdullah, 146
Mevlânâ Hüdâyi, 100	Mevlânâ Nasuh, 68
Mevlânâ Hüseyin, 66, 87, 90, 98, 99, 110, 121, 129, 161, 162, 163, 168, 169	Mevlânâ Nu‘man, 120
Mevlânâ Hüssamzâde Abdurrahim, 149	Mevlânâ Nurullah, 93, 99, 105
Mevlânâ İbrahim, 88, 92, 105, 148, 166, 169	Mevlânâ Osman, 74, 75, 114, 129, 147, 148, 155
Mevlânâ İsa, 72, 73, 96	Mevlânâ Osmanzâde Ahmed, 96
Mevlânâ İshak, 98	Mevlânâ Osmanzâde Elhâc Ali, 95
Mevlânâ İsmail, 137, 167	Mevlânâ Ömer, 113, 135
Mevlânâ Kâmuranzâde Esad, 88	Mevlânâ Pîr Mehmed, 82
Mevlânâ Kemaleddin, 102	Mevlânâ Receb, 66, 92
Mevlânâ Mahmud, 95, 97, 131, 136, 141, 156	Mevlânâ Resul, 132
Mevlânâ Mecdizâde Ahmed, 154	Mevlânâ Said El-Bâki, 141
Mevlânâ Mehmed Salih, 93	Milân, 112
Mehmed Salih, 109	Milas, 125
Mevlânâ Süleyman, 95, 100, 118, 123, 155, 166,	Minas, 93, 137, 141

	Minyetü'l-Cenah, 153
	Misis, 118
Mevlânâ Şâh Mehmed, 140	Misivli, 114
	Molla Aşkî Medresesi, 161
Mevlânâ Şa'ban, 94	Muğla, 88, 113
Mevlânâ Şeyh Makbûl, 127	Muharrem, 84
Mevlânâ Şeyh Mehmed, 113	Murtazaâbâd, 86
Mevlânâ Şeyhzâde Mustafa, 144	
Mevlânâ Şükrullah, 70	Muslihiddin, 99
Mevlânâ Tabanzâde, 109	Musli, 71, 119
Mevlânâ Tezkirecizâde Hasan, 108	Mustafa, 62, 65, 67, 68, 72, 74, 75, 78, 82, 83, 84, 88, 89, 90, 94, 105, 109, 111, 113, 117, 120, 125, 127, 129, 134, 135, 139, 142, 147, 153, 155, 157, 158, 160, 161, 164, 165, 167
Mevlânâ Topzâde Hüseyin, 87	Mustafa Ağa, 161
Mevlânâ Veli, 110	Musul, 93, 109, 116
Mevlânâ Yahya, 67	Muîd Ahmed Efendi Medresesi, 162
Mevlânâ Yakub, 65	Münif, 142, 151
Mevlânâ Yusuf, 108, 113, 142	Müctebâzâde Ali, 118
Meydan, 130	Müftüzâde İbrahim, 110
Mihalic, 75, 137	Müftüzâde Mehmed, 109
Mihaliccik, 62, 125	
Mihmaniye Medresesi, 160, 167	Münşiye, 154
Mihrariye, 154	Müstağnem, 147
Mevlânâ Sabit, 166	Müzahameteyn, 151

N

Nahrâriye, 150, 153

Nasuh, 75, 92, 134

Nif, 88, 116

Niğde, 99

Niksar, 109

Nizip, 105

Nimeti Çelebi Medresesi, 159, 165

Nimetullah Çelebi Medresesi, 155, 159, 161, 163, 168

Nurullah, 76, 119, 123, 130, 145

Nurullahzâde Mehmed, 100

Nusaybin, 64

Nüveyre, 148, 149

O

Of, 68, 128

Oniki Dîvân, 123, 128

Ortahisâr, 88

Ortakçı, 70, 84, 99

Oruç Paşa Medresesi, 73, 130

Osman, 121, 122, 123, 126, 133, 134, 136, 155, 166

Osmancık, 76, 97, 100

Osmaniye Medresesi, 152

Ö

Ökse, 130

Ömer, 64, 67, 71, 104, 119, 133, 149, 150, 155, 160, 163

Özağra, 83

P

Palas, 105

Palu, 64

Payas, 78

Pazarsuyu, 93

Penek, 92

Perloganda, 130

Petekrek, 105

Pîrî Bey Medresesi, 168

Pirut, 108

R

Rakka, 110	Rızaullah, 139
Ramazan, 99, 115	Rize, 95, 119
Receb, 79, 80, 100, 114, 131, 140, 143, 159, 165	Ruha, 72, 80
Resul, 79, 132	Rumkale, 130
Reşid, 146	Rumeli, 90
Reşit, 149	

S

Sabancı, 98, 81, 84	Satılmış, 104
Sahil, 71, 72	Savur, 64
Sakız, 80, 112, 118	Sayda, 96
Salih, 131	Sefer, 62
Samako, 67, 111	Seferîhisâr, 107
Samison, 110	Seferihisâr-ı Çeşme, 82
Samsun, 140	Seferihisâr-ı Günyüzü, 63, 68, 95, 106, 131, 135
Sandıklı, 70, 94, 132	
Sarı Kavak ma'a Karataş, 65	Selenti, 64, 84, 108
Sarıca, 133	Selim Ağa Medresesi, 89
Sart, 64, 123	Senir Ma'a Düşenbe, 144
Saruhan Medresesi, 154, 155, 168	Ser Ulus, 129
Saruhanlı, 96	Sergiz, 117
	Siraciye Medresesi, 163
Sermin, 123	Sis, 72, 122, 135

Seydişehir, 115	Sivas, 67, 82, 91, 100
Seydigazi, 73	
Seyhanlı, 142	Sivaseli, 128
Seyyitgâzi, 88	Siverek, 79, 115
Seyyid Abdulbâki Medresesi, 158	Siyavuş Paşa Medresesi, 156, 157, 158, 159, 164, 165, 168
Seyyid Abdulkemir, 127	
Seyyid Şerif, 94	Sobiçe, 104, 144
Sındırgı, 90, 131	Soyda, 139
Silifke, 110, 112	Söğüt, 83
Simal, 82	Suk, 153
Simav, 122	Sultan Medresesi, 161
Sinan Ağa Medresesi, 86, 146, 154, 155, 158, 159, 164, 169	Sunullah, 101, 159, 163 Suruc, 80
Sinan Paşa Medresesi, 77, 154, 158, 160, 169	Susa, 92
Sinanzâde Receb, 110	Suyût, 150, 153
Sinbu, 146, 147	Süleyman, 66, 76, 95, 99, 126, 139, 148, 157, 162, 165, 167, 169
Sirâciye Medresesi, 162	Süleyman Efendi, 161
Siroz, 85, 88, 142, 145	Süleyman Paşa Medresesi, 62 Sütçübaşı Medresesi, 1

Ş

Şa‘bân, 90, 101, 103, 127

Şâh Ahmed, 81

Şavşad, 78, 105

Şâmîbetrîzâde Ahmed, 63

Şarkipâre, 95, 119

Şehâbeddin, 133

Şemseddin, 67, 111

Şemseddin Medresesi, 76

Şemsi Paşa Medresesi, 109

Şerif Ahmed Medresesi, 167

Şerîf Ahmed Medresesi, 162

Şerîf Bey Medresesi, 159

Şerîf Hasan Medresesi, 66, 154, 158

Şerîf Mahmud Medresesi, 163

Şeyh Ahmed, 96

Şeyh Mehmed, 116, 147

Şeyh Resmî Medresesi, 133, 159

Şeyhlü, 127, 132

Şeyhü’l-Harem Medresesi, 150, 154, 155, 159, 164

Şeyhzâde İbrahim, 86, 138

Şeyhzâde Mustafa, 87

Şıkk-ı Sâni, 149, 150

Şorba, 72, 126, 138

Şuhud, 119

Şükrullah, 99, 132

Şûra ma‘a Bucak, 92, 101

T

Tabanzâde Ahmed, 143

Tâceddinzâde Medresesi, 169

Tahtaha, 154

Tahta kadı Medresesi, 157

Tahte’t-tarîk, 117, 120

Takiyüddin Medresesi 151

Takkeci Üveys Medresesi, 100

Taraklıborlu, 123, 126

Tarsus, 109, 121

Taşâbâd, 97

Taşili ma‘a Kâhta, 92, 101

Taşköprü, 107, 121

Taşzâde Medresesi, 168

Tatya, 114

Tavas, 98, 124

Tezkircizâde Hasan, 92

Tarhala, 77

Timurci, 99

Timurciborlu, 74, 100

Tuhun Vasari, 152

Tunus, 147

Turhal, 104, 114

Tizmend, 148

Toht, 114

U

Ulak, 16

Uluborlu, 11, 23, 44

Ulus, 25

Ü

Ünye, 68, 95

Ürgüb, 68, 120

Üskübî, 68, 113

V

Van, 160, 132, 142

Veli, 73, 78, 124

Tilimsân, 147

Torul, 103, 144

Tosya, 63, 101

Trablusgarb, 147, 152

Trabzon, 68, 77, 88

Tuzla, 87, 144

Türkmân-ı Haleb, 99, 111

Ulubey, 36

Urla, 36

Uşak, 13, 17, 24

Üsküdar, 68, 70, 74, 97, 108, 109, 126, 128, 151, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170

Üveys Ağa Medresesi, 65, 129

Üveys Paşa Medresesi, 161

Üzümlü, 77

Viçse, 83

Viranşehir, 125

Y

Yahya Efendi Medresesi, 156

Yakup Paşa Medresesi, 127

Yalvac, 87

Yarhisâr, 137

Yavabolu, 98, 123

Yaviçe, 67

Yedi Dîvân, 132

Yenice-i Eflegânî, 142

Yusuf Ağa Medresesi, 126, 162

Yüreğir, 71, 86

Yenice-i Taraklı, 144

Yeniil, 63, 75, 85, 105

Yenişehir, 96

Yenişehir-i Aydın, 104, 113, 117

Yılanlıca, 132

Yusuf, 70, 82, 89, 97, 112, 145, 159

Yüzdepâre, 127

Z

Zâti Çelebi Medresesi, 109

Zeynel Âbidin, 81

Zeynel Âbidin Bey, 99

Zeynüdin Medresesi, 159

Zeytun, 86, 90

Zile, 78, 126

Ziyâiye, 87

Zünnunâbâd, 95, 104